L. 13. Kraków, dnia 31 Grudnia 1897. Rocznik XVIII.

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ

dla stoł. król. miasta Krakowa.

Przedpłatę roczną 1 zła., składać można w biurach Komisarzy obwodowych. Właściciele domów w Krakowie otrzymują dziennik rozporządzeń bezpłatnie.

L. 65920/97.
III.

Przedmioty znalezione.

W czasie od 1 do 31 października 1897 r. znalcziono w Krakowie i złożono w Kasie miejskiej następujące przedmioty:

Art. 366. Dwie żywe kaczki.
„ 383. 4 prospekty losów adresowane do Romualda Dworzańskiego.
„ 384. Pugilares z kwotą 40 ct.
„ 385. Laska.
„ 386. 3 szpulki nici.
„ 387. 2 paczki drutu.
„ 388. Laska.
„ 389. 2 małe kluczyki.
„ 390. Marynarka zimowa.
„ 391. Dwie chusteczki.
„ 392. Książeczka do modlenia.
„ 393. Zeszyt wydawnictwa: „Österr.-ung. Monarchie in Wort und Bild“.
„ 394. Okulary.
„ 395. Dwa stare surduty.
„ 396. Parasol.
„ 397. Woreczek z kwotą 1 Zła. 11 ct.
„ 398. Srebrny damski zegarek.
„ 399. Złote porte-epée.
„ 400. Pularesik z kwotą 40 ct. i 2½ kop.
„ 401. Branzoletka srebrna z napisem: „Schönes Fräulein“.
„ 402. Torbeczka zielona.
„ 403. Srebrny łańcuszek z pierścionkiem.
„ 404. Parasol.
„ — Pulares czarny z kwotą 1 Zła. 55 ct.
„ 407. Przycisk w formie psa.
„ 408. Derka końska. — Nadto:
„ 365. Talon z kuponami od renty państwowej Nr. 186895 znaleziony w marcu 1897.
„ 405. Zarękawek znaleziony w styczniu.
„ 406. Scyzoryk.

Magistrat wzywa właścicieli wymienionych przedmiotów, aby się po odbiór tychże do Wydziału III. Magistratu zgłosili i tam prawa swe udowodnili, gdyż w przeciwnym razie po upływie roku przedmioty te wydane będą znalazcom do użytku — po upływie zaś dalszych 3 lat przejdą na wyłączną ich własność.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,
dnia 9 grudnia 1897 r.

Prezydent miasta:
J. Friedlein w. r

L. 71729.

OBWIESZCZENIE.

Magistrat podaje niniejszem do publicznej wiadomości, że w mieście Krakowie posiadają następujące osoby **koncesye na majstrów kominiarskich z prawem wykonywania przedsiębiorstwa czyszczenia kominów w Krakowie**, a mianowicie:

1) Niedzielski Józef Fabian.
2) Bąkowski Antoni.
3) Rehman Franciszek Andrzej.
4) Rehman Stanisław.
5) Zatorski Jan.
6) Berger Karol.
7) Böhm Gabryela.
8) Loch Tomasz.
9) Niedzielski Tadeusz.
10) Pastuszek Franciszek.
11) Siemiński Ignacy.
12) Nowak Jan.

Zarazem zwraca Magistrat uwagę pp. właścicieli realności, iż **umowy względem czyszczenia kominów** w swych domach zawierać mogą jedynie z wyżej wymienionymi koncesyonowanymi majstrami kominiarskimi, a to stósownie do rozporządzenia Magistratu z dnia 24 marca 1870 L. 18368 ust. II. (Dziennik rozp. dla m. Krakowa Nr. 13 z r. 1883) najpóźniej w pierwszej połowie miesiąca grudnia i to przynajmniej na jeden rok, licząc od 1 stycznia następującego roku. W ciągu roku może nastąpić zmiana w osobie kominiarza jedynie z przyczyn uzasadnionych i to za poprzedniem zezwoleniem Magistratu.

Wedle ustępu VIII. tegoż rozporządzenia każdy właściciel domu jest obowiązany najdalej do dnia 20 grudnia każdego roku wykazać się przed urzędem miejscowym (względnie komisarzem obwodu), z którym majstrem zawarł układ.

Wreszcie zauważa się, że niestosowanie się do tych przepisów wedle ust. IX. tegoż rozporządzenia karanem będzie grzywnami od 5 do 50 Zła.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,
dnia 16 grudnia 1897 r.

Prezydent miasta:
J. Friedlein w. r.

L. 66003/97.
I.

OBWIESZCZENIE.

Z powodu zażaleń na to, że **schody i sienie domów w porze wieczornej nie bywają należycie oświetlane,** Magistrat przypomina PP. właścicielom realności przepis § 64 regulaminu utrzymania czystości i porządku dla stoł. król. miasta Krakowa z 24 marca 1884 r. L. 5874, który brzmi:

„Sień i schody na każdem piętrze obowiązany jest właściciel domu w porze wieczornej, t. j. od czasu zapalenia lamp miejskich do godziny 10 wieczór, swoim kosztem oświetlać.

Schody ciemne nawet i we dnie winny być oświetlane.

Również podwórze, przez które się do mieszkań w oficynach przechodzi, należy oświetlać w porze wieczornej".

Co się podaje do publicznej wiadomości z tem nadmienieniem, że organa Magistratu mają polecenie czuwać, aby powyższy przepis ściśle przestrzegano, a niestosujących się do niego właścicieli domów wykazywać Magistratowi do ukarania w myśl § 119 wspomnianego regulaminu.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,
dnia 17 grudnia 1897 r.

Prezydent miasta:
J. Friedlein w. r.

Protokóły obrad pełnej Rady miejskiej

(z posiedzeń jawnych).

Posiedzenie zwyczajne (8 w kad. XI.) **z dnia 7 stycznia 1897 r.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.
I. wiceprezydent miasta: Dr. Jabubowski Faustyn.
Protokół prowadzący: Groele Adam, konc. apl. Mgtu.

Radców miejskich obecnych **38.** Radcy m. Beringer, Dr. Pareński, Dr. Paszkowski Stanisław, Dr. hr. Potocki, Rehman, Rotter, Dr. hr. Tarnowski, Dr. Weigel, Dr. Wiszniewski, hr. Wodzicki i Dr. Zoll (**11**) nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili; nie usprawiedliwili zaś swej nieobecności radcy m. Chmurski, Fritsch, Jawornicki, Dr. Kohn, Łapiński, Dr. Pieniążek, Dr. Propper, Stryjeński i Tilles (**9**).

Początek posiedzenia o godz. 5 minut 40 wiecz.

Z pism do Rady nadeszłych ważniejsze:

1) **Byczkowski Stanisław,** dozorca aresztów miejskich, prosi o uregulowanie pobieranej rocznej płacy.

Przekazano Sekcyi III. (L. 70269/96).

2) Trybunał administracyjny orzeczeniem z dnia 6 listopada 1896 L. 5872 odrzucił zażalenie Gminy m. Krakowa przeciw orzeczeniu Ministerstwa Wyznań i Oświaty w sprawie, że do **używania przez Gminę budynków szkolnych do innych niż szkolnych celów, pozwolenia c. k. krajowej Rady szkolnej potrzeba.**

Przekazano Sekcyi IV. (L. 70376/96). —

3) **P. Alberti Stanisław,** chemik miejski, uprasza z powodu zamianowania go nauczycielem c. k. wyższej szkoły przemysłowej w Krakowie, o uwolnienie ze służby miejskiej i przyznanie w drodze łaski odprawy.

Na wniosek Prezydyum uchwalono uwolnić petenta ze służby miejskiej i rozpisać konkurs na posadę chemika miejskiego; zaś co do udzielenia odprawy, przekazano sprawę Sekcyi III. (L. 710 pr.). —

Przewodniczący zawiadamia Radę o gwałtownej śmierci staruszka **Szymona Gumplowicza** w Zakładzie kalek w ogrodzie angielskim. Podejrzany o zbrodnię zabójstwa sługa znajduje się w ręku sprawiedliwości.

Przyjęto do wiadomości. —

R. m. Slęk w dłuższym wywodzie uzasadnia następujący wniosek nagły:

Rada m. uchwali!

Wystósować do Koła polskiego Rady państwa w Wiedniu petycyę, aby poparto starania Dyrekcyi Kasy Oszczędności m. Krakowa, **o uwolnienie od stempla kart zastawniczych,** a względnie zaliczek danych na zastawy ruchome w zakładzie pożyczkowym, połączonym z Kasą Oszczędności m. Krakowa.

Nagłość uchwalono i wniosek przyjęto. (L. 9841).—

Imieniem Sekcyi I. r. m. Nowacki wnosi:

„Rada m. uchwali wnioski Sekcyi I., postawione na posiedzeniu Rady m. dnia 17 grudnia 1896, a objęte drukowanem sprawozdaniem, dotyczące **przebudowy na dworcu kolejowym w Krakowie.** — Nadto wniosek dodatkowy: Rada m. postanawia w osobnej drodze starać się o **budowę nowego dworca osobowego w Krakowie.**"

W dyskusyi zabierali głos: r. m. Dr. Propper, Dr. Rosenblatt, Dr. Kasparek (utrzymując swój wniosek, uczyniony na poprzedniem posiedzeniu, a mianowicie, aby się zgodzić na tunel, tylko lepiej skonstruowany); następnie r. m. Dr. Paszkowski Franciszek, Dr. Górski i sprawozdawca

W głosowaniu wniosek Sekcyi I. przyjęto, a wniosek dodatkowy r. m Dra Kasparka upadł. (L. 71647/96).—

Przystąpiono do porządku dziennego.

Imieniem Sekcyi I. inspektor Budownictwa m. Wdowiszewski wnosi:

Rada m. uchwali!

1) **Rada m. przyjmuje na własność Gminy od pp. Wawrzyńca Bujańskiego i Aleksandra Żymirskiego**, właścicieli realności, objętej wykazem hipot. L. 1146, **w celu otwarcia nowych ulic na Blichu,** których linie regulacyjne już przez Radę m. są zatwierdzone, **grunta** z parceli budowlanej L. 1101 i z parcel gruntowych L. 710, 712, 713, 714, 715 i 717, wynoszące razem 1068 sążni kwadr. czyli 3842 mtr. kwadr., a w zamian za nie odstępuje tymże właścicielom grunt z parceli L. 2451 w obszarze 140 sążni kwadr. czyli 503 mtr. kwadr. bez żadnej dopłaty za nadwyżkę gruntów na rzecz Gminy z realności hip. 1146 przypadających.

2) Pp. Wawrzyniec Bujański i Aleksander Żymirski obowiązani są grunta, odstąpione Gminie, własnym kosztem z wykazu hipot. L. 1146 na rzecz Gminy wydzielić i przenieść do wykazu hip. L. 1783, obejmującego place, ulice, chodniki i t. d. własność Gminy Krakowa stanowiące.

3) Koszta spisania kontraktu, stempli i opłaty od przeniesienia własności poniesie Gmina miasta Krakowa.

4) Do podpisania kontraktu upoważnia Rada m. obok Prezydenta miasta, r. m. Jana Rottera i Dra Walentego Staniszewskiego.

Przyjęto. (L. 61462/96). —

Imieniem Sekcyi I. radca Mgtu Skrzyniarz wnosi:

Rada m. uchwali!

1) **Gmina m. Krakowa nabędzie na własność od Zgromadzenia OO. Dominikanów realnośc tegoż l. k. 111 Dz. I. or. 67, ul. Grodzka, za cenę kupna 21.000 zła.**, którą Gmina wypłaci, po zatwierdzeniu kontraktu kupna-sprzedaży przez dotyczące władze i po odebraniu realności w posiadanie Gminy, w stanie wolnym od wszelkich ciężarów, w dwóch ratach, mianowicie pierwszą ratę w sumie 10500 zła. w dniu 1-go kwietnia 1897 r, zaś drugą ratę w sumie 10500 zła. w dniu 1 kwietnia 1898 r. z procentem 4% od tej drugiej raty, płatnym od dnia 1-go kwietnia 1897 r.

2) Gmina nabywa powyższą realność w celu otwarcia widoku na Zamek i otworzenia placu około kościoła św. Idziego, będącego własnością OO. Dominikanów, dlatego też realność ta kosztem Gminy zburzona być ma.

3) Ze zburzeniem realności l. k. 111, Dz. I. zburzone być ma także obecne wejście do kościoła św. Idziego i urządzone nowe wejście od strony Zamku, a grunt z pod obecnego wejścia staje się własnością Gminy miasta Krakowa. Tak zburzenie starego wejścia, jak urządzenie nowego wejścia dokona Gmina m. Krakowa własnym kosztem.

4) Koszta spisania kontraktu, stempli, opłaty od przeniesienia własności realności l. k. 111 Dz. I. poniesie Gmina m. Krakowa.

5) Do podpisania kontraktu kupna - sprzedaży upoważnia się obok Prezydenta miasta, r. m. Jana Rottera i Władysława Nowackiego.

6) Potrzebny na zapłatę ceny kupna fundusz wstawiony będzie w dotyczących kwotach w budżet na rok 1897 i 1898.

R. m. ks. Dr. Spis wnosi, by co do punktu 3) wniosków zapytać się konserwatora, czy obecne wejście da się usunąć bez naruszenia charakteru i stylu budowy.

R. m. Dr. Leo wnosi, zamiast punktu 6) wniosków, co następuje:

„6) Sekcya skarbowa obmyśli sposób pokrycia wydatku z tytułu ceny kupna powyższej realności“.

W dalszej dyskusyi wzięli udział r. m. Dr. Jordan, ks. Dr. Bukowski, Dr. Popiel i sprawozdawca.

W głosowaniu przyjęto pierwszych 5 punktów wniosków Sekcyi i poprawkę r. m. Dra Leo. (L. 47154/96).

Imieniem Sekcyi III. r. m. Dr. Ichheiser wnosi:

Rada m. uchwali!

Zezwala się na **wygotowanie i zeznanie kontraktu kupna - sprzedaży parcel l. 682/2 i 2581**, oraz na przypisanie ich do realności l. k. 63 Dz. VI. w Krakowie, jako zakupionych przez ś. p. Maryę Janowską jeszcze w r. 1881, według wzoru przez obecną właścicielkę tych parcel p. **Julię z Janowskich Umińską** przedłożonego, z tem zastrzeżeniem, aby w wygotować się mającym kontrakcie uwzględniono zmiany, w projekcie kontraktu uwidocznione.

Do podpisania kontraktu deleguje się obok Prezydenta miasta r. m. Jana Kwiatkowskiego i Dra Leona Rothweina.

Przyjęto. (L. 42737/96). —

Koniec posiedzenia o godzinie 7 minut 45 wiecz.

Posiedzenie nadzwyczajne (9 w kad. XI) **z dnia 12 stycznia 1897 r.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.

I. wiceprezydent miasta: Dr. Jakubowski Faustyn.

Protokół prowadzący: Groele Adam, konc. apl. Mgtu.

Radców miejskich obecnych **42**. Radcy m.: Beringer, Jawornicki, Dr. Pareński, Dr. Paszkowski Stanisław, Dr. hr. Potocki, Rehman, Stryjeński, Szancer, Dr. hr. Tarnowski, Dr. Weigel, Dr. Wiszniewski i hr. Wodzicki (**12**) nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili; nie usprawiedliwili zaś swej nieobecności radcy m.: Chmurski, Fritsch, Landau, Mendelsburg (4).

Początek posiedzenia o godzinie 5 minut 40 wieczorem.

Protokół prowadzący odczytuje pisma, nadeszłe do Rady:

1) Administracya dóbr hr. Potockich przesyła 500 ctn. **węgla dla biednych m. Krakowa** (L. 1830). —

2) Jaworznickie gwarectwo węgli kamiennych przesyła 400 cetnarów **węgla dla ubogich m. Krakowa** (L. 1829). —

Pisma te przekazano Sekcyi V., a Prezydent miasta złożył ofiarodawcom podziękowanie imieniem obdarowanych. —

3) **Starszyzna zboru ewangielickiego** składa podziękowanie za udzieloną subwencyę dla szkoły ewangielickiej.

Przekazano Sekcyi IV. (L. 2039). —

Przystąpiono do porządku dziennego, a mianowicie do **reformy statutu miejskiego**.

Referent r. m. Dr. Kasparek podaje do wiadomości, iż wpłynęła **petycya obywatelek m. Krakowa**, domagających się osobistego prawa wyborczego czynnego i biernego i oświadcza, iż petycya ta w ciągu dyskusyi będzie uwzględnioną. Dalej uzasadnia referent w obszernem przemówieniu przedłożony przez komisyę statutową projekt reformy statutu*) i dwa arkusze poprawek, podaje zasady tego projektu i jakie zmiany zaprowadza, w końcu oświadcza imieniem Komisyi statutowej, iż w razie nieprzyjęcia przez Radę miejską zmian przepi-

*) Projekt reformy statutu król. stoł. miasta Krakowa, wypracowany przez Komisyę statutową na podstawie referatu Dra Kasparka. Zmiany uchwalone przez Komisyę statutową w projekcie reformy statutu. Uchwały Komisyi statutowej co do tytułu 9 i w związku z nim będących postanowień statutu. Nakładem Gminy m. Krakowa. Czcionkami drukarni Związkowej w Krakowie, 1897.

sów wyborczych, — referent wniesie nowelę do obecnego statutu, zmieniającą przepisy administracyjne obowiązującego statutu.

Przewodniczący otwiera dyskusyę ogólną.

R. m. Dr. Górski w dyskusyi ogólnej chce kilka uwag ogólnych wypowiedzieć. Mowca stawia sobie pytanie, co on jako radca miejski dotąd zdziałał? Odpowiedź: mało albo nic. — A co inni radcy, którzy od kilkunastu lat w Radzie zasiadają, zdziałali? — Także nie wiele! Pochodzi to ztąd, iż według obecnego statutu jest rozprószenie czynności po kółkach i kółeczkach, a ścieśniona władza egzekutywy Magistratu i Prezydenta, dlatego należy w tym kierunku zmienić statut.

R. m. Dr. Popiel zgadza się z wielu zapatrywaniami r. m. Dra Górskiego, chce jednak rozstrzygnięcia kwestyi pod względem formalnym tak, jak ją referent postawił, mianowicie: czy ma być dyskusya nad zmianą całego statutu, czy tylko przepisów administracyjnych — i czyni pod tym względem formalny wniosek.

R. m. Dr. Seinfeld sprzeciwia się stanowczo wnioskowi r. m. Dra Popiela i wnosi, by nad tymże przejść do porządku dziennego. Wyraża on podziękowanie Komisyi statutowej i referentowi za dokonaną pracę. Chociaż projekt nie zadawalnia go w zupełności, oświadcza, iż tylko w takim razie będzie za tym projektem głosował, jeżeli nie zostaną przyjęte poprawki, które w ciągu dyskusyi chce stawiać. — Przedłożony projekt oznacza pewien postęp. Mowca zgadza się na rozszerzenie atrybucyi Prezydenta miasta, ale sprzeciwia się temu, by ważne sprawy uchylono z pod uchwał Rady, która daje najlepszą gwarancyę należytego załatwienia tych spraw, gdyż obraduje jawnie. Dalej zgadza się mowca na projektowane zmiany administracyjne, a w szczególności co do działania wiceprezydenta. Jednak zmiany postanowień konstytucyjnych nie zadawalniają mowcy, który żąda zniesienia zastępstwa interesów, a wprowadzenia powszechnego, równego prawa wyborczego. Pierwszym zatem punktem wytycznym nowego projektu powinno być zniesienie kuryj. Dalej zastrzega się mowca przed przepisem (§. 23, l. 1 projektu), wykluczającym nieumiejących czytać i pisać od wyboru i wybieralności.

R. m. Dr. Popiel wyjaśnia swój wniosek.

R. m. Dr. Kohn żąda przyjęcia zmiany przepisów administracyjnych *en bloc*, — a przeprowadzenia dyskusyi nad częścią konstytucyjną, t. j. nad przepisami wyborczymi. — Zbija zapatrywania r. m. Dra Górskiego. Dotychczasowe Rady na podstawie obecnego statutu oddały znakomite usługi miastu i obywatelom. W Radzie miejskiej nie powinno być polityki. Tu się rozchodzi o dobrą gospodarkę majątkiem Gminy, a nie jest zadaniem Rady wywalczać prawa dla jednostek lub całych stanów; te bowiem sprawy należą do parlamentu. Mowca nie widzi wcale potrzeby zmiany przepisów konstytucyjnych obecnego statutu. Przestrzega przed modnem hasłem dnia; wszak projektowane zmiany i tak nie zadowolnią szerokich mas ludności, jak przyznał r. m. Dr. Seinfeld. Dlatego mowca oświadcza się za przejściem do porządku dziennego nad reformą statutu, o ile ono dotyczy przepisów konstytucyjnych.

R. m. Dr. Propper zbija wywody r. m Dra Kohna co do zastępstwa interesów, które powinno być zniesione. Dalej krytykuje obecnie obowiązujące przepisy wyborcze, wie jednak, że te nie zostaną zmienione. Pod względem administracyjnym — to żądanie r. m. Górskiego o silnej władzy — jest w obecnym statucie ściśle przeprowadzone i oddaje władzę w ręce Prezydenta miasta. Zdaniem mowcy — najdonioślejszą częścią projektu reformy statutu jest postanowienie, że dwaj delegaci Rady miejskizj będą zasiadać na posiedzeniach Magistratu.

R. m. Dr. Paszkowski Franciszek chce ująć w konkretną formę żądania poprzednich mowców i dlatego wnosi: „Przejść do porządku dziennego nad tytułem 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, i 10, z wyjątkiem §§ 34, 42, 44, 48, 49, 51, 52 i 53“.

Na tem odroczył Przewodniczący o godzinie 8-mej minut 45 wieczorem posiedzenie do dnia 18-go stycznia 1897 r. —

Posiedzenie nadzwyczajne (10 w kad. XI.) **z dnia 18 stycznia 1897 r.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.

I. wiceprezydent miasta: Dr. Jakubowski Faustyn.

Protokół prowadzący: Groele Adam, konc. apl. Mgtu.

Radców miejskich obecnych **44**. Radcy miejscy: Dr. Asnyk, Beringer, Jawornicki, Dr. Paszkowski Stanisław, Dr. hr. Potocki, Rehman, Dr. hr. Tarnowski, Dr. Weigel i hr. Wodzicki (**9**) nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili; nie usprawiedliwili zaś swej nieobecności radcy m.: Bereźnicki, ks. Dr. Bukowski, Dr. Ichheiser, Dr. Pareński i Dr. Zoll (**5**).

Początek posiedzenia o godz. 5 minut 30 wieczorem.

Protokół prowadzący podał do wiadomości Rady nadeszłe pisma:

1) **Towarzystwo prasy polskiej we Lwowie** zaprasza Radę miejską na bal na rzecz tego Towarzystwa.—

2) Dr. Staniszewski, pełnomocnik p. Franciszka Macharskiego, złożył w dniu 14 b. m. do rąk Prezydenta miasta **dwa legaty ś. p. Antoniego Hawełki**: na fundusz żelazny „dla głodnych dzieci“ 4500 zła. i dla Towarzystwa „Harmonia“ 2700 zła. (L. 2671). —

3) R. m. Dr. Popiel uzupełnił dawniejszą swoją ofiarę w kwocie 500 zła. na obsadzenie drzewami drogi, wiodącej na cmentarz **nowym datkiem 100 zła.** i przeznaczył fundusz ten **na upiększenie cmentarza;** za co Prezydent miasta wyraził ofiarodawcy podziękowanie.—

R. m. Stryjeński prosi Przewodniczącego o rychłe porozumienie się z zarządem Muzeum ks. Czartoryskich w sprawie **odnowienia starych murów miejskich w pobliżu gmachu Muzeum.**

Przewodniczący wyjaśnia, co dotąd Magistrat uczynił i przyrzeka sprawę tę obecnie przyspieszyć. —

R m. Stryjeński uzasadnia następujący wniosek nagły: „Rada miejska uprasza Prezydenta, aby jak najspieszniej poczynił odpowiednie kroki u władz centralnych, celem wyjednania **budowy nowego gmachu sądowego w Krakowie,** a niedopuszczenia żadną miarą do zabudowania ogródka, otaczającego kościół św. Piotra.

Nagłość w głosowaniu upadła, a wniosek przekazano Sekcyi I. (L. 3892). —

R. m. Dr. P r o p p e r prosi Przewodniczącego, aby zechciał porozumieć się z posłami do Rady państwa w sprawie projektowanej **przebudowy dworca kolejowego**, która według oświadczenia ministra kolei ma już być zadecydowaną, a tymczasem Rada miejska postanowiła inne życzenia w ważnej tej dla miasta kwestyi wyrazić władzom rządowym.

Przewodniczący przyrzeka życzenie to spełnić. —

Po czem przystąpiono do porządku dziennego, a mianowicie do dalszej dyskusyi nad **reformą statutu miejskiego**.

R. m. R o t t e r wyjaśnia zasady, na których Komisya statutowa oparła swój projekt. Wytyczne są jasne i dla każdego widoczne; dlatego sprzeciwia się wnioskowi r. m. ks. Dra Bukowskiego, aby projekt zwrócić Komisyi, bo to byłoby tylko przewlekaniem sprawy. Dalej zbijał mowca szczegółowo zapatrywania r. m. Dra Górskiego, Dra Kohna i Dra Paszkowskiego Franciszka.

W końcu mowca prosi o przejście do dyskusyi szczegółowej nad projektem Komisyi.

R. m. Dr. P o n i k ł o przemawia przeciw wykluczeniu z Rady miejskiej urzędników państwa. Zbija obawy, podnoszone w tym kierunku i stawia za przykład Radę miejską wiedeńską, a zarazem oświadcza się przeciw przejściu do porządku dziennego nad częścią konstytucyjną projektu, żąda jednak czytania paragrafu za paragrafem.

R. m. Dr. G ó r s k i przemawia w obronie swoich poglądów, wyrażonych na poprzedniem posiedzeniu, które obecnie bliżej wyjaśnia.

R. m. Dr. P i e n i ą ż e k, jako członek Komisyi statutowej, będzie głosował przeciw wnioskowi r. m. Dra Paszkowskiego Franciszka, ale chce uratować przynajmniej jeden ustęp części konstytucyjnej projektu, mianowicie co do wybieralności urzędników; dlatego wnosi poprawkę, mianowicie, aby między wyjątki zaznaczone we wniosku r. m. Dra Paszkowskiego dodać jeszcze § 27 projektu.

R. m. Dr. S e i n f e l d przemawia przeciw wywodom r. m. Dra Kohna, dalej zbija zapatrywania dzisiejsze r. m. Dra Górskiego.

R. m. Dr. P a s z k o w s k i F r a n c i s z e k polemizuje z wywodami r. m. Rottera, w końcu oświadcza, iż zgadza się na poprawkę r. m. Dra Pieniążka.

Przewodniczący zawiadamia, iż następne posiedzenie zwoła na czwartek najbliższy i zamyka posiedzenie o godzinie 8 minut 15 wieczorem. —

Posiedzenie nadzwyczajne (11 w kad. XI) **z dnia 21 stycznia 1897 r.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.

I. wiceprezydent miasta: Dr. Jakubowski Faustyn.

Protokół prowadzący: Groele Adam, konc. apl. Magistratu.

Radców miejskich obecnych **39.** Radcy miejscy: Beringer, Jawornicki, Dr. Leo, Dr. Paszkowski Stanisław, Dr. hr. Potocki, Rehman, Dr. Weigel i hr. Wodzicki (**8**) nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili; nie usprawiedliwili zaś swej nieobecności radcy m.: ks. Dr. Bukowski, Fritsch, Dr. Ichheiser, Dr. Kohn, Landau, Łapiński, Dr. Pareński, Dr. Propper, Schmid, Dr. hr. Tarnowski i Tilles (**11**).

Początek posiedzenia o godzinie 5 minut 30 wieczorem.

Protokół prowadzący odczytał pismo:

Dyrekcya Muzeum Narodowego w Rapperswylu składa podziękowanie za udzieloną **subwencyę na Mauzoleum serca Tadeusza Kościuszki.**

Przekazano Sekcyi V. (L. 3226). —

Przystąpiono do porządku dziennego, mianowicie do dalszej dyskusyi nad **reformą statutu miejskiego.**

W i c e p r e z y d e n t Dr. J a k u b o w s k i uzasadnia w dłuższem przemówieniu następujący wniosek:

„Rada miejska uchwali:

1) Część konstytucyjną projektu reformy statutu miejskiego, t. j. część tego projektu, obejmującą przepisy dotyczące wyboru do Rady miejskiej, a w szczególności projekt paragrafów 18, 30 i 31, dotyczących wyboru z III. Koła, zwraca się do komisyi z poleceniem zmiany projektu reformy statutu w tym kierunku, iż:

a) prawa dotychczasowe 1go Oddziału Koła III., t. j. wielkiego przemysłu zostają niezmienione, więc jak dotąd, wybiera 10 radców;

b) drugi Oddział Koła III. dzieli się na dwie części:

1) w pierwszej rękodzielnicy, posiadający kartę przemysłową na samoistnie prowadzony przemysł rękodzielniczy, opłacający najmniej 5 złr. podatku zarobkowego, wybierają 4 radców;

2) wszyscy inni wyborcy drugiego oddziału Koła III wybierają 10 radców;

c) że zatem Rada miasta składa się z 64 radców;

d) komisya statutowa zostaje wzmocnioną 5 członkami, których Rada miasta zaraz wybierze;

e) poleca się komisyi, aby swe wnioski niezwłocznie Radzie miejskiej przedłożyła".

R. m. Dr. S e i n f e l d przemawia w sprawie osobistej, prostując sprawozdanie zamieszczone w *Głosie Narodu*, z ostatniego posiedzenia Rady, odnośnie do jego przemówienia w dyskusyi nad reformą statutu.

R. m. Dr. G ó r s k i w imieniu szerszego grona radców i w porozumieniu z wiceprezydentem Drem Jakubowskim przedkłada następujący wniosek wspólny:

„Zważywszy, że właściwą podstawą prawa wyborczego powinny pozostać zasady i postanowienia obecnie obowiązującego statutu m. Krakowa; zważywszy, że niektóre zmiany tudzież ewentualne rozszerzenie prawa wyborczego, czy to na rzecz urzędników rządowych, czy przez obniżenie cenzusu podatkowego, czy przez utworzenie osobnego oddziału wyborczego dla rękodzielników, dadzą się łatwiej przeprowadzić w drodze szczegółowych wniosków;

Rada miejska uchwali!

I. Przechodzi się do porządku dziennego nad przedłożonym Radzie projektem statutu, o ile się tyczy postanowień o wyborze radców miejskich.

II. Uchwala pomnożenie liczby radców o 4 w ten sposób, iż prawo wyboru tychże służyć ma rękodzielnikom, posiadającym kartę przemysłową na samoistnie prowadzony przemysł.

III. Wzmacnia się komisyę o 5 członków, celem sformułowania potrzebnej w tym celu zmiany obowiązującego statutu, tudzież celem poczynienia tych zmian obowiązującego statutu, które są konieczne ze względu na nowe ustawodawstwo.

IV. Komisya przedłoży sformułowane wnioski w dniach 14.

V. Przechodzi się do szczegółowej dyskusyi nad resztą projektu". (L. 4192).

R. m. Dr. Kohn i Dr. Rosenblatt popierają powyższe wnioski.

R. m. Rotter zbija wniosek r. m. Dra Górskiego i prosi o szczegółową dyskusyę nad całym projektem.

Referent r. m. Dr. Kasparek w dłuższej mowie zwalcza wywody oponentów projektu reformy statutu, zbija po kolei wnioski, zmierzające do zwrócenia projektu Komisyi, lub zreformowania tylko części statutu, wyjaśnia zasady projektu, które wcale nie są niebezpiecznemi ani radykalnemi, zgadza się na poprawkę r. m. Dra Rosenblatta, by kobiety osobiście głosowały — i zaleca z czystem sumieniem i z głębokiego przekonania przejście do dyskusyi szczegółowej nad całym projektem reformy.

Radcy miejscy Dr. Paszkowski i Dr. Pieniążek cofają swoje wnioski.

W głosowaniu przyjęto znaczną większością wniosek wspólny wiceprezydnta Dra Jakubowskiego i r. m. Dra Górskiego.

R. m. Prof. Jordan proponuje na przybrać się mających członków do komisyi statutowej, w myśl uchwalonego wniosku następujących r. m.: Dra Górskiego, Dra Jakubowskiego, Dra Staniszewskiego, Chmurskiego i Szpakowskiego.

Przyjęto. —

Na tem zamknął Przewodniczący posiedzenie o godzinie 7 minut 30 wieczorem. —

Posiedzenie nadzwyczajne (12 w kad. XI), **z dnia 28 stycznia 1897 r.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.

I. wiceprezydent miasta: Dr. Jakubowski Faustyn.

Protokół prowadzący: Groele Adam, konc. apl. Magistratu.

Radców miejskich obecnych **38**. Radcy m.: Beringer, Ks. Dr. Bukowski, Dr. Domański, Dr. Górski, Dr. Jordan, Dr. Leo, Łapiński, Dr. Pareński, Dr. Paszkowski Fr., Dr. Paszkowski Stanisław, Dr. Popiel, Dr. hr. Potocki, Rehman, Schmid, Stryjeński, Dr. hr. Tarnowski, Dr. Weigel, Dr. Wiszniewski, hr. Wodzicki i Dr. Zoll (**20**) nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili.

Początek posiedzenia o godzinie 5 minut 40 wieczorem.

Protokół prowadzący odczytuje pisma nadeszłe do Rady:

1) **Zbór izraelicki** uprasza o przepisanie realności lwh. 1773 Dz. VIII, Kraków objętej, **Kierków** zwanej, mylnie na rzecz gminy m. Krakowa zaintabulowanej, na rzecz i imię gminy izraelickiej w Krakowie i o zeznanie w tym celu odnośnej deklaracyi.

Przekazano Sekcyi III. (L. 5.566). —

2) Dr. Hajdukiewicz Jan, syndyk miejski, uprasza o zmianę § 64 l. 18 statutu miejskiego co do **zezwolenia na rozpoczęcie procesu.**

Przekazano komisyi statutowej (L. 5510) —

Przewodniczący odczytuje następujący telegram:

„Nie mogąc z powodu posiedzeń Sejmu przybyć na dzisiejsze posiedzenie Rady miejskiej, upraszamy Pana Prezydenta o usunięcie z dzisiejszego porządku dziennego **reformy statutu,** sądząc, że tak ważna sprawa wymaga jak największego kompletu. Jordan, Paszkowski, Tarnowski. Wodzicki, Górski, Potocki m. p." (L. 47/pr.). —

Wiceprezydent Dr. Jakubowski przed głosowaniem nad odroczeniem reformy statutu w myśl nadesłanego telegramu, chce zwrócić uwagę, iż w drukowanych poprawkach do projektu statutu miejskiego doręczonych radcom miejskim wczoraj, zaszła pomyłka co do Koła III, którego stan posiadania w tych poprawkach został naruszony, dlatego ponawia swój wniosek, przedłożony na poprzedniem posiedzeniu Rady miejskiej.

R. m. Dr. Rosenblatt wniosek ten silnie popiera.

R. m. Szpakowski odpiera zarzuty r. m. Dra Rosenblatta i prosi o odesłanie wniosku r. m. Dra Jakubowskiego do Komisyi statutowej.

R. m. Dr. Pieniążek przemawia za odroczeniem reformy statutu, aż do ukończenia sesyi sejmowej i stawia w tym kierunku formalny wniosek.

R. m. Birnbaum zaznacza, iż Komisya statutowa przedstawiła wniosek sprzeczny z poprzednią uchwałą Rady miejskiej.

R. m. Dr. Horowitz sądzi, że wniosek wicepr. Dr. Jakubowskiego wcale nie koliduje z wnioskiem r. m. Dra Pieniążka, który popiera, ale żąda także uchwalenia wniosku r. m. Dra Jakubowskiego, a w tym celu nie potrzeba uchwały komisyi statutowej, bo decydującą jest poprzednia uchwała Rady miejskiej, a referent może sam odnośną zmianę wniosku w myśl tej uchwały przedstawić.

Referent r. m. Dr. Kasparek zgadza się z wnioskiem odroczenia i oświadcza gotowość poprawienia wniosku w myśl uchwał Rady miejskiej.

R. m. Dr. Staniszewski wnosi, by przerwać posiedzenie na kilka minut, a komisya statutowa może zaraz powziąć uchwałę i przedstawić wnioski.

Przerwano posiedzenie na 5 minut, wśród których komisya statutowa powzięła uchwałę co do wniosku r. m. Dra Jakubowskiego, poczem referent r. m. Dr. Kasparek odczytuje wniosek, zgodny z uchwałą Rady miejskiej z dnia 21 stycznia 1897 (L. 4192/97).

R. m. Szpakowski prosi, by rękodzielnikom przyznać 6 mandatów i w tym celu powiększyć liczbę radców miejskich na 66.

Referent r. m. Dr. Kasparek sądzi, iż należałoby pozostać przy liczbie 64.

W głosowaniu uchwalono wniosek Komisyi statutowej, a cenzus podatkowy, uprawniający do wyboru przyjęto 4 złr. —

Na tem zamknął Przewodniczący posiedzenie o godzinie 6 minut 30 wieczór. —

Posiedzenie zwyczajne (13 w kad. XI.) **z dnia 4 lutego 1897.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta I. wiceprezydent miasta: Dr. Jakubowski Faustyn.

Protokół prowadzący: Groele Adam, konc. apl. Magistratu.

Radców miejskich obecnych **35.** Radcy m.: Beringer, Dr. Górski, Dr. Jordan, Dr. Paszkowski Franciszek, Dr. Paszkowski Stanisław, Dr. hr. Potocki, Rehman, Rotter, Stryjeński, Dr. hr. Tarnowski, Dr. Weigel, hr. Wodzicki i Dr. Zoll (**13**) nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili; nie usprawiedliwili zaś swej nieobecności radcy m. Biborski, ks. Dr. Bukowski, Fritsch, Dr. Horowitz, Landau, Dr. Pareński, Dr. Popiel, Dr. Rosenblatt, Schmelkes, Slęk (**10**).

Początek posiedzenia o godzinie 5 minut 40 wieczorem.

Na wstępie posiedzenia odczytał protokół prowadzący, pisma nadeszłe do Rady:

1) **Dyetaryusze Magistratu** upraszają o gólne polepszenie płac i stabilizowanie części tychże.

Przekazano Sekcyi III. (L. 5889). —

2) Wydział Stowarzyszenia budowniczych w Krakowie wnosi przedstawienie w sprawie **oddawania robót budowlanych**.

Przekazano Sekcyi I. (L. 5890). —

3) Przewodniczący podaje do wiadomości, iż otrzymał od p. Gałęzowskiego, prezesa Muzeum narodowego w Rapperswylu, fotografię urny, przeznaczonej dla **Mauzoleum Kościuszki.**

Przyjęto do wiadomości (L. 6691). —

R. m. Dr. Seinfeld podaje do wiadomości, że świadkowie zeznali w sądzie **w sprawie zabójstwa Szymona Gumplowicza**, iż w **zakładzie miejskim dla kalek w ogrodzie angielskim** zdarzają się wypadki złego obchodzenia z kalekami. Zapytuje zatem Przewodniczącego, jakie zamierza przedsięwziąć środki, aby temu na przyszłość zapobiedz.

Przewodniczący oświadcza, iż wdroży dochodzenia w tym celu i zażąda aktów sądowych w swoim czasie. (L. 7222). —

R. m. Dr. Bujwid zwraca uwagę, że obok parkanu **w ulicy Studenckiej i Loretańskiej** panuje **nieporządek**, który należałoby usunąć.

P. inspektor Wdowiszewski wyjaśnia, że parkan ten wkrótce zostanie zniesiony, a nieporządek usunięty.

R. m. dr. Cyfrowicz żąda usunięcia z tej ulicy żelaziwa do wycierania, które wystaje na trotuar. —

Imieniem Prezydyum przedstawia sekretarz Mgtu Dr. Schlichting następujący wniosek:

Rada wybiera do **komisyj wyborczych z powodu rozpisania wyborów do Rady państwa** następujących Radców miejskich:

A) **Kurya powszechna** — dla Sekcyi I.: 1) Dra Asnyka Adama, 2) Bereźnickiego Juliana, 3) Biborskiego Aleksandra;

dla Sekcyi II.: 4) Bujańskiego Wawrzyńca, 5) Bujwida Odona, 6) Dra Bukowskiego Juliana;

dla Sekcyi III.: 7) Epsteina Juliusza, 8) Federowicza Jana, 9) Fritscha Hermana;

dla Sekcyi IV.: 10) Dra Górskiego Piotra, 11) Dra Rosenblatta Józefa, 12) Dra Rothweina Leona;

dla Sekcyi V.: 13) Dra Horowitza Leona, 14) Birnbauma Judę, 15) Dra Jordana Henryka;

dla Sekcyi VI.: 16) Chylińskiego Michała, 17) Dra Kasparka Franciszka, 18) Kwiatkowskiego Jana;

dla Sekcyi VII.: 19) Dra Kohna Maksymiliana, 20) Landaua Hirscha, 21) Dra Leo Juliusza;

dla Sekcyi VIII.: 22) Dra Lustgartena Ludwika, 23) Łapińskiego Jana, 24) Dra Cyfrowicza Leona;

dla Sekcyi IX.: 25) Nowackiego Władysława, 26) Dra Pareńskiego Stanisława, 27) Dra Paszkowskiego Franciszka;

dla Sekcyi X: 28) Dra Ponikłę Stanisława, 29) Dra Popiela Pawła, 30) Dra Proppera Alberta;

dla Sekcyi XI.: 31) Schmida Władysława, 32) Schmelkesa Mojżesza, 33) Slęka Franciszka;

dla Sekcyi XII.: 34) X. Dra Spisa Stanisława, 35) Stryjeńskiego Tadeusza, 36) Dra Stycznia Wawrzyńca;

dla Sekcyi XIII.: 37) Tillesa Emanuela, 38) Dra Weigla Ferdynanda, 39) Dra Wiszniewskiego Ludwika;

dla Sekcyi XIV.: 40) Szancera Zygmunta, 41) Szpakowskiego Witalisa, 42) Dra Zolla Fryderyka.

B) **Dla kuryi miasta** — dla sekcyi I. (A—F): 43) Dra Ichheisera Michała, 44) Chmurskiego Romana, 45) Dra Domańskiego Stanisława;

dla Sekcyi II. (G.—K.): 46) Dra Jakubowskiego Faustyna, 47) Jawornickiego Józefa, 48) Knausa Karola;

dla Sekcyi III. (L—R): 49) Mendelsburga Alberta, 50) Dra Pieniążka Karola, 51) Rottera Jana;

dla Sekcyi IV. (S—Z): 52) Prezydenta Friedleina Józefa, 53) Dra Seinfelda Hermana, 54) Dra Staniszewskiego Walentego.

Przyjęto. (L. 7782). —

Imieniem sekcyi I. sekretarz Magistratu Skrzyniarz wnosi:

1) **Gmina m. Krakowa przyjmuje od schroniska fundacyi księcia Aleksandra Lubomirskiego dla zaniedbanych chłopców** w Krakowie, jako właściciela realności lwhip. 2013 gm. kat. Kraków, odstąpiony jej na własność tytułem darmym **grunt** z parceli l. kat. 67, w skład powyższej realności wchodzący, w ilości 550°□, **pod założenie ulicy Lubomirskiego** na przestrzeni od ulicy Rakowickiej do Aryańskiej.

2) Do podpisania dotyczącego kontraktu upoważnia się obok Prezydenta miasta r. m. Jana Rottera i Dra Walentego Staniszewskiego.

Przyjęto. (L. 5950). —

Imieniem Sekcyi I. r. m. Dr. Staniszewski wnosi: Rada m. uchwali!

1) **Sprzedać** pp. Stanisławowi i Felicyi z Trawińskich małż. **Świerzyńskim parcele** 14, 15 i 16 **na Małakowce** (realność miejska lk. 132 i 133 Dz. IV. lwh. 788, 789 i 790) w łącznym obszarze 261·90□° po cenie 25 zła. za jeden sążeń kwadr., czyli za ryczałtową cenę kupna 6547 zła. 50 ct., którą nabywcy zapłacą w następujących ratach:

a) Kwotę 2247 zła. 50 ct. przy podpisaniu kontraktu kupna-sprzedaży.

b) Kwotę 2150 zła. w rok od daty kontraktu, a

c) wreszcie kwotę 2150 zła. w dwa lata od daty kontraktu.

2) Nabywcy zobowiązują się opłacać od tych dwóch rat procenta po 4%, począwszy od daty kontraktu, tudzież zezwolą na zaintabulowanie na rzecz Gminy miasta Krakowa na nabytej realności prawa zastawu dla tych dwóch rat ostatnich i dla procentów od tychże, zastrzegają jednak, iż gmina miasta Krakowa udzieli im na ich żądanie pierwszeństwo ustępstwa hipotecznego, dla pożyczki, jakąby na tę realność zaciągnąć chcieli, jeżeli wartość realności, uwzględniając zaciągnąć się mającą pożyczkę, wedle oceny Magistratu, dawać będzie dostateczne bezpieczeństwo dla tych dwóch rat ceny kupna i dla procentów od tychże.

3) Koszta spisania kontraktu, stępli, opłaty od przeniesienia własności, koszta wydzielenia i t. p., poniosą wyłącznie nabywcy.

4) Gmina sprzedaje i oddaje w posiadanie nabywcom powyższe grunta, w stanie wolnym od wszelkich ciężarów hipotecznych; a też postara się własnym kosztem o uwolnienie tychże od ewentualnych ciężarów.

5) Do podpisania kontraktu kupna-sprzedaży, upoważnia się obok Prezydenta miasta r. m. Jana Rottera i Dra Walentego Staniszewskiego.

Wniosek przyjęto. (L. 2095). —

Imieniem Sekcyi I. inspektor bud. m. Wdowiszewski wnosi:

Rada m. uchwali!

1) **Celem rozszerzenia i uporządkowania ulicy Loretańskiej** na przestrzeni między ulicą Kapucyńską a Studencką, **nabywa się od p. Szymona Trzopa parcelę budowlaną** 1555/3 o powierzchni 0·3 sążni kwadr. oraz parcelę grunt. 1715/11 o powierzchni 34·7 sążni kwadr. razem grunt o powierzchni 35 sążni kwadr. czyli 126 m³ za cenę ryczałtową 1400 zła. wypłacić się mającą po podpisaniu kontraktu i odebraniu gruntu w fizyczne posiadanie gminy m. Krakowa.

2) Koszta spisania kontraktu, stempli, koszta wydzielenia względnie ekstabulacyi i intabulacyi, wreszcie należytość prawną od przeniesienia tytułu własności, poniesie wyłącznie gmina m. Krakowa.

3) Do podpisania kontraktu upoważnia się obok Prezydenta miasta r. m.: Jana Rottera i Dra Walentego Staniszewskiego.

Wniosek przyjęto. (L. 61.299/96). —

Imieniem Sekcyi I. radca Magistratu Skrzyniarz wnosi:

Rada m. uchwali!

Zwolnić szpital św. Łazarza z dniem 1 stycznia 1897 **od warunku,** objętego uchwałą Rady miasta z dnia 16 kwietnia 1891 r. do L. 3408, według którego zezwolono temuż szpitalowi **na użytkowanie domu przedpogrzebowego na cmentarzu miejskim** na lat 10, to jest do końca r. 1900 za opłatą czynszu po 150 złr. rocznie.

Wniosek przyjęto. (L. 61559). —

Imieniem Sekcyi I. i II. radca Magistratu Skrzyniarz wnosi:

Rada miasta uchwali!

Rada miasta przyznaje **kredyt dodatkowy** w kwocie 2500 zła. dla działu IX. poz. 10 *e)* budżetu r. 1896 **na przynajęcie furmanek i robotników do zamiatania i skrapiania ulic w lecie.**

Wniosek przyjęto. (L. 44.494/96). —

Imieniem Sekcyi I i II inspektor bud. m. Wdowiszewski wnosi:

Rada m. uchwali!

Dla pokrycia zwiększonych kosztów **odnowienia fasady Magistratu** udziela się w dziale II. budżetu na rok 1896 w wydatkach nadzwyczajnych poz. 1 dodatkowy kredyt w kwocie 740 zła. 82 ct.

Przyjęto. (L. 57079/96). —

Imieniem Sekcyi I. i II. inspektor bud. m. Wdowiszewski wnosi:

Rada m. uchwali!

Na pokrycie **zwiększonych wydatków w dziale IX.** poz. 9 *e, f, g, h* z budżetu na rok 1896 udziela się dodatkowy kredyt w kwocie 3000 zła.

Wniosek przyjęto (L. 53.669/96). —

Imieniem Sekcyi V. i II. radca Magistratu Goliński wnosi:

Rada m. uchwali!

Udziela się **kredyt dodatkowy** w kwocie 1200 złr. dla działu X. poz. 5 **(wsparcia jednorazowe ubogim miejscowym)** budżetu r. b.

Wniosek przyjęto. (L. 58038/96). —

Imieniem Sekcyi IV. r. m. Chyliński wnosi:

Rada m. uchwali!

Gmina miasta Krakowa przystępuje do Towarzystwa dziennikarzy polskich, jako członek wspierający ze stałą roczną wkładką w kwocie 200 zła., a to poczynając od roku budżetowego 1897.

Wniosek prryjęto (L. 67.518/96). —

Imieniem Sekcyi I i III inspektor bud. m. Wdowiszewski wnosi:

Rada m. uchwali!

1) **Ustanawia się posadę drogomistrza dla miasta Krakowa.**

2) Posada ta jest etatową z poborami:

a) 800 zła. płacy rocznej,

b) 200 zła. dodatku kwaterowego rocznego,

c) ewentualne dwa pięciolecia.

3) Aktywowanie tej posady ma nastąpić od roku 1897 — i w tym celu pobory mają być wstawione w budżet roku 1897.

R. m. Dr. Cyfrowicz prosi o wyjaśnienie, czy drogomistrz będzie urzędnikiem, czy też będzie należał do kategoryi służby miejskiej? Gdyby posada drogomistrza należała do posad urzędniczych, należałoby sprawę traktować z uregulowaniem etatu urzędników miejskich i w tym celu należałoby wniosek odesłać jeszcze raz do Sekcyi III.

Sprawozdawca wyjaśnia, że posada drogomistrza ma należeć do kategoryi służby miejskiej i prosi o przyjęcie wniosku.

R. m. Dr. Cyfrowicz zgadza się na motywa przytoczone przez sprawozdawcę, sądzi jednak, iż płaca — jak dla sługi — jest za wysoką. W końcu wnosi, by do wniosku Sekcyi dodać wyraźnie, że posada ta należy do kategoryi służby miejskiej.

W głosowaniu wniosek Sekcyi z poprawką r. m. Dra Cyfrowicza przyjęto. (L. 55290/96). —

Imieniem Sekcyi II. r. m. Bujański wnosi:
Rada m. uchwali!

1) **Sprawozdanie o zamknięciu rachunkowem z budowy koszar obrony krajowej** od 4 czerwca 1891 r. do 31 grudnia 1895 przyjmuje się do wiadomości.

2) Odpowiedzialnym urzędnikom kasowym udziela się z administracyi tego funduszu za czas od 4 czerwca 1891 r. do 31 grudnia 1895 r. absolutoryum.

Wniosek przyjęto (L. 7781). —

Koniec posiedzenia o godzinie 7 wieczorem. Następuje posiedzenie tajne.

Posiedzenia nadzwyczajne (14 w kad. XI.) **z dnia 18 lutego 1897.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.

I. wiceprezydent miasta: Dr. Jakubowski Faustyn.

Protokół prowadzący: Groele Adam, konc. apl. Magistratu.

Radców obecnych **50**. Radcy m.: Beringer, Dr. Paszkowski Stanisław, Rehman, Dr. hr. Tarnowski i Dr. Weigel (**5**) nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili; nie usprawiedliwili zaś swej obecności radcy m.: Dr. Asnyk, ks. Dr. Bukowski, Fritsch (**3**).

Koniec posiedzenia o godzinie 6 wieczorem.

Przewodniczący składa następujące **wyjaśnienie w sprawie dokonanej przez kasyera miejskiego Kłosowskiego defraudacyi:**

Mam obowiązek zawiadomić Szanownych Panów o wypadku, jaki zaszedł, a który przyprawił nas o znaczne straty. W poniedziałek dnia 15 b. m. o godzinie ½2 po południu zostałem zawiadomiony przez urzędników kasy, że kasyer Aleksander Kłosowski, skarżąc się na gwałtowny ból zębów, wyszedł z biura, zamknąwszy kasę. Gdy do godziny ½2 nie wracał, a urzędnicy nie mogli zamknąć dziennego obrotu, zażądali odemnie, abym duplikatem klucza kasę zamknął. Po zawezwaniu naczelnika Wydziału skarbowego i Biura rachuby, otworzyłem kasę i przystąpiliśmy do obrachunku gotówki. Przy obrachunku okazał się brak w gotówce 6095 złr. 81 ct. Skutkiem tego poleciłem dwom urzędnikom, aby robili poszukiwania za Kłosowskim. Gdy jednakże poszukiwania te były daremne, poszedłem o godzinie 2 do dyrekcyi policyi i zażądałem, aby przedsięwzięto stosowne kroki, celem wyszukania i przytrzymania kasyera, oraz zawiadomiłem straż akcyzową i wezwałem p. inspektora Staszczyka, aby objechał rogatki i sprawdził, czy Kłosowski Krakowa nie opuścił. O godzinie 11 w nocy zawiadomiono mnie, że Kłosowski został przytrzymany w hotelu „Metropol“ i odstawiony do aresztów policyjnych.

Nazajutrz zaprosiłem radców miejskich z Sekcyi skarbowej pp. Mendelsburga, Jawornickiego i Bujańskiego, aby uczestniczyli w skontrum kasy, które trwało do dziś dnia. Dotąd przerewidowano gotówkę, papiery wartościowe i książeczki Kasy oszczędności; pozostało jeszcze skontrum depozytów przechodowych, między którymi znajdują się rzeczy znalezione.

Dotychczasowy wynik skontrum jest następujący:

1) Książeczka Kasy oszczędności Nr. 134.006 (fundusz Rudolfa) opiewała na 16.000 zła. — sprawdzono ją w Kasie oszczędności na 4000 zła. — brak zła. 12.000.

2) Książeczka Kasy oszczędności Nr. 160.610 (fundusz miejski) opiewała na 50.000 zła., sprawdzono ją w Kasie na 45.600 zła. — brak zła. 4.600.

3) Książeczka Kasy oszczędności Nr. 151.088 (fundusz emerytalny) opiewała na 81.500 zła. — sprawdzono ją w Kasie na 46.500 zła. — brak 35.000 zła. Na procent opłacił Kłosowski 3.325 zła. 20 ct. — a więc brak wynosi 31.674 zła. 80 ct.

4) W gotówce brakowało 6.095 zła. 81 ct.

Jednakowoż we wtorek otrzymałem z rąk p. Stryjeńskiego list, w którym było 4.800 zła. Ta kwota mieściła się w zwyczajnym liście, opatrzonym dwiema markami po 3 ct. i wrzuconym do skrzynki. List ten dostał się tą drogą do biura p. Stryjeńskiego, gdyż był adresowany do jednego z urzędników w jego kancelaryi. Widząc na kopercie tylko napis: „Rachunki“, — p. Stryjeński, posławszy po adresata, list otworzył, sądząc, że pochodzi od któregoś z jego klientów. Znalazłszy kwotę 4.800 zła., rozpoznał adresat pismo Kłosowskiego i pieniądze te zaraz we wtorek zostały mi wręczone. Odliczywszy więc tę kwotę, pozostaje gotówką brak 1.295 zła. 81 ct. Tak więc według dotychczas przeprowadzonego skontrum cały niedobór wynosi 49.570 zła. 61 ct.

Trzeba jeszcze porównać wszystkie książeczki Kasy oszczędności z księgami miejskiemi. Wymaga to dłuższego czasu i dopiero, po załatwieniu tej czynności, będzie znany prawdziwy rezultat. Nie przypuszczam, aby się niedobór zwiększył, owszem może się zmniejszy. Kłosowski wniósł procent 3.325 zła. 20 ct. od pełnej sumy 81.500 zła. funduszu emerytalnego, a przeto może także i inne procenta wniósł do kasy, a w razie takim kwota zdefraudowana doznałaby zmniejszenia.

Kasyer Kłosowski jest aresztowany, skarga do prokuratoryi państwa wniesioną.

Kiedy ta rzecz stała się głośniejszą i gdy przybyli do mnie sprawozdawcy dziennikarscy, oświadczyłem im we wtorek, że do godziny 2 po południu dam redakcyom informacye, jakie będę mógł dać. Posłałem też p. sekretarza Groelego do redakcyj z wyjaśnieniem, że kasyer Kłosowski nie zniknął z miasta i że skontrum kasy wykryje, jakie są braki w kasie. Zrobiłem to, aby powstrzymać wiadomości błędne, szerzone po mieście.

Jeżeli bolesną jest ta sprawa, to jeszcze staje się dla mnie boleśniejszą przez to, że ludzie inteligentni dzisiaj dopiero mówią o rozmaitych sprawach, o których pierwej nic mi nie mówiono. Zdaje mi się, że zasłużyłem sobie na większe poparcie i pomoc od tych, którym dobro miasta leżało na sercu.

Na tem zamknął Przewodniczący posiedzenie jawne o godzinie 6 min. 20 i zarządził tajne.

Posiedzenie nadzwyczajne (15 w kad. XI) **z dnia 21 lutego 1897.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.

I. wiceprezydent miasta: Dr. Jakubowski Faustyn.

Protokół prowadzący: Groele Adam, konc. apl. Mgtu.

Radców miejskich obecnych **40**. Radcy m.: Beringer, X. dr. Bukowski, dr. Paszkowski Stanisław, Rehman, Stryjeński, dr. hr. Tarnowski (**6**) nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili; nie usprawiedliwili zaś swej nieobecności radcy m.: Epstein, Fritsch, dr. Gór-

ski, dr. Horowitz, Jawornicki, dr. Kohn, dr. Pareński, dr. Popiel, dr. hr. Potocki, Schmid, Szpakowski, Tilles (**12**).

Początek posiedzenia o godzinie 12 minut 20 w południe.

Przewodniczący, zagaiwszy posiedzenie, wypowiedział następującą mowę:

„Wniosek, uczyniony przez Jego Excell. Marszałka krajowego, w dniu 8 b. m., mający na celu **odrestaurowanie dawnego zamku królewskiego na Wawelu**, a przez Sejm z takim zapałem przyjęty, odbił się echem radosnem w całym kraju. Gdy więc następnie rozeszło się po kraju brzmienie pełnej łaskawości odpowiedzi Najmiłościwiej panującego nam Monarchy, serca rodaków przepełniły się uczuciem bezgranicznej radości i wdzięczności.

„Miasto też nasze, u stóp umiłowanego przez cały naród Wawelu położone, do tem większej wdzięczności dla łaski Najjaśniejszego Pana poczuwać się musi, bo słowa ukochanego przez podległe Mu ludy Monarchy, napełniają nas pewnością, że ziści się oddawna pielęgnowana w sercach mieszkańców Krakowa nadzieja, iż zamek ten, wiekami omszony, przestanie rzucać posępny cień na miasto nasze i odrestaurowany, oświeci blaskiem królewskim tę dawną stolicę kraju i świetność utraconą miastu powróci.

„Radosny dzień najłaskawszej decyzyi Najjaśniejszego Pana jest dla nas tem uroczystszy, że nieodgadnionem zrządzeniem Wszechmocnego zbiega się nieomal ze smutnym dniem w dziejach naszego miasta; dobiega bowiem za kilkanaście dni lat trzysta, jak Kraków przestał być stolicą królewską i odtąd upadek jego się począł. Nieodgadnione to zrządzenie Opatrzności i ten nowy dowód najwyższej łaski Monarchy nakłada na nas tem świętszy obowiązek, abyśmy gorącym uczuciom wierności i przywiązania do Najjaśniejszego Pana i Jego Dynastyi, w sercach naszych żywionym, bynajmniej ostygnąć nie dozwolili, żyjąc pod hasłem przez Sejm nasz wydanem: „Przy Tobie stoimy i stać chcemy".

„Dajmyż więc i dziś wyraz tych naszych uczuć, przywiązania i wierności, wznosząc okrzyk: Najjaśniejszy Pan Franciszek Józef I., Cesarz i Król nasz, niech żyje!" (Rada powtarza okrzyk ten trzykrotnie z zapałem).

„Ponieważ łaska Najjaśniejszego Pana w szczególności na miasto nasze spływa, przeto wnoszę:

„Rada miasta uchwali!

„Celem złożenia u stóp Tronu podziękowania imieniem miasta za najłaskawsze przyjęcie do wiadomości uchwały Sejmowej w przedmiocie rezydencyi na zamku królewskim na Wawelu, wysyła się deputacyę z Prezydenta i trzech Radców miejskich".

Rada wysłuchała tej mowy stojąc i wniosek Przewodniczącego jednomyślnie uchwaliła. (L. 254/pr.). —

Na tem zamknął Przewodniczący posiedzenie o godzinie 12 minut 30 w południe. —

Posiedzenie nadzwyczajnie (16 w kad. XI.) **z dnia 25 lutego 1897.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.

I. wiceprezydent miasta: Dr. Jakubowski Faustyn.

Protokół prowadzący: Groele Adam, konc. apl. Magistratu.

Radców miejskich obecnych **38**. Radcy miejscy: Dr. Asnyk, Beringer, X. Dr. Bukowski, Federowicz, Dr. Horowitz, Knaus, Dr. Paszkowski Franciszek, Dr. Paszkowski Stanisław, Dr. hr. Potocki, Rehman, Schmelkes, Stryjeński, Dr. hr. Tarnowski, Dr. Weigel i Epstein (**15**) nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili; nie usprawiedliwili zaś swej nieobecności radcy miejscy: Fritsch, Łapiński, Dr. Pieniążek, Schmid i Tilles (**5**).

Początek posiedzenia o godzinie 5 minut 45 wieczorem.

R. m. Dr. Kohn uzasadnia i przedstawia następujący wniosek nagły:

„Rada miasta uchwali!

III. Kołu Towarzystwa Szkoły ludowej udziela się jednorazową subwencyę w kwocie 150 Zła. — Sekcya II. wyznaczy fundusz".

R. m. Dr. Zoll prosi, by sprawę tę przekazać Sekcyi IV., która przedłoży w tym względzie wnioski Radzie.

Nagłość sprawy uchwalono.

R. m. Dr. Leo objawia zdanie, iż ponieważ rozchodzi się o subwencyę, więc należy wysłuchać sprawozdań dwóch Sekcyj, t. j. IV. i II., dlatego prosi o przekazanie sprawy tym dwom Sekcyom.

R. m. Dr. Zoll sprzeciwia się stanowczo temu, by sprawę załatwić, bez wysłuchania Sekcyi IV., bo toby oznaczało wyrażenie nieufności tejże Sekcyi.

R. m. Dr. Bujwid zgadza się na przekazanie Sekcyi IV.

R. m. Dr. Górski jest zdania, że tylko nagłość debaty uchwalono, a nie nagłość załatwienia zaraz sprawy.

R. m. Rotter wnosi: „Przydziela się sprawę Sekcyi szkolnej z poleceniem przedstawienia wniosku".

W dalszej dyskusyi brali udział r. m.: hr. Wodzicki, Dr. Kohn i Dr. Zoll — poczem wniosek r. m. Rottera przyjęto. (L. 11504). —

Imieniem Sekcyi II. uzasadnia r. m. Bereźnicki wniosek nagły w sprawie **zmiany instrukcyi dla kasy miejskiej**, jak załącznik *).

---

*) Zmiana Instrukcyi dla kasy miejskiej.

1) Zewnętrzna komunikacya z instytucyami kredytowemi.

Czynienie wpłat i podejmowanie wypłat w instytucyach kredytowych sankcyonowane być może jedynie łącznie przez dwóch funkcyonaryuszy kasy (tj. urzędnika i woźnego, którzy wykazać się mają pisemną asygnatą),

Woźny ma być stale wyłącznie dla kasy przydzielony z odpowiednią wyższą płacą, niż dotychczasowi woźni.

Woźny ma być zaopatrzony w zamkniętą torbę, od której jeden klucz w instytucyi bankowej, drugi u kasyera ma się znajdować.

Doręczenie torby zamkniętej odbywać się ma w obecności kontrolora.

2) Zastrzeżenie co do lokacyi gotówki w książeczkach wkładkowych.

Książeczki wkładkowe, na których lokowaną jest gotówka funduszów gminy, tudzież funduszów pod zarządem gminy zostających, mają być zawinkulowane w ten sposób, iż gotówka i procenta od tych książeczek jedynie za asygnacyą i pisemnem uwiadomieniem odnośnej kasy, przez prezydenta podpisanem, kontrasygnowanem przez naczelnika wydziału rachuby, kasie miejskiej wypłaconą być może.

3) Podnoszenie procentów.

Gdzie lokacya na książeczkach wkładkowych jest stałą i jedynie procenta od nich mają być podnoszone, należy się postarać o książeczki procentowe.

R. m. Kwiatkowski godzi się na nagłość sprawy, jednak jest przeciwny, by sprawy pewne były wydzielane z jednej, a przydzielane drugiej Sekcyi; nadto co do meritum przedłożonych wniosków będzie stawiał poprawki.

Wiceprezydent Dr. Jakubowski wyjaśnia, że przedłożone wnioski pod niejednym względem osłabiają dawną instrukcyę, która zawiera ostrzejsze przepisy. Sprawy tej żadną miarą nie można traktować nagle — i wnosi, by wnioski Sekcyi II. wylitografować i rozdać radcom miejskim razem z dotychczasową instrukcyą i sprawę na najbliższem posiedzeniu Rady miejskiej przedłożyć.

W dalszej dyskusyi brali udział r. m.: Dr. Rosenblatt, Mendelsburg, Dr. Propper, Dr. Leo i referent.

W głosowaniu przyjęto wniosek wiceprezydenta Dra Jakubowskiego, a nadto uchwalono rozpisać konkurs na posadę kasyera z warunkami, proponowanymi przez Sekcyę II. (L. 11503).—

R. m. Dr. Leo imieniem Sekcyi II. wnosi jako wniosek nagły:

„Rada miejska uchwali!

Uzupełnia się Sekcyę skarbową trzema nowymi członkami".

Wiceprez. Dr. Jakubowski nie widzi celu tego wniosku, dopóki Sekcya II. nie wskaże, kogo chce mieć, a należało się było porozumieć z tymi radcami, którzy w tym kierunku są uzdolnieni i zgodzą się na przydziedzielenie ich do Sekcyi II.

Dr. Rosenblatt uznaje słuszność wniosku, ale nie widzi sposobu wykonania go.

R. m. Dr. Popiel sądzi, iż wniosku Sekcyi II. nie można wykonać, bo niema oznaczonego maximum i minimum liczby członków poszczególnych Sekcyj, jest jednak zdania, aby obrać drogą wskazaną przez wiceprezydenta Dra Jakubowskiego.

---

4) Zastrzeżenie co do kaucyi.

Książeczki wkładkowe, na kaucyę złożone, mają być zastrzeżone, iż służą na kaucyę gminy m. Krakowa. Strona składająca kaucyę, jeśli chce podnieść procenta, winna się postarać o książeczkę procentową.

5) Gotówka.

Gotówka do 5-ciu tysięcy ma pozostać w kasie podręcznej, nad 5 do 15 tysięcy Zła. pod kluczem kontrolora w tresorze, nad 15 tysięcy w kasie rezerwowej. Przeniesienie gotówki do tresoru, względnie kasy rezerwowej ma nastąpić przy dziennym obrachunku i zamknięciu kasy.

6) Etat urzędników Kasy i Wydziału rachunkowego.

Przedstawienie wniosków Radzie miejskiej w sprawie etatu urzędników Kasy i Wydziału rachunkowego wyłącza się z kompetencyi Sekcyi III., a przydziela się Sekcyi II.

7) Obsadzenie posad.

Wnioski w sprawie obsadzenia posad w etacie Kasy i Wydziału rachunkowego przedstawiać będzie Magistrat względnie Prezydyum za zgodą Sekcyi skarbowej.

8) Konkurs na posadę kasyera.

Uprasza się Pana Prezydenta, aby w ciągu dni 8 konkurs na posadę kasyera z terminem do 15-go marca b. r. rozpisał z płacą 1800 Zła. i dodatkiem 200 Zła., z prawem do wyższych poborów po nastąpionej regulacyi płac urzędników Magistratu.

9) Kaucya kontrolora i kasyera Kasy miejskiej ma się równać podwójnej pobieranej przez nich płacy rocznej. —

R. m. hr. Wodzicki nie zgadza się ze zdaniem wiceprezydenta Dra Jakubowskiego, bo Rada wybiera do Sekcyj kogo chce, a zgłoszenia poszczególnych radców, to jest tylko uwzględnieniem życzeń, o ile się da; dlatego wnosi:

„Rada miejska uchwali!

Podnosi się liczbę członków Sekcyi II. z 9-ciu na 11-tu, a Prezydent miasta w porozumieniu z przewodniczącym Sekcyi II zaproponuje osoby Radzie".

Po dalszej dyskusyi, w której wzięli udział r. m. Dr. Styczeń, Dr. Leo i Szancer, przyjęto wniosek r. m. hr. Wodzickiego. (L. 11502). —

Imieniem Sekcyi III. r. m. Dr. Ichheiser wnosi: Rada miejska uchwali!

Uznaje się Gminę izraelicką (Zbór izraelicki) w Krakowie **za właścicielkę realności** lwh. 1773 Dz. VIII. objętej, z dwóch parcel l. kat. 620 i 621 złożonej, **„Kierków" zwanej,** obecnie wedle ks. gł. Dz. VIII. tom IV. p. 691 na Gminę miasta Krakowa zapisanej, i zezwala, aby prawo własności rzeczonej realności na podstawie podpisać się mającej deklaracyi, na rzecz i imię Gminy izraelickiej (Zboru izraelickiego) w Krakowie, w odnośnych księgach hipotecznych przepisanem było.

Do podpisania deklaracyi upoważnia się obok Prezydenta miasta, r. m. Dra Wawrzyńca Stycznia i Dra Leona Rothweina.

R. m. Kwiatkowski nie ma nic przeciw samej rzeczy, bo to jest słuszne, ale chodzi mu o to, czy ten grunt, o który się rozchodzi, jest rzeczywiście obrócony na cmentarz, a nie jest w czyjem innem posiadaniu; zwraca jednak uwagę, że należy się zastrzedz co do głównego kollektora kanałowego, który przez ten grunt przechodzi tak, aby Gmina mogła w przyszłości kollektorem tym dysponować i naprawiać go.

R. m. Dr. Popiel nie widzi potrzeby, aby Gmina się pozbywała własności gruntu, bo tytuły Gminy izraelickiej nie są należycie wyjaśnione.

R. m. Dr. Domański zgadza się z wnioskiem Sekcyi III., ale ze względu na sprawę, podniesioną przez r. m. Kwiatkowskiego, prosi, by ten wniosek przekazać Sekcyi I.

R. m. Dr. Propper wyjaśnia wniosek Sekcyi III. i uzasadnia prawa Zboru izraelickiego, a celem zabezpieczenia Gminy wnosi, aby zostało zaintabulowane na rzecz Gminy m Krakowa prawo służebności dla przeprowadzenia i utrzymywania głównego kollektora kanałowego.

Sprawozdawca zbija wątpliwości r. m. Dra Domańskiego i Dra Popiela.

W głosowaniu przyjęto wniosek Sekcyi III. wraz z dodatkiem r. m. Dra Proppera. (L. 8419). —

Koniec posiedzenia o godzinie 7 minut 20 wieczorem. —

Posiedzenie zwyczajne (17 w kad. XI.) **z dnia 4 marca 1897.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.

I. wiceprezydent miasta: Dr. Jakubowski Faustyn.

Protokół prowadzący: Kosiński Teodor, konc. apl. Magistratu.

Radców miejskich obecnych **43.** Radcy miejscy: Dr. Asnyk, Beringer, ks. Dr. Bukowski, Epstein, Dr.

Horowitz, Dr. Ichheiser, Dr. Pareński, Dr. Paszkowski Stanisław, Dr. Propper, Rehman, Dr. Seinfeld, Slęk, Dr. hr. Tarnowski, Tilles i Dr. Zoll (15) nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili.

Początek posiedzenia o godzinie 6 wieczorem.

Protokół prowadzący odczytuje następujące pisma nadeszłe do Rady miejskiej:

1) Cypryan Godebski, artysta-rzeźbiarz w Paryżu, dziękuje Radzie miasta za zaufanie, okazane mu przez powierzenie mu wykonania **pomnika dla śp. Jana Matejki w kościele N. P. Maryi**, zawiadamiając, iż niebawem przedłoży plany tegoż pomnika.

Przyjęto do wiadomości. (L. 12765).—

2) R. m. Dr. Juliusz Leo zawiadamia Radę miasta, iż występuje z **komisyi dla targowicy na nierogaciznę w Prądniku Białym.**

Przyjęto do wiadomości. L. 21762). —

R. m. Dr. Asnyk Adam uprasza o udzielenie mu 7-tygodniowego urlopu dla poratowania zdrowia.

Rada urlopu udziela. (L. 239/pr.). —

Na wniosek Prezydenta miasta Rada m. deleguje r. m. Romana Chmurskiego, Jana Kwiatkowskiego i Federowicza Jana Kantego do **podpisywania pełnomocnictw imieniem Gminy miasta Krakowa.** (L. 99/pr.).—

Wiceprezydent Dr. Jakubowski czyni następujący wniosek naglący:

Rada miasta uchwali!

Rada miasta uprasza Prezydenta miasta, aby wspólnie z Przewodniczącymi Sekcyj obmyślił środki bezpieczeństwa publicznego przy **wyborach z kuryi powszechnej.**

W umotywowaniu oświadcza wnioskodawca, że tak w kołach inteligencyi, jak i mieszczańskich dają się słyszeć głosy, iż w głosowaniu wezmą udział wtedy, jeżeli będą mieć zapewnione bezpieczeństwo.

Nagłość uchwalono.

R. m. Dr. Rosenblatt jest zdania, że sprawa ta nie należy ani do Rady miasta, ani do Prezydenta, lecz do Rządu.

R. m. Dr. Kohn wyraża przekonanie, że uchwalenie tego wniosku jest zbytecznem, gdyż Prezydent w razie potrzeby sam zwróci uwagę Rządu.

Wiceprezydent Dr. Jakubowski zaznacza, że nie idzie mu o zarządzenie środków bezpieczeństwa, lecz o ich obmyśleniu, a przecież Komisyom, z łona Rady delegowanym, należy zapewnić bezpieczeństwo i możność urzędowania.

R. m. hr. Wodzicki jest zdania, że wzywać Przewodniczących Sekcyj nie widzi potrzeby, bo toby był niejako komitet jakiś — sam Prezydent miasta, po porozumieniu się z Wiceprezydentem Drem Jakubowskim, zarządzi, co potrzeba i wnosi zamknięcie dyskusyi.

Wniosek ten upadł.

R. m. Dr. Styczeń jest zdania, że zapewnienia r. m. Dra Rosenblatta i Dra Kohna, iż spokój nie zostanie naruszony, nie dają dostatecznej gwarancyi bezpieczeństwa — a to komisye wyborcze winny mieć zapewnienie; a są już przykłady, jakie wypadki zaszły przy prawyborach w różnych okolicach kraju.

R. m Dr. Pieniążek jest zdania, że poruszenie tej sprawy jest potrzebne. Nie zgadza się tylko z wnioskiem wiceprezydenta Dra Jakubowskiego, utrzymanie bowiem porządku i bezpieczeństwa nie może zależeć od Prezydenta i Przewodniczących Sekcyj, a na tych, którzy będą środki obmyślać, spadnie też i odpowiedzialność; wnosi przeto:

„Uprasza się Pana Prezydenta, aby zwrócił uwagę odpowiednich czynników, iż zarządzenie środków bezpieczeństwa na czas wyborów jest niezbędne".

R. m. Dr. Rosenblatt zaznacza, iż jest zdania, iż ta sprawa wogóle w Radzie nie powinna być poruszaną. Rząd prowadzi wybory i do niego należy staranie o utrzymanie spokoju i bezpieczeństwa; wnosi przeto ponownie o zamknięcie dyskusyi.

Wniosek ten upadł.

R. m. Dr. Kohn wnosi, aby nad uczynionymi wnioskami w tej mierze przejść do porządku dziennego.

R. m. Dr. Leo jest zdania, że jakkolwiek obawy są uzasadnione wypadkami, to jednak Rada nie potrzebuje tu nic uchwalać, gdyż Prezydent sam, jeżeli to uzna za potrzebne, odniesie się do odnośnych władz.

R. m. Dr. Jordan jest wdzięczny wiceprezydentowi Drowi Jakubowskiemu za poruszenie tej sprawy, chociaż za uczynionymi wnioskami nie będzie głosował. Były fakta, że tego bezpieczeństwa nie było, — każdy zaś ma prawo dbać o swe bezpieczeństwo. Należy zatem, aby wyborcy i komisye mieli pewność bezpieczeństwa. Uchwał nie potrzeba, gdyż głos tu podniesiony dojdzie i tak tam, gdzie potrzeba.

R. m. hr. Wodzicki zaznacza, że przyczyna wypadków nieszczęśliwych w innych stronach spowodowaną była przez „innych szatanów" i z innych powodów; przy wyborach będą zresztą komisarze rządowi, którzy będą czuwać nad porządkiem i bezpieczeństwem.

Wiceprezydent Dr. Jakubowski, zabierając jeszcze głos, zaznacza, że chodzi mu tylko o położenie tamy działalności tych, którzy chcą korzystać z przestrachu wyborców. Należało się o to postarać, aby publiczność wiedziała, że nie jest bez opieki — i dlatego tę sprawę poruszył — obecnie zaś gdy temu stało się zadosyć, cofa swój wniosek.

Gdy nikt głosu nie zabierał, poddał Przewodniczący pod głosowanie wniosek r. m. Dra Kohna, który jednak, nie uzyskawszy większości głosów, upadł.

Również upadł wniosek r. m. Dra Pieniążka.

Na wniosek r. m. Dra Kasparka, po dyskusyi, w której zabierali głos r. m. Dr. Rosenblatt, Dr. Górski, Birnbaum i Dr. Rothwein, uchwaliła Rada m. zarządzić w listach wyborczych takie zmiany, aby członkowie komisyj wyborczych, z łona Rady delegowani, tam oddawali swe głosy, gdzie spełniać będą obowiązek delegatów.

R. m. hr. Potocki interpeluje Przewodniczącego, czy prawdą jest, jak to doniesiono w dziennikach, iż jeden z pachołków miejskich doręczał wyborcom karty głosowania z wypełnionem nazwiskiem kandydata.

Przewodniczący oświadcza, że zarządził ścisłe dochodzenie w tej sprawie, a o wyniku tegoż powiadomi Radę na najbliższem posiedzeniu. —

Imieniem połączonych Sekcyj III. i V. radca Mgtu Goliński wnosi:

Rada miasta uchwali!

Upoważnia się Syndyka miasta p. Dra Hajdukiewicza do wniesienia imieniem Gminy m. Krakowa, **zażalenia do Trybunału administracyjnego przeciw reskry-**

ptowi c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 26 listopada 1896 r. l. 30545, **którym orzeczono, że Magistrat, a względnie Gmina m. Krakowa obowiązaną jest do dostarczania podwód dla c. k. geometry ewidencyjnego.**

Wniosek przyjęto. (L. 4501). —

Imieniem połączonych Sekcyj I. i II. radca Mgtu Skrzyniarz wnosi:

Rada miasta uchwali!

Udziela się kredyt dodatkowy w kwocie 1117 Złа. 60 ct. dla działu IX. poz. 10 lit. *d* budżetu za r. 1896, **wywóz śniegu i lodu z miasta.**

Wniosek przyjęto. (L. 578). —

Koniec posiedzenia o godzinie 7 wieczorem.

Następuje posiedzenie tajne. —

Posiedzenie nadzwyczajne (18 w kad. XI.) **z dnia 8 marca 1897.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.

I. Wiceprezydent miasta: Dr. Jakubowski Faustyn.

Protokół prowadzący: Kosiński Teodor, konc. apl. Magistratu.

Radców miejskich obecnych **42**. Radcy miejscy: Dr. Asnyk, Beringer, Dr. Górski, Dr. Horowitz, Dr. Ichheiser, Knaus, Dr. Paszkowski Stanisław, Rehman, Schmid, Dr. Seinfeld, Slęk, Dr. hr. Tarnowski, Tilles, Dr. Weigel, Dr. Wiszniewski i hr. Wodzicki (**16**) nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili.

Początek posiedzenia o godzinie 6 wieczorem.

Odnośnie do interpelacyi, na poprzedniem posiedzeniu przez r. m. hr. Andrzeja Potockiego uczynionej, Przewodniczący podaje do wiadomości, iż podana w jednym z miejscowych dzienników **wiadomość, jakoby pachołek Magistratu doręczył pewnemu wyborcy kartę głosowania z wpisanem już nazwiskiem**, okazała się wręcz nieprawdziwą. Wyborca ten otrzymał kartę czystą, a wpisano mu nazwisko w redakcyi czasopisma „Naprzód“. Również pozbawioną była podstawy pogłoska, jakoby prof. Dr. Obaliński miał odebrać pachołkowi miejskiemu karty już wypełnione.

R. m. hr. P o t o c k i po krótkiem umotywowaniu oświadcza, iż gotów jest **ofiarować kwotę 20.000 Złа. na budowę tanich mieszkań dla robotników** pod warunkiem, aby Gmina m. Krakowa od siebie na ten cel przynajmniej taką samą kwotę przeznaczyła; dalej aby dała bezpłatnie grunt potrzebny pod budowę, aby administracyę wybudowanych domów prowadzono bezpłatnie, 4% zaś czystego zysku kapitalizowano na dalszą budowę tanich mieszkań; wreszcie aby w domach tych nie mogli zamieszkać agitatorowie socyalistyczni.

Deklaracyę tę przekazano Sekcyom I. i II. (L. 21764).

Następnie przystąpiono do **obrad nad budżetem Gminy m. Krakowa na rok 1897.**

Sprawozdawca r. m. Dr. L e o w uzupełnieniu sprawozdania Sekcyi skarbowej, przedstawił pogląd ogólny na stan finansowego gospodarstwa Gminy. Budżet wywiera dosyć korzystne wrażenie, ponieważ wydatki zwyczajne i część nadzwyczajnych, pokryte są dochodami zwyczajnymi. Stan ten jednak nie powinien nas zupełnie zadawalniać, gdyż okazują się znaczne potrzeby przyszłości.

Już obecnie dla braku funduszów skreśliła Sekcya skarbowa przeszło 100.000 Złа., zaprojektowanych na bruki, budowę rzeźni, czyszczenie miasta, restauracyę gmachu Magistratu itd. Takie odraczanie robót pociągnie jednak większe wydatki. Wydatki zwyczajne będą jednak stale wzrastać. Spowoduje to podwyższenie płac urzędników, przyznanie emerytury funkcyonaryuszom akcyzy itd. Przybędą nowe szkoły, a powiększenie straży ogniowej jest również niezbędnem.

Sprawozdawca zastanawia się dalej nad sposobem pokrycia wydatków niezbędnych. Jako źródło nowych dochodów wskazuje zdobycie udziału w dochodach akcyzowych państwa, popieranie ekonomicznego rozwoju miasta, reformę akcyzy, rozwój rzemiosł przez budowę Muzeum techniczno-przemysłowego, uprzyjemnienie pobytu obcym w Krakowie itd.

W końcu wyraża przekonanie, że Rada dążeniom w tym kierunku swego poparcia nie odmówi.

W dyskusyi ogólnej r. m. F e d e r o w i c z podnosi przedewszystkiem brak planu regulacyi miasta, potrzebę zmiany ustawy budowniczej i reorganizacyi Budownictwa miejskiego. Wskazuje następnie na brak energii w sprawach ważnych, jak: tramwayowa, uporządkowanie Małego Rynku, Placu Szczepańskiego, kramów i hali targowej, tudzież zwrotu kosztów poruczonego zakresu działania, poboru placowego i potrzeby kontroli nad organami wykonawczymi — i przeciąganie wykonania poleceń na długi przeciąg czasu.

Wiceprezydent Dr. J a k u b o w s k i wyjaśnia, że prawie wszystkie kwestye, dopiero co poruszone, są już w toku. I tak w sprawie zwrotu kosztów zakresu poruczonego, wzięła Gmina udział w zjeździe miast i wniosła petycyę; Rząd jednak nie załatwił tej sprawy, aż do wprowadzenia reformy podatkowej. Sprawa budowy Muzeum przemysłowego weszła obecnie w fazę wykonania i jest nadzieja, że szczęśliwie do końca doprowadzoną zostanie.

R. m. Dr. S t y c z e ń zapytuje, jak stoi sprawa przełożenia koryta Rudawy? Następnie zwraca uwagę Sekcyi skarbowej, czy wobec reformy podatkowej, Gmina nie poniesie uszczerbku w swych dochodach. Jak stoi sprawa rozszerzenia linii akcyzowej, tem więcej, że przez budowę nowych koszar poza miastem, Gmina poniesie i tak znaczne straty. Rada powinna się starać o dalsze uporządkowanie miasta. Pragnie połączenia Gminy m. Krakowa z Podgórzem. Należałoby również pomyśleć o urządzeniu lasu lub parku poza miastem dla robotników.

R. m. C h m u r s k i zwraca uwagę na potrzebę usunięcia tandety z ulicy Dietlowskiej.

P r z e w o d n i c z ą c y oświadcza, że na powyższe interpelacye odpowie przy końcu obrad budżetowych.

Po udzieleniu niektórych wyjaśnień sprawozdawca r. m. Dr. L e o wnosi następnie przyjęcie Działu I. budżetu *).

Koniec posiedzenia o godzinie 8 wieczorem.

---

*) Uchwalony budżet wraz z rezolucyami zamieszczono w Nrze 7 *Dziennika* str. 17—35.

Posiedzenie nadzwyczajne (19 w kad. XI.) **z dnia 13 marca 1897.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.

I. wiceprezydent miasta: Dr. Jakubowski Faustyn.

Protokół prowadzący: Kosiński Teodor, konc. apl. Magistratu.

Radców miejskich obecnych **32**. Radcy miejscy: Dr. Asnyk, Beringer, Birnbaum, Dr. Bujwid, Chyliński, Fritsch, Dr. Horowitz, Dr. Kasparek, Łapiński, Nowacki, Dr. Pareński, Dr. Paszkowski Stanisław, Dr. Popiel, Rehman, Dr. Rosenblatt, Schmelkes, Dr. Seinfeld, Slęk, Dr. Styczeń, Szancer, Dr. hr. Tarnowski, Tilles, Dr. Weigel, Dr. Wiszniewski, hr. Wodzicki i Dr. Zoll **(26)**.

Początek posiedzenia o godzinie 6 wieczorem.

Przewodniczący podaje do wiadomości Rady, że pp. **Johnowie Alfred i Hugo wnieśli do c. k. Sądu krajowego** w Krakowie **prośbę o przeprowadzenie dowodu ku wiecznej pamięci, przez oględziny** sądowe i znawców **obecnego stanu ulicy Lubicz,** za uwiadomieniem Gminy m. Krakowa, Dyrekcyi kolei państwowej i Expozytury c. k. Prokuratoryi Skarbu, **gdyż z powodu podkopu,** w ul. Lubicz urządzić się mającego, **zamyślają przeciw Gminie m. Krakowa i zarządowi kolei wystąpić o odszkodowanie.**

C. k. Sąd, pomimo opozycyi Syndyka miasta, pełnomocnika kolei Dra Ożoga i Ekspozytury c. k. Prokuratoryi Skarbu, dowód ten dopuścił.

Następują **obrady nad budżetem r. 1897.**

Uchwalono działy I., II., III. i IV., dla których sprawozdawcą był r. m. Dr. L e o; działy V. i VI., dla których sprawozdawcą był r. m. B u j a ń s k i; dział VII, którego sprawozdawca r. m. B e r e ź n i c k i i działy XI. i XII., których sprawozdawcą był r. m. ks. Dr. B u k o w s k i.

Koniec posiedzenia o godzinie 8 wieczorem. —

Posiedzenie nadzwyczajne (20 w kad. XI.) **z dnia 16 marca 1897.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.

I. wiceprezydent miasta: Dr. Jakubowski Faustyn.

Protokół prowadzący: Kosiński Teodor, konc. apl. Magistratu.

Radców miejskich obecnych **38**. Radcy miejscy: Dr. Asnyk, Beringer, Dr. Bujwid, Chyliński, Dr. Górski, Dr. Horowitz, Dr. Lustgarten, Dr. Pareński, Dr. Paszkowski Stanisław, Dr. Pieniążek, Dr. hr. Potocki, Rehman, Schmelkes, Dr. Seinfeld, Slęk, Dr. hr. Tarnowski, Tilles, Dr. Weigel, Dr. Wiszniewski i hr. Wodzicki **(20)** nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili.

Początek posiedzenia o godzinie 6 wieczorem.

Protokół prowadzący podaje do wiadomości nadeszłe do Rady pisma:

1) R. m. **Dr. hr. Tarnowski Stanisław** składa sprawozdanie, jako delegat do Rady szkolnej krajowej za rok 1896.

Przekazano Sekcyi IV. (L. 14608). —

2) Towarzystwo strzeleckie w Krakowie donosi o uchwale, dotyczącej **sprzedaży ogrodu strzeleckiego,** przyznając Gminie m. Krakowa pierwszeństwo kupna.

Przekazano Sekcyi I. (L. 21847). —

Następują w dalszym ciągu **obrady nad budżetem na rok 1897.** Uchwalono działy VIII., IX. i X., dla których sprawozdawcą był r. m. B i r n b a u m.

Na interpelacyę r. m. ks. Dra Bukowskiego, co się stało z $^1/_3$ **spadku po śp. kardynale Dunajewskim,** Przewodniczący oświadcza, że suma 13.000 Zła z tego tytułu złożoną już została w Magistracie, a Rada m. oznaczy cel tego funduszu.

Koniec posiedzenia o godzinie 7 minut 30 wieczorem. —

Posiedzenie zwyczajne (21 w kad. XI.) **z dnia 1 kwietnia 1897.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.

I. wiceprezydent miasta: Dr. Jakubowski Faustyn.

Protokół prowadzący: Groele Adam, konc. apl. Magistratu.

Radców miejskich obecnych **41**. Radcy miejscy: Dr. Asnyk, Beringer, Dr. Górski, Dr. Ichheiser, Dr. Paszkowski Stanisław, Dr. hr. Potocki, Dr. hr. Tarnowski, Dr. Weigel i hr. Wodzicki **(9)** nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili; nie usprawiedliwili zaś swej nieobecności r. m.: Epstein, Fritsch, Dr. Horowitz, Knaus, Łapiński, Dr. Popiel, Szancer, Tilles **(8)**.

Początek posiedzenia o godzinie 6 wieczorem.

Protokół prowadzący odczytał pisma nadeszłe do Rady.

1) C. k. Rada szkolna okręgowa miejska zawiadamia, że c. k Rada szkolna krajowa reskryptem z dnia 24 stycznia 1897 L. 31368 zamianowała etatową starszą nauczycielką dla szkoły im. Czackiego **p. Otylię Rabinowiczównę,** dotychczasową młodszą nauczycielkę w szkole im. Cesarzowej Elżbiety.

Przyjęto do wiadomości. (L. 15308). —

2) **Dr. Franciszek Kasparek,** profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego i radca miejski, składa mandat do wielkiego Wydziału Kasy Oszczędności m. Krakowa. (L. 19271).

3) **Dr. Józef Milewski,** profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego, składa mandat do wielkiego Wydziału Kasy Oszczędności m. Krakowa. (L. 19272).

4) **Dr. Leon Cyfrowicz,** profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego i radca miejski, składa mandat do wielkiego Wydziału Kasy Oszczędności. (L. 19273).

Pisma powyższe przyjęto do wiadomości. —

R. m. Dr. Z o l l uzasadnia nagły **wniosek zaprotestowania przeciw zabudowaniu ogródka przy kościele św. Piotra** i udania się do Koła polskiego o poparcie tej sprawy. Dodaje wnioskodawca, że Minister sprawiedliwości zażądał już przedłożenia planów na zabudowanie tegoż ogródka.

Nagłość sprawy uchwalono.

R. m. K w i a t k o w s k i popiera ten wniosek, a nadto dodaje, by wezwać komitet parafialny kościoła św. Piotra (parafii WW. Świętych), by przystąpił do tego protestu.

Wniosek r. m. Dra Zolla wraz z dodatkiem r. m. Kwiatkowskiego przyjęto. —

Imieniem Sekcyi I. radca Mgtu Skrzyniarz wnosi:
Rada m. uchwali!

Do podpisania **kontraktu z p. Zygmuntem Gędzierskim o kupno parceli XVII. na Maślakówce,** odnośnie do uchwały Rady miejskiej z dnia 21 listopada 1895, upoważnia się w miejsce r. m. Beringera, w Krakowie nieobecnego, r. m. Dra Walentego Staniszewskiego.

Przyjęto. (L. 15553). —

Imieniem Komisyi administracyjnej (akcyzowej) radca Mgtu Zawiłowski wnosi:

Rada miasta uchwali!

1) Rada przyjmuje do zatwierdzającej wiadomości **nabycie na publicznej licytacyi realności l. 43 dz. VI. i placu lwh. 2116 na pomieszczenie urzędu głównego Administracyi dochodów akcyzowych i myta rogatkowego, za ogólną sumę 65.100 Zła.**

2) Rada przyjmuje deklaracyę Banku krajowego z dnia 7 sierpnia 1896 r., mocą której tenże oświadczył gotowość pozostawienia na hipotece realn. l. 43 dz. VI. reszty pożyczki bankowej w sumie 19.293 Zła. 14 ct.

3) Resztę ceny kupna pokryć z zapasowego funduszu akcyzowego.

4) Wyjednać w myśl §. 64 ust. 11 statutu gm. zatwierdzenie przez wys. Wydział krajowy kupna tej realności z pozostawieniem przy hipotece reszty wierzytelności Banku krajowego.

W dyskusyi nad tą sprawą zabierali głos r. m.: Dr. Seinfeld, Dr. Pieniążek, Dr. Rothwein, Dr. Styczeń, Kwiatkowski, Przewodniczący i sprawozdawca.

Wniosek przyjęto. (L. 130 Kom. Adm.). —

Następuje dokończenie **obrad nad budżetem r. 1897.** Uchwalono działy XIII. i XIV., dla których sprawozdawcą był r. m. Jawornicki.

Przewodniczący oświadcza, iż gotów jest dać **odpowiedź na zeszłoroczne rezolucye budżetowe,** sądzi jednak, że może lepiejby było obradować w dalszym ciągu nad sprawami zamieszczonemi na porządku dziennym, gdyż niektóre z nich są ważne i pilne.

Rada zgadza się ze zdaniem Przewodniczącego. —

Przewodniczący podaje do wiadomości rezultat badań **projektu wodociągowego** przez znawców pp. Dra Grubera, Dra Luegera i inżyniera Oestena. Badania te wydały wyniki wcale pomyślne, a sprawa może wkrótce doczeka się pomyślnego załatwienia. —

Imieniem Sekcyi I. radca Mgtu Skrzyniarz wnosi:
Rada miasta uchwali!

Przyjmuje się ofertę Józefa Worytkiewicza z dnia 8 marca 1897 r., **mocą której podjął się tenże robót ziemnych pomocniczych, oraz dostawy furmanek dla Gminy m. Krakowa w czasie od 1 kwietnia 1897 r. do 31 marca 1898,** pod warunkami, dla tego przedsiębiorstwa obowiązującymi, po cenach w ofercie podanych.

Przyjęto. (L. 13538). —

Imieniem Sekcyi I. inspektor Wdowiszewski wnosi:
Rada miasta uchwali!

Rada m. zatwierdza **ofertę Józefa Baranowskiego i Löbla Lebenheima na dostawę szutru porfirowego i materyałów brukarskich porfirowych na trzechletni peryod dostawy 1897, 1898 i 1899 roku.**

Do podpisania kontraktu upoważnia Rada miasta obok Prezydenta miasta r. m. Władysława Nowackiego i Aleksandra Biborskiego.

Wniosek przyjęto. (L. 15556). —

Imieniem Sekcyi I. i II. radca Mgtu Skrzyniarz wnosi:

Rada miasta uchwali!

Udziela się **kredyt dodatkowy** w kwocie 1043 Zła. 70 ct. dla działu II. 4 h. budżetu r. 1896 **„utrzymanie Sukiennic“.**

Przyjęto. (L. 18107). —

Imieniem połączonych Sekcyj IV. i II. adjunkt Mgtu Banaś wnosi:

Rada miejska uchwali!

Udziela się **kredyt dodatkowy** dla działu XII. A. poz. 1) lit. *i* budżetu r. 1896 **na zakupno i naprawę sprzętów szkolnych** w kwocie 422 Zła. 52 ct.

Wniosek przyjęto. (L. 17543). —

Imieniem połączonych Sekcyj IV. i II. adjunkt Mgtu Banaś wnosi:

Rada miasta uchwali!

Udziela się **kredyt dodatkowy** dla działu XII. A. poz. 1) lit. *e* budżetu r. 1896 **na utrzymanie budynków szkolnych** własnych i wynajętych w kwocie 610 Zła.

Wniosek przyjęto. (L. 17542). —

Imieniem Sekcyi I. inspektor Wdowiszewski wnosi:
Rada miasta uchwali!

1) **Celem zastosowania budowy domów do ustanowionej linii regulacyjnej ulicy Aryańskiej, Gmina m. Krakowa sprzeda p. Władysławowi Kaczmarskiemu,** właścicielowi parceli lk. 949/27, z gruntu swego oznaczonego lk. 949/10 **obszar 187·5 m² czyli 52°□** po cenie 20 Zła. za sążeń kwadr. czyli za sumę 1040 Zła.

2) Wszelkie koszta prawne i skarbowe, z kupnem połączone, poniesie nabywca gruntu.

3) Wypłata ceny kupna nastąpi przy podpisaniu kontraktu, do zawarcia którego upoważnia się obok Prezydenta miasta r. m. Jana Rottera i Dra Józefa Rosenblatta.

Wniosek przyjęto. (L. 35314/95). —

Imieniem Sekcyi I. r. m. Nowacki wnosi:

Rada miasta uchwali!

1) **Sprzedać p. Tomaszowi Karnasiewiczowi,** stolarzowi, **parcelę II. na „Maślakówce“** (realność l. k. 132 i 133 dz. IV.) w obszarze 112·40°□ w cenie po 30 Zła. za 1°□, czyli za sumę łączną 3.372 Zła. z warunkiem, iż nabywca cenę kupna zapłaci w ten sposób, że przy podpisaniu kontraktu złoży 1.124 Zła., resztę zaś zapłaci w dwóch ratach po 1.124 Zła., z których pierwsza w styczniu 1898, a druga w styczniu 1899 płatna z procentem po 5% od obydwóch rat, — względnie na raz jeden w całości, gdyby grunt komu innemu odsprzedał.

Podatek dochodowy Gminie m. Krakowa od powyższej reszty ceny kupna ew. wymierzony, opłacał będzie p. Karnasiewicz z własnych funduszów.

2) Koszta spisania kontraktu, stempli, opłaty od przeniesienia własności, koszta wydzielenia i wszelkie inne z tego interesu wynikające, poniesie wyłącznie nabywca.

3) Do podpisania kontraktu upoważnia się obok Prezydenta miasta r. m. Jana Rottera i Władysława Nowackiego.

Wniosek przyjęto. (L. 11184). —

Imieniem komisyi przemysłowej wiceprezydent Dr. Jakubowski wnosi:

Rada miejska uchwali!

a) W myśl §. 31 statutu szkoły wydziałowej żeńskiej, Gmina m. Krakowa otwiera od 15 kwietnia 1897 w założonej przez Siostry Miłosierdzia pralni przy „Domu pracy“ imienia Jej Wysokości Arcyksiężniczki Krystyny na Kazimierzu w Krakowie **szkołę prania i prasowania.**

b) Rada miejska zatwierdza dołączony*) statut szkoły prania i prasowania.

c) Na utrzymanie szkoły prania i prasowania płacić będzie Gmina m Krakowa Siostrom Miłosierdzia rocznie 1.000 Zła. w półrocznych ratach z góry przez czas, przez który Gmina m. Krakowa szkołę tę w Zakładzie Sióstr Miłosierdzia utrzymywać będzie.

Po krótkiej dyskusyi, w której wzięli udział r. m.: Dr. Zoll, ks. Dr. Bukowski i sprawozdawca, wniosek przyjęto. (L. 19920). —

Imieniem Sekcyi I. i II. r. m. Kwiatkowski wnosi:

Rada miasta uchwali!

1) Rada miasta zatwierdza **linię regulacyjną ulicy Jabłonowskich między ulicą Loretańską a Straszewskiego** według planu z dnia 3 grudnia 1896 r. wykonanego przez Budownictwo miejskie.

2) Celem otwarcia pomienionej ulicy, oraz celem zregulowania ulicy Loretańskiej, **p. Jadwiga hr. Hussarzewska,** właścicielka realności, objętej wykazem hipot. L. 528, odstąpi Gminie m. Krakowa na własność ze swoich parcel budowlanych l. k. 1567, 1568; oraz z parcel grunt. l. k. 1786, 1788 i 2643 obszar, oznaczony na planie kolorem czerwonym, mierzący około 496·50°☐ czyli 1786 m², w zamian za grunt miejski, należący do realności, objętej wykazem hipotecznym L. 530, pochodzący z parcel gruntowych l. k. 1748 i 2498 a mierzący około 241 sążni kwadr. czyli 867 m², oznaczony kolorem niebieskim. Nadto zakupi Gmina m. Krakowa z realności hr. Husarzewskiej, a mianowicie z parceli budowlanej l. k. 1571 i z parcel gruntowych l. k. 1787 i 1788 obszar, oznaczony na planie kolorem zielonym, mierzący około 276 sążni kwadr. czyli 994 m² po cenie 30 Zła. za sążeń kwadr. czyli za sumę 8.280 Zła, którą Gmina m. Krakowa wypłaci z zapasów kasowych.

3) Zamiana gruntów, jakoteż zakupno nastąpić ma na podstawie szczegółowych warunków, podanych w deklaracyi hr. Jadwigi Hussarzewskiej z d. 2 lutego 1897.

4) Do podpisania kontraktu upoważnia Rada miejska obok Prezydenta miasta r. m. Jana Kwiatkowskiego i Dra Walentego Staniszewskiego.

R. m. Dr. S e i n f e l d zastrzegł sobie na Sekcyi votum separatum i to uzasadnia. Nabycie gruntu od p. Hussarzewskiej jest przedwczesnem. Jak długo niema zatwierdzenia kupna drukarni uniwersyteckiej, należy raczej uchwalić linię regulacyjną, do której następnie hr. Hussarzewska musi się z budową zastósować. Niema tak gwałtownej potrzeby, aby tak wielkim kosztem otwierać tę komunikacyę. Otwarcie tej ulicy leży tylko w interesie p. Hussarzewskiej, bo zyska możność parcelowania; powinna zatem grunt oddać darmo. W każdym razie nie powinno się nic odstępować z gruntu miejskiego, a raczej zapłacić p. Hussarzewskiej pełną wartość gruntu. W końcu prosi r. m. Dr. Seinfeld, aby nad wnioskiem Sekcyi I. przejść do porządku dziennego.

R. m. R o t t e r zbija wywody r. m. Dra Seinfelda i zaleca przyjęcie wniosków Sekcyi.

R. m. Dr. P r o p p e r zbija wywody r. m. Rottera i wnioski Sekcyi. Rada powinna tylko uchwalić linię regulacyjną i tem się zabezpieczy na przyszłość, by parcel p. Hussarzewskiej nie zabudowano ze szkodą dla Gminy.

R. m. S t r y j e ń s k i popiera wnioski Sekcyi.

R. m. Dr. K a s p a r e k przemawia za przyjęciem wniosków Sekcyi, a nadto wnosi: „Wzywa się Sekcyę ekonomiczną, aby w jak najkrótszym czasie przedłożyła wnioski **uregulowania sprawy ulicy na gruntach dawniej Michałowskich, łączącej ulicę Studencką z ulicą św. Anny**“. (L. 39202).

W obronie wniosków Sekcyi przemawiają jeszcze r. m. Dr. Styczeń i Kwiatkowski.

W głosowaniu przyjęto wnioski Sekcyi, wniosek r. m. Dra Seinfelda upadł, a wniosek r. m. Dra Kasparka odesłano do Sekcyi I. (L. 14345).

Koniec posiedzenia o godzinie 7 minut 40 wieczorem.

Posiedzenie nadzwyczajne (22 w kad. XI.) **z dnia 8 kwietnia 1897.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.

I. wiceprezydent miasta: Dr. Jakubowski Faustyn.

Protokół prowadzący: Groele Adam, konc. aplik. Magistratu.

Radców miejskich obecnych **39**. Radcy miejscy: Dr. Asnyk, Beringer, Biborski, Dr. Górski, Dr. Paszkowski Stanisław, Dr. Weigel, Dr. Wiszniewski, hr. Wodzicki **(8)** nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili; nie usprawiedliwili zaś swej nieobecności radcy miejscy: Birnbaum, Dr. Bujwid, Epstein, Fritsch, Dr. Horowitz, Knaus, Landau, Dr. Leo, Łapiński, Slęk, Dr. hr. Tarnowski **(11)**.

Początek posiedzenia o godzinie 5 minut 45 wieczorem.

Protokół prowadzący odczytał pisma nadeszłe do Rady:

1) Książę-Biskup krakowski składa Radzie miejskiej podziękowanie za **subwencyę** w kwocie 3000 zła. **na restauracyę katedry na Wawelu.**

Przyjęto do wiadomości. (L. 17247). —

2) R. m. Dr. P a r e ń s k i składa mandat członka wielkiego wydziału Kasy oszczędności.

Przyjęto do wiadomości. (L. 19877). —

3) R. m. Dr. R o s e n b l a t t składa takiż sam mandat.

Przyjęto do wiadomości. (L. 19878). —

R. m. N o w a c k i uzasadnia i przedkłada następujący wniosek nagły:

Rada miasta uchwali!

Uprasza się Prezydenta miasta o poczynienie odpowiednich kroków, **aby siedzibą drugiego inspektora**

*) Statut ten zamieszczony na końcu niniejszego Nru.

przemysłowego, którego posada ma być dla Galicyi utworzoną, **został Kraków.**

Nagłość sprawy uchwalono i wniosek przyjęto. (L. 19866). —

R. m. Federowicz nadmienia, że Kongregacya kupiecka i ogólne Stowarzyszenie kupców krakowskich wniosły przed 6-ciu miesiącami petycyę o **uregulowanie godzin spoczynku niedzielnego.** Sprawa ta, mimo że już wróciła do Magistratu z przychylną opinią Izby handlowo-przemysłowej oddawna, dotąd zalega w III. Wydziale Magistratu. Uprasza zatem Przewodniczącego o przyspieszenie załatwienia jej.

Przewodniczący przyrzeka spełnić żądanie interpelanta. (L. 18867). —

Imieniem Prezydyum i Sekcyi II. radca Mgtu Felkel wnosi:

Rada m. uchwali!

Udziela się **kredyt dodatkowy** dla działu XIV. poz. 7 budżetu miejskiego na 1897 **(wybory do Rady państwa)** w kwocie 2000 zła.

Wniosek przyjęto. (L. 170/pr.).—

Z porządku dziennego imieniem Sekcyi I. r. m. Kwiatkowski wnosi:

Rada m. uchwali!

1) Rada miasta zezwoli na **przedłużenie ulic na Blichu,** uchwalonych na posiedzeniu dnia 14 marca 1895 roku, a przyjętych na własność Gminy miasta Krakowa, uchwałą z dnia 7 stycznia 1897 r. i uzna to przedłużenie za ulice publiczne, jeżeli właściciele realności objętej wykazem hipotecznym l. 1146 pp. **Wawrzyniec Bujański** i **A. Żymirski** zobowiążą się:

a) że grunt pod przedłużenie ulic, oznaczony lk. 715/5 i 715/16, oddadzą bezpłatnie na własność Gminy m. Krakowa, wydzieliwszy go własnym kosztem ze swej realności i uwolniwszy od wszelkich ciężarów hipotecznych;

b) projektowane ulice połączą ze sobą na końcu ulicą poprzeczną 15 mtr. szeroką, oddawszy grunt pod nią również bezpłatnie na własność Gminy miasta Krakowa pod warunkami, jak wyżej pod *a);*

c) wszystkie przez siebie otwarte ulice urządzą i uporządkują własnym kosztem według planów, przez Sekcyę I. zatwierdzić się mających, i tak uporządkowane oddadzą w fizyczne posiadanie Gminie m. Krakowa.

2) W razie, gdyby się pp. Bujański i Żymirski na powyższe warunki zgodzili, Rada m. upoważnia do podpisania odnośnego kontraktu obok Prezydenta miasta r. m. Władysława Nowackiego i Jana Rottera.

W dyskusyi nad tą sprawą zabierali głos: r. m. Dr. Ponikło (z wnioskiem przejścia do porządku dziennego); r. m. Dr. Styczeń i sprawozdawca.

Rada przyjęła wniosek Sekcyi, po poprzedniem odrzuceniu wniosku r. m. Dra Ponikły. (L. 19879). —

Imieniem komisyi przemysłowej I. wiceprezydent Dr. Jakubowski wnosi:

Rada m. uchwali!

a) W wykonaniu uchwały z 27 listopada 1888, którą Rada miejska postanowiła ku pamięci 40-letnich rządów Najjaśniejszego Pana wybudować w Krakowie muzeum techniczno-przemysłowe, Rada miejska zatwierdza **program budowy** tegoż **muzeum** *).

b) Celem otrzymania projektu na budowę Muzeum techniczno-przemysłowego ogłosi Rada miejska konkurs dla wszystkich polskich architektów z warunkami *).

c) Rada miasta przeznacza na koszta budowy muzeum techniczno-przemysłowego sumę 250.000 zła., nie wliczając w to wartości gruntu.

d) Muzeum techniczno-przemysłowe wybudowanem będzie na gruncie pod Kapucynami w granicach, jakie pozostaną po uregulowaniu sąsiednich ulic.

R. m. Stryjeński co do programu budowy, który został przez fachowych ludzi opracowany, nie ma nic do nadmienienia, ale nie zgadza się na konkurs dwustopniowy — i dlatego uzasadnia i wnosi: „Konkurs będzie jednostopniowy, 3 autorom przyzna się nagrody: 1-mu 2000 zła., 2-mu 1500 zła., 3-mu 1000 zła. Termin wykonania 6 miesięcy“.

R. m. Rotter popiera wnioski komisyi.

R. m. Dr. Domański uzasadnia i wnosi: „Rada m. wyraża życzenie, by przyszły gmach muzeum techniczno-przemysłowego odpowiadał cechom architektonicznym Krakowa, a mianowicie Bibliotece Jagiellońskiej lub Sukiennicom“.

R. m. Kwiatkowski i Rotter oświadczają się przeciw wnioskowi r. m. Domańskiego.

W dalszej dyskusyi zabierają jeszcze głos r. m. Dr. Popiel, X. Dr. Bukowski i sprawozdawca.

R. m. Dr. Domański cofa swój wniosek.

W głosowaniu wniosek r. m. Stryjeńskiego upadł, a wnioski komisyi przyjęto. (L. 21621). —

Imieniem Sekcyi IV. r. m. Dr. Zoll wnosi:

Rada m. uchwali!

Sprawozdanie delegata do Rady szkolnej krajowej, złożone z czynności za rok 1895 Rada m. przyjmuje do wiadomości, a zarazem uchwala wyrazić temuż podziękowanie za gorliwe pełnienie obowiązków.

W dyskusyi zabierali głos r. m.: Rotter, Dr. Popiel, Dr. Kohn, Dr. Styczeń, hr. Potocki i sprawozdawca.

R. m. Dr. Seinfeld pod względem formalnym wnosi, by osobno głosowano nad każdym ustępem wniosków Sekcyi.

Wniosek r. m. Seinfelda upadł, a wniosek Sekcyi przyjęto. (L. 12168). —

Koniec posiedzenia o godz. 8 wieczorem.

Posiedzenie nadzwyczajne (23 w kad. XI.) **z dnia 22 kwietnia 1897 r.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.

I. wiceprezydent miasta: Dr. Jakubowski Faustyn.

Protokół prowadzący: Groele Adam, konc. apl. Magistratu.

Radców miejskich obecnych **36.** Radcy miejscy: Dr. Asnyk, Beringer, Dr. Pareński, Dr. Paszkowski Stanisław, Dr. Pieniążek, Stryjeński, Dr. Weigel **(7)** nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili; nie usprawiedliwili zaś nieobecności swej radcy m. Birnbaum,

*) Program na budowę Muzeum przemysłowego wraz z warunkami konkursu na plany tegoż Muzeum. Nakładem Gminy miasta Krakowa. W drukarni Związkowej w Krakowie. 1897.

Dr. Bujwid, Dr. Górski, Dr. Horowitrz, Dr. Ichheiser, Dr. Kasparek, Dr. Kohn, Dr. Lustgarten, Dr. Rosenblatt, Dr. Rothwein, Schmelkes, Dr. Seinfeld, hr. Dr. Tarnowski, Tilles, hr. Wodzicki (**15**).

Początek posiedzenia o godz. 6 min. 20 wieczorem.

R. m. Rotter imieniem dziewięciu radców miejskich uzasadnia następujący wniosek nagły:

Rada miasta uchwali!

1) Poleca się Magistratowi, ażeby bezzwłocznie, a najdalej do trzech dni, drogą urzędową zażądał od c. k. Dyrekcyi kolei państwowych w Krakowie zakomunikowania sobie w terminie najwyżej 10-dniowym planów, według których pomieniona Dyrekcya wykonać zamierza **podkop w ulicy Lubicz.**

2) Gdyby w oznaczonym powyżej terminie 10-dniowym albo nie było odpowiedzi od c. k. Dyrekcyi kolei, lub też gdyby przesłane plany różniły się od planów, które reprezentanci Gminy według protokołu, sporządzonego w tej sprawie w dniu 27 marca 1896 na znak zgody swojej podpisali, natenczas Rada miejska, powołując się na ustęp, zawarty w nadmienionym powyżej protokóle, mianowicie na ustęp: „Zastrzegamy wyraźnie, że oświadczenie powyższe tylko wówczas będzie miało moc obowiązującą, jeżeli budowa podkopu wykonaną będzie ściśle według projektu przez nas przyjętego i podpisanego“— cofa wszystkie swoje we wzmiankowanym protokóle zawarte, a w sprawie podkopu w ulicy Lubicz wobec administracyi kolejowej na się przyjęte zobowiązania i oświadcza, że do budowy podkopu, nie odpowiadającego ściśle podpisanemu przez reprezentantów Gminy projektowi, niczem się nie przyczyni.

3) O niniejszej uchwale pod 2) zawiadomi Magistrat w danym razie Wysokie c. k. Ministerstwo kolejowe, a to najdalej w przeciągu dni trzech po zajściu jednej lub drugiej z przewidzianych pod 2) okoliczności, bez ponownego odwoływania się do Rady miasta.

Wiceprezydent Dr. Jakubowski zgadza się na powyższy wniosek, a nadto czyni poprawkę, że Gmina nietylko cofa swoje zobowiązania, ale także nie pozwoli budować.

Inspektor bud. m. Wdowiszewski wyjaśnia, o ile warunki licytacyjne różnią się od pierwotnych planów.

R. m. Rotter przyjmuje poprawkę wiceprezydenta Dra Jakubowskiego.

Nagłość uchwalono i wniosek z poprawką wiceprezydenta Dra Jakubowskiego przyjęto. (22102). —

R. m. Kwiatkowski zaznacza, że Izba handlowo-przemysłowa przedsięwzięła badania 51 różnych ilości i gatunków masła i z tych 26 gatunków było fałszowanych margaryną. Zapytuje się zatem Przewodniczącego, czy uważa za potrzebne poczynić jakieś **kroki, celem zapobieżenia fałszowaniu produktów spożywczych, a w szczególności masła,** czy też według istniejących ustaw należy pozostawić ludność własnej pomocy?

Przewodniczący wyjaśnia, że produkta spożywcze bywają pilnie badane przez odnośne organa Magistratu, a fałszowane produkta odsyła się do Sądu, który w myśl obowiązujących ustaw karze tylko o tyle, o ile mieszanina jest zdrowiu szkodliwa. Dopiero przed 14-tu dniami została ogłoszoną surowsza ustawa przeciw fałszowaniu produktów spożywczych. Masło galicyjskie wskutek fałszowania częstego zostało wykluczone z targów niemieckich. Do domów dostaje się margaryna przez przekupniów, roznoszących po domach, a nie z placów targowych, gdzie jest ścisła kontrola. Mleko najczęściej jest rozwodnione lub krochmalem zaprawione, co nie jest zdrowiu szkodliwe. Przewodniczący przyrzeka czuwać energicznie dalej nad sprzedażą produktów spożywczych.

Przystąpiono do porządku dziennego.

Imieniem Sekcyi I. i II. r. m. Dr. Domański wnosi:

Rada miasta uchwali!

a) Ustawić w odpowiednich miejscach miasta **publiczne zegary elektryczne transparentowe.**

b) Na rok bieżący wyznacza się na ten cel 4800 zła., za które ustawi się trzy zegary: pierwszy na rogu ulicy Lubicz i Kolejowej, drugi w Rynku głównym, trzeci na Wolnicy.

c) Sekcya skarbowa obmyśli sposób pokrycia tego wydatku.

W dyskusyi wzięli udział r. m.: X. Dr. Bukowski, Rotter i sprawozdawca.

Wniosek przyjęto. (L. 6025). —

Imieniem Sekcyi III. r. m. Dr. Styczeń wnosi:

Rada miasta uchwali!

1) **Zezwala się na wydanie Antoniemu i Maryi Piotrowskim deklaracyi extabulacyjnej,** zwalniającej realność ich lwh. 144, gm. kat. Piaski, od zaintabulowanego w stanie biernym w przymiocie hipoteki łącznej na rzecz Gminy m. Krakowa prawa zastawu dla sumy 5 zła. rocznie, opłacać się mającej za używanie części parceli 441/1 do przechodu i przejazdu.

2) Do podpisania deklaracyi upoważnia się obok Prezydenta miasta r. m. Jana Kwiatkowskiego i Dra Leona Rothweina.

Wniosek przyjęto. (L. 59789/96). —

Imieniem Sekcyi IV. naczelnik IV. Wydziału Magistratu adjunkt Banaś wnosi:

Rada miasta uchwali!

Rada miasta przyjmuje do wiadomości zmiany, zaszłe w gronie nauczycielskiem w półroczu zimowem roku szkolnego 1896/7, **w wyższych kursach dla kobiet im. Dra Adryana Baranieckiego.**

Wniosek przyjęto. (L. 63677/96). —

Imieniem Sekcyi III. r. m. Dr. Styczeń wnosi:

Rada miasta uchwali!

Upoważnia się Prezydenta niasta, I. wiceprezydenta Dra Faustyna Jakubowskiego i r. m. Dra Karola Pieniążka do podpisania **aktu fundacyi stypendyjnej Ludwika Michalskiego dla rękodzielników,** sporządzonego podług zarysu listu fundacyjnego z dodatkiem, zastrzeżonym przez c. k. Namiestnictwo w reskrypcie z dnia 6 marca 1896 r. do L. 19441.

Wniosek przyjęto. (L. 15961). —

Imieniem komisyi przemysłowej naczelnik IV. Wydziału Mgtu adjunkt Banaś wnosi:

Rada miasta uchwali!

Zaprasza się do **komisyi przemysłowej** następujących członków z poza Rady miejskiej, a mianowicie pp.: 1) Stanisława Barabasza, prof. c. k. wyższej szkoły przemysłowej; 2) Wacława Głowackiego, jubilera; 3) Jakubowskiego Marcelego, współwłaściciela fabryki wyrobów platerowanych pod firmą Jakubowski & Jarra; 4) Sławomira Odrzywolskiego, prof. c. k. wyższej szkoły przemysłowej; 5) Stanisława Twaroga, c. k. inspektora szkol-

nego okręgu miej.; 6) Jana Wdowiszewskiego, dyrektora muzeum techniczno-przemysłowego i 7) delegata tutejszej Izby handlowej i przemysłowej.

Wniosek przyjęto. (L. 67326). —

Imieniem komisyi sanitarnej fizyk miejski Dr. Buszek wnosi:

Rada miasta uchwali następujące **zmiany w statucie miejskiej pracowni chemicznej:**

1) §. 2 opuścić;

2) §. 3 ma brzmieć: Nadzór pracowni porucza się osobnemu komitetowi, złożonemu z dwóch delegatów komisyi sanitarnej, fizyka miejskiego i osoby zawodowej, która może być powołana także z poza grona Rady miejskiej;

3) w §. 6 umieścić zamiast 700 zła. kwotę 1200 zła. i dodatek służbowy zamiast 140 zła. kwotę 240 zła.

Wniosek przyjęto. (L. 20308). —

Imieniem komisyi sanitarnej fizyk miejski Dr. Buszek wnosi:

Rada miasta uchwali!

Zaprasza się na **członków komitetu pracowni chemicznej miejskiej** pp.: prof. Dra Bandrowskiego Ernesta, prof. Dra Bujwida Odona, prof. Dra Olszewskiego Karola, fizyka miejskiego Dra Buszka Jana.

Wniosek przyjęto. (L. 20307). —

Imieniem Sekcyi V. radca Mgtu Goliński wnosi: Rada miasta uchwali!

Komitetowi zarządzającemu „Domem pracy" udziela się na wyrównanie rachunków **założenia pralni** po raz ostatni **zasiłek w kwocie 500 zła.**, który należy pokryć z tegorocznego budżetu dział XIV. poz. 6 (Wydatki nieprzewidziane).

R. m. Dr. Zoll wnosi, aby komitetowi „Domu pracy" udzielić subwencyę w kwocie 1000 zła.

R. m. Dr. Jordan popiera ten wniosek.

W głosowaniu wniosek r. m. Dra Zolla przyjęto.—

Koniec posiedzenia o godz. 7 min. 35 wieczór.

Następuje posiedzenie tajne. —

Posiedzenie nadzwyczajne (24 w kad. XI.) **z dnia 3 maja 1897 r.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.

I. wiceprezydent miasta: Dr. Jakubowski Faustyn.

Protokół prowadzący: Groele Adam, konc. apl. Magistratu.

Radców miejskich obecnych **43**. Radcy miejscy: Beringer, Biborski, Epstein, Dr. Górski, Dr. Paszkowski Stanisław, Schmid, Dr. Staniszewski, Dr. Weigel **(8)** nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili; nie usprawiedliwili zaś nieobecności swej r. m.: Chyliński, Dr. Jordan, Dr. Kohn, Łapiński, Dr. Pareński, Dr. Propper, Dr. hr. Tarnowski **(7)**.

Początek posiedzenia o godzinie 6 minut 30 wieczorem.

Imieniem Sekcyi III. wnosi r. m. Dr. Rothwein **projekt zasad do kontraktu, zawrzeć się mającego między Gminą m. Krakowa a Towarzystwem tramwajowem,***) przyczem oznajmia, iż Towarzystwo tramwajowe wniosło opozycyę przeciw niektórym mało-znaczącym postanowieniom wniosku Sekcyi III.

R. m. Dr. Seinfeld w dłuższem przemówieniu uzasadnia i wnosi:

Rada miasta uchwali!

1) Uzyskać na rzecz Gminy m. Krakowa koncesyę na lat 90, celem budowy i prowadzenia tramwaju elektrycznego na liniach: *a)* linii Rynek-Szewska-Karmelicka-Park krakowski; *b)* linii Przystanek kolei na Zwierzyńcu-Zwierzyniecka-Wiślna-Rynek-Sławkowska-Długa do rogatki Wrocławskiej; *c)* linii Rynek-Sienna-Starowiślna-Dietlowska-Stradom (przedłużenie Starowiślnej); *d)* linii Dworzec kolei-Lubicz-Rakowicka do bramy cmentarza; *e)* linii Podwale od browaru Götza-Straszewskiego-Wolska-Park Jordana; *f)* Plac WW. Świętych-Franciszkańska do ulicy Zwierzynieckiej.

2) Wzywa się Towarzystwo tramwajowe, aby w myśl art. XVII. kontraktu z daty Kraków dnia 25 listopada 1881 L. R. 17325 bezzwłocznie na linii Most Podgórski-Dworzec kolejowy, w miejsce ruchu konnego wprowadziło ruch elektryczny za pomocą drutów nadziemnych. Również wzywa się Towarzystwo, aby bezzwłocznie przystąpiło do budowy linii Rynek-Szewska-Ogród krakowski, przy zastósowaniu również ruchu elektrycznego.

3) Skoro Towarzystwo na uchwałę Rady z dnia 12 lipca 1894 w kierunku budowy linij *a)* Zwierzyniec-Rynek, *b)* Rynek-Długa nie wniosło oświadczenia, że linie te wybuduje, przeto odnośnie do tych linij prawa Towarzystwa uznaje się za zgasłe.

4) Rada m. uchwala potrzebę wybudowania tramwaju elektrycznego na następujących liniach: 1) Dworzec-Cmentarz, 2) Rynek-Sienna-Starowiślna-Dietlowska, 3) od browaru Götza-Straszewskiego-Wolska-Park Jordana. 4) Plac WW. Świętych-Franciszkańska do Zwierzynieckiej. Rada miasta wzywa Towarzystwo, aby po myśli postanowienia art. II. powołanego kontraktu oświadczyło się, czy do budowy w terminie kontraktowym przystąpi.

5) Rada m. odmawia prośbie z d. 12 października 1896 L. 57050, gdyż wobec braku wszelkiej informacyi pod względem składu osób, do spółki nowej należących, wobec okoliczności, iż spółka nie ma ani kapitału dla budowy nowych linij, ani kapitału obrotowego, braku wszelkiej ingerencyi Gminy na zarząd spółki, Gmina nie może ocenić, czy ta przyszła spółka zasługuje na zaufanie, tem bardziej, że majątek akcyjny w kwocie zła. 500.000 nie zostaje faktycznie wpłacony, lecz nowa spółka w miejsce kapitału, jako majątek, przejmuje obecną linię, która bezwarunkowo tej wartości nie ma, z czego wynika, że nowa spółka nie będzie miała funduszów do budowy nowych linij. Nowe Towarzystwo nie daje tedy dostatecznej rękojmi, iż dotrzyma umowy, a nadto gdy Rada m. już uchwałą z dnia 8 stycznia 1885 r. zgodziła się na przelew praw banku belgijskiego (Banque de Belgique) na obecne Towarzystwo tramwajowe austryackie Krakowa i przedłużeń (Tramvay's Autrichiens Cracovie et entensions) — obecne Towarzystwo nie ma więcej prawa żądać od Gminy zgodzenia się na ponowny przelew praw.

R. m. Birnbaum ze względu na to, iż niema jeszcze porozumienia między Sekcyą I. i III. z jednej, a Towarzystwem tramwajowem z drugiej strony, wnosi: Zwraca się sprawę połączonym Sekcyom I. i III. celem

*) Uchwały co do projektu zasad do kontraktu, zamieszczone na końcu niniejszego numeru.

porozumienia się co do remonstracyi przez spółkę tramwajową wniesionej.

R. m. hr. Wodzicki przemawia przeciw przewodom nadziemnym, bo to sprzeciwia się względom estetycznym.

R. m. Dr. Domański wykazuje, że innych przewodów w obecnym stanie rozwoju motorów elektrycznych użyć nie można, tylko powietrznych.

R. m. Rotter tłómaczy swoje stanowisko co do przewodów; obecnie nie można innych żądać, jak górnych; zbija wywody r. m. Dra Seinfelda i prosi o przejście do dyskusyi nad wnioskami połączonych Sekcyj.

Dyskusyę ogólną zamknięto.

Referent r. m. Dr. Rothwein zbija wnioski przeciwne poszczególnych mowców, a uzasadnia wnioski Sekcyi.

W głosowaniu wnioski r. m. Dra Seinfelda i Birnbauma upadły, a uchwalono przystąpić do dyskusyi szczegółowej nad wnioskami Sekcyi III.

Koniec posiedzenia o godz. 8 wieczorem.

Posiedzenie nadzwyczajne (25 w kad. XI.) **z dnia 4 maja 1897 r.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.

I. wiceprezydent miasta: Dr. Jakubowski Faustyn.

Protokół prowadzący: Groele Adam, konc. apl. Magistratu.

Radców miejskich obecnych **34**. Radcy miejscy: Dr. Asnyk, Beringer, Dr. Cyfrowicz, Epstein, Fritsch, Dr. Górski, Dr. Ichheiser, Dr. Jordan, Dr. Pareński, Dr. Paszkowski Stanisław, Dr. Popiel, Dr. Staniszewski, Slęk, Dr. hr. Tarnowski, Dr. Weigel, Dr. Wiszniewski, hr. Wodzicki (**17**) nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili; nie usprawiedliwili zaś nieobecności swej r. m.: Bujański, Łapiński, Dr. hr. Potocki, Rehman, Schmelkes, Tilles, Dr. Zoll (**7**).

Początek posiedzenia o godzinie 6 minut 30 wieczorem.

Prezydent miasta czyni wniosek nagły:

Rada miasta zatwierdza uchwały Magistratu z 15 maja 1895 L. 23409 i z 29 lutego 1896 L. 8910 i zezwala na **przeprowadzenie procesów przeciw Beckmanowi Maurycemu** o 130 zła. z przynależytościami i **przeciw Goldfingerowi Markowi** o 300 zła. z przynależytościami i zatwierdza w tym celu przez syndyka przedsięwzięte kroki sądowe.

Nagłość sprawy uchwalono i wniosek przyjęto. (L. 24732/97) —

Następnie zarządza Przewodniczący w myśl uchwały Sekcyi III., celem dalszej dyskusyi **w sprawie tramwajowej** posiedzenie tajne o godzinie 6 minut 45 wieczór.

Posiedzenie zwyczajne (26 w kad. XI.) **z dnia 6 maja 1897 r.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.

I. wiceprezydent miasta: Dr. Jakubowski Faustyn.

Protokół prowadzący: Groele Adam, konc. apl. Magistratu.

Radców miejskich obecnych **40**. Radcy miejscy: Beringer, X. Dr. Bukowski, Dr. Górski, Dr. Kasparek, Dr. Kohn, Dr. Leo, Dr. Paszkowski Stanisław, Dr. Popiel, Rotter, Slęk, Dr. Styczeń, Dr. Weigel, hr. Wodzicki (**13**) nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili; nie usprawiedliwili zaś nieobecności swej r. m.: Epstein, Dr. Lustgarten, Dr. Pareński, Dr. Paszkowski Franciszek, hr. Dr. Tarnowski (**5**).

Początek posiedzenia o godzinie 6 min. 30 wieczór.

Z porządku dziennego imieniem Sekcyi I. radca Mgtu Skrzyniarz wnosi:

Rada miasta uchwali!

1) Wnieść bezzwłocznie do c. i k. Ministerstwa wojny **petycyę o wyłączenie części placu Aryańskiego i gruntów miejskich przy rzeźni w Grzegórzkach z wewnętrznego rejonu fortecznego, przy bastyonie V. i VI. w Krakowie,** zatwierdzonego reskryptem c. i k. Ministerstwa wojny z 10 marca 1897 r. L. 396.

2) Upraszа się Prezydenta miasta, aby za przybraniem dwóch członków Rady miasta, udał się do Wiednia, celem osobistego poparcia sprawy w c. i k. Ministerstwie wojny.

Wniosek przyjęto. (L. 20900). —

Imieniem Sekcyi I. radca Mgtu Skrzyniarz wnosi:

Rada miasta uchwali!

Do **podpisania kontraktu o kupno skrawka gruntu** z parceli 2486/1 w myśl uchwały Rady m. z dnia 5 lipca 1894 r. **z pp. Jakóbem Horowitzem i Wilhelmem Lustgartenem,** właścicielami realności l. 105 dz. IV. **przy ulicy Łobzowskiej,** zawrzeć się mającego, upoważnia się r. m. Dra Walentego Staniszewskiego w miejsce nieobecnego w Krakowie r. m. Beringera.

Wniosek przyjęto (L. 24723). —

Imieniem Sekcyi I. radca Mgtu Skrzyniarz wnosi:

Rada miasta uchwali!

Do **podpisania kontraktu o kupno parceli XIII. „na Maślakówce“** w myśl uchwały Rady m. z dnia 28 listopada 1895 r. **z p. Władysławem Kaczmarskim** zawrzeć się mającego, upoważnia się r. m. Dra Walentego Staniszewskiego w miejsce nieobecnego w Krakowie r. m. Beringera.

Przyjęto (L 13981) —

Imieniem Sekcyi V. radca Mgtu Goliński wnosi:

Rada miasta uchwali!

Towarzystwu przyjaciół muzyki krakowskiej „Harmonia“ wyznacza się stałą roczną **subwencyę w kwocie 500 zła.,** a to począwszy od r. 1897.

Subwencyę za rok 1896 należy wypłacić z Działu XIV. p. 6, zaś subwencye na lata następne należy wstawiać jako osobną pozycyę w budżet każdego poszczególnego roku.

R. m. Kwiatkowski jest za opuszczeniem z wniosku wyrazu „stałą“.

R. m. Dr. Jordan sprzeciwia się stylizacyi, proponowanej przez r. m. Kwiatkowskiego, a zamiast wyrazu „stałą“ wnosi użycie wyrazów „aż do odwołania“.

Wniosek Sekcyi V. z poprawką r. m. Dra Jordana przyjęto. (L. 58193). —

Imieniem Sekcyi II. r. m. Bereźnicki wnosi:

Rada miasta uchwali!

1) Sprawozdanie o **zamknięciu rachunkowem funduszu Muzeum narodowego** za r. 1895 przyjmuje się do wiadomości.

2) Odpowiedzialnym urzędnikom kasowym udziela się z administracyi tego funduszu za rok 1895 absolutoryum.

Przyjęto. (L. 25411). —

Koniec posiedzenia o godzinie 6 minut 30 wieczorem.

Następuje posiedzenie tajne.

Posiedzenie nadzwyczajne (27 w kad. XI) **z dnia 13 maja 1897 r.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.

Protokół prowadzący: Groele Adam, konc. apl. Magistratu.

Radców miejskich obecnych **42**. Radcy miejscy: Dr. Asnyk, Beringer, Dr. Górski, wiceprezydent Dr. Jakubowski, Dr. Paszkowski Stanisław, Stryjeński, Dr. Weigel, hr. Wodzicki **(8)** nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili; nie usprawiedliwili zaś nieobecności swej r. m.: Bujański, Dr. Domański, Dr. Ichheiser, Dr. Jordan, Mendelsburg, Dr. Pareński, Dr. Popiel, Dr. hr. Potocki, Dr. hr. Tarnowski **(9)**.

Początek posiedzenia o godzinie 5 minut 45 wieczorem.

Przewodniczący przemówił w następujące słowa: „Straszny wypadek, który wydarzył się w Paryżu w dniu 4 b. m. i o utratę życia bardzo znaczną liczbę osób przyprawił, wzruszył nawskróś umysły i serca cywilizowanego świata. Przerażająca ta wiadomość pogrążyła ludy Monarchii naszej w głębokim żalu i smutku, bo wydarzone nieszczęście, to świeży cios dla ukochanego naszego Monarchy, Najjaśniejszej Pani i całej Najdostojniejszej ich rodziny, zginęła bowiem w płomieniach siostra Najjaśniejszej Pani, **księżna d'Alencon.** Jeżeli śmierć wojownika, spieszącego do walki z przeświadczeniem, że zwyciężyć lub poledz mu przyjdzie, wywołuje u nas żal, to tem większy żal wywoływać w sercach naszych musi śmierć kobiety, która powodowana uczuciem miłości bliźniego, pragnąc nieść pomoc i ulgę nieszczęśliwym i cierpiącym, znajduje śmierć niespodzianie, idąc jedynie za popędem najszlachetniejszych uczuć, w jakie Przedwieczny tak hojnie serce kobiety uposażył. Poszła, aby otrzeć łzy nieszczęśliwym i cierpiącym, a pozostawiła w łzach i nieutulonym żalu rodzinę i ceniące jej przymioty społeczeństwo. Wyraz czci, jaki Panowie daliście przez powstanie pamięci nieodżałowanej księżnej, zapisany zostanie w protokóle dziesiejszego posiedzenia".

Rada wysłuchała tej mowy stojąc.

R. m. Dr. Paszkowski Franciszek, oświadczywszy, iż w jednym z dzienników uczyniono wzmiankę o fakcie **faworyzowania jednego z radców miejskich przy wydzierżawieniu gruntu miejskiego**, prosi o publiczne wyjaśnienie tego faktu.

Przewodniczący wyjaśnia, iż Magistrat przedstawił wysokość czynszu na 600 zła. Sekcya zaś I. zniżyła tę kwotę do 400 zła., z jakich powodów, Przewodniczącemu nie jest wiadomo, gdyż nie był na posiedzeniu Sekcyi.

R. m. Rotter, jako przewodniczący Sekcyi I, wyjaśnia, że przypadkowo nie był obecnym na tem posiedzeniu Sekcyi, na którem sprawa ta została załatwioną, jednak gdyby był, musiałby tak samo postąpić, jak jego zastępca, tj. skonstatować większość za wnioskiem uchwalonym. O ile się prywatnie mowca informował, miała Sekcya słuszne powody do swej uchwały.

R. m. Dr. Leo prosi Przewodniczącego, aby **drogę pieszą do Parku Jordana** naprawiono.

Przewodniczący wyjaśnia, że sprawa ta jest w toku i będzie przedstawioną Sekcyi I.

Z porządku dziennego imieniem Sekcyi I. dyr. Bud. miej. Wdowiszewski wnosi:

Rada miasta uchwali!

Rada miasta upoważnia r. m. Jana Kwiatkowskiego, Władysława Nowackiego i Jana Rottera do pełnomocnego zastąpienia Gminy miasta Krakowa przy **komisyi reambulacyjnej,** wyznaczonej **dla linii kolejowej Kraków-Baran** i wniesienia zastrzeżeń, jakie po rozpatrzeniu planów budowy za stósowne uznają.

Wniosek przyjęto. (L. 23961). —

Imieniem połączonych Sekcyj IV. i I. naczelnik IV. Wydziału Mgtu adj. Banaś wnosi:

Rada miasta uchwali!

1) **Gmina m. Krakowa**, zamiast przyznania rocznej subwencyi z budżetu miejskiego, **wynajmuje** komitetowi, opiekującemu się internatem uczniów Seminaryum nauczycielskiego męzkiego w Krakowie, a względnie **księdzu Józefowi Bieleninowi**, obecnemu **regensowi internatu**, na pomieszczenie tegoż internatu **realność swą pod Nr. kon. 4 Dz. III., or. 28 ul. Podzamcze** (na starym przewozie nad Wisłą pod Zamkiem) w stanie, w jakim taż się obecnie znajduje, na lat 3, t. j. na czas od 1 lipca 1897 do 30 czerwca 1900, za rocznym czynszem 450 zła. pod warunkiem, że tenże przejmie na siebie opłatę podatków i dodatków, oraz należytości publicznych z realności, podczas najmu przypadających, a nadto zobowiąże się opędzić z funduszów własnych wszelkie wydatki na konieczne adaptacye i reperacye zabudowań realności tak przy objęciu jej w najem, jakoteż i podczas trwania najmu podjęte — niemniej opłacać premię asekuracyjną i należytość za czyszczenie kominów, oraz utrzymywać w realności porządek, przepisany regulaminem o porządku i czystości w m. Krakowie z r. 1884, podczas całego czasu trwania najmu.

2) Upoważnia się Magistrat do zawarcia dotyczącej umowy o najem.

R. m. X. Dr. Spis przemawia w poparciu wniosku, ale czyni poprawkę, by czynsz zniżyć do rocznej kwoty 400 zła.

R. m. Dr. Kohn popiera poprawkę r. m. X. Dra Spisa.

Wniosek Sekcyi z poprawką r. m. X. Dra Spisa przyjęto. (L. 11092). —

Imieniem Sekcyi IV. naczelnik IV. Wydziału Mgtu adj. Banaś wnosi:

Rada miasta uchwali!

Internatowi uczennic Seminaryum nauczycielskiego żeńskiego w Krakowie, pozostającemu pod zarządem i opieką Zgromadzenia Sióstr Nazaretanek (przy ul. Warszawskiej), przyznaje się, poczynając od r. 1897, stałą **roczną**, jednak odwołalną, **subwencyę** w kwocie 100 zła., udzielając równocześnie dla opędzenia wydatku tego w roku bieżącym, kredyt dodatkowy w tejże samej wysokości z Działu XIV. poz. 6 tegorocznego budżetu miejskiego.

R. m. X. Dr. Bukowski wnosi, by temu internatowi dać 200 zła. rocznie.

Wniosek Sekcyi IV. z poprawką r. m. X. Dra Bukowskiego przyjęto. (L. 11092). —

R. m Bereźnicki imieniem Sekcyi II. przedstawia **sprawozdanie o zamknięciu rachunkowem z funduszu pożyczkowego z r. 1892.**

R. m. Dr. Rosenblatt zaznacza, że sprawa jest bardzo ważna, cyfry są wysokie, a z przedstawienia referenta krótkiego nie można sprawy rozpatrzeć; dlatego wnosi, aby to sprawozdanie, jakoteż sprawozdanie o zamknięciu rachunkowem funduszu budowy teatru wyautografować i rozesłać radcom miejskim.

R. m. X. Dr. Bukowski popiera wniosek r. m. Dra Rosenblatta i prosi, by to sprawozdanie wydrukować i każdą cyfrę uzasadnić.

Sprawozdawca wyjaśnia, jakie było jego zadanie, a uzasadnienie każdej cyfry wymaga ogromnej pracy, a druk tego jest wprost niemożliwy, bo trzebaby drukować foliały.

R. m. Dr. Leo wnosi, aby wszelkie referaty rachunkowe zostały autografowane i radcom rozdane.

Wniosek ten przyjęto, a obydwa sprawozdania o zamknięciach rachunkowych odroczono aż do autografowania cyfr. (L. 28323). —

Imieniem Sekcyi IV. naczelnik IV. Wydziału Mgtu adj. Banaś wnosi:

Rada miasta uchwali!

1) Nad żądaniem c. k. Rady szkolnej okręg. miej. wyrażonem w odezwie z 9 listopada 1896 L. 1425 o wyznaczenie z funduszu miej. kwoty 200 zła. na **wynagrodzenie nauczycielki pomocniczej do nauki śpiewu w szkole wydz. im. Scholastyki i w szkole pospol. im. św. Jadwigi,** jako nieuzasadnionem w przepisach obowiązujących ustaw szkolnych — przechodzi się do porządku dziennego.

2) Odnieść się do c. k. Rady szkolnej krajowej, aby **naukę śpiewu,** jako objętą obowiązującym planem naukowym, we wszystkich tutejszych szkołach ludowych miejskich zaprowadzono i aby nauczycieli, względnie nauczycielki tejże, odpowiednio z krajowego funduszu szkolnego wynagradzano.

Wniosek przyjęto. (L. 62758/96). —

Imieniem Sekcyi II. radca Mgtu Felkel wnosi:

1) Dotychczasowe **wynagrodzenie syndyka miejskiego** w kwocie 1200 zła. podwyższa się od 1 lipca 1897 do kwoty 2000 zła.

2) Do Dz. I. p. 8 budżetu r. 1897 udziela się kredyt dodatkowy w kwocie 400 zła.

Wniosek przyjęto. (L. 21841). —

R. m. Nowacki, który przybył na posiedzenie po interpelacyi r. m. Paszkowskiego **w sprawie wydzierżawienia kawałka plant radcy miejskiemu Schmidowi,** wyjaśnia dodatkowo, że na posiedzeniu Sekcyi I. kilku rzeczoznawców orzekło, że kwota 600 zła. jest za wygórowaną. Wniosek Magistratu opiewał na 600 zła., na Sekcyi postawiono wniosek na 500 zła., a następnie na 400 zła. i ta ostatnia kwota znaczną większością została przyjętą.

R. m. Dr. Paszkowski Franciszek wyjaśnieniem tem nie jest zadowolony, gdyż inny oferent dawał znacznie wyższy czynsz.

W obronie Sekcyi I. przemawiają jeszcze r. m. Dr. Staniszewski, Bujański, Nowacki, Dr. Styczeń, a przeciw r. m. Dr. Paszkowski.

Na tem zamknął Przewodniczący o godzinie 7 wieczór posiedzenie jawne, a zarządził posiedzenie tajne.

Posiedzenie zwyczajne (28 w kad. XI), **z dnia 3 czerwca 1897 r.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.

I. wiceprezydent miasta: Dr. Jakubowski Faustyn.

Protokół prowadzący: Groele Adam, konc. apl. Magistratu.

Radców miejskich obecnych **42**.

Radcy miejscy: Dr. Asnyk, Beringer, Epstein, Dr. Górski, Dr. Kasparek, Dr. Paszkowski Stanisł, Dr. hr. Potocki, Dr. Weigel, hr. Wodzicki (**9**) nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili; nie usprawiedliwili zaś nieobecności swej r. m. Dr. Ichheiser Dr. Leo, Łapiński, Dr. Pareński, Dr. Popiel, Stryjeński, Dr. hr. Tarnowski (**7**).

Początek posiedzenia o godzinie 5 minut 45 popołudniu.

Przewodniczący zawiadamia, iż polecił **wydrukowanie zamknięć rachunkowych.**

R. m. Dr. Jordan w sprawie oferty r. m. Dra hr. Potockiego, którą tenże ofiarował 20.000 zła. na **budowę tanich mieszkań dla robotników,** pod warunkiem, że Gmina przyczyni się do tego przynajmniej taką samą kwotą i obejmie zarząd tychże domów, — przypomina, iż grono ludzi dobrej woli zawiązało **Towarzystwo dla budowy tanich mieszkań** i rozpocznie zaraz akcyę, skoro tylko zostanie zatwierdzone przez sąd handlowy. Następnie odczytuje **list hr. Potockiego,** pisany do mowcy z Wiednia, w którym hr. Potocki oświadcza gotowość oddania ofiarowanej sumy 20.000 zła. do dyspozycyi Towarzystwa budowy tanich mieszkań w Krakowie, jeżeli Rada miejska zwolni go od danego zobowiązania.

Imieniem Towarzystwa i dla dobra sprawy prosi Dr. Jordan, aby tę sprawę zaraz przychylnie załatwiono.

R. m. Kwiatkowski uzasadnia i wnosi: „Rada miasta Krakowa zwalnia hr. Andrzeja Potockiego od przyrzeczenia ofiarowania kwoty 20.000 zła. na budowę tanich mieszkań, a to na podstawie przesłanego listu p. hr. Andrzeja Potockiego do p. profesora Dra Jordana, dalszą zaś akcyę co do budowy tanich mieszkań przekazuje się połączonym Sekcyom I. i II.“

Po przemówieniach r. m. Bujwida, Słęka, wiceprezydenta Dra Jakubowskiego, Dra Kohna, Dra Pieniążka, X. Dra Spisa i Schmelkesa, nagłość sprawy uchwalono i wniosek r. m. Kwiatkowskiego przyjęto. (L. 31661). —

Imieniem Sekcyi I. czyni r. m. Dr. Staniszewski wniosek nagły:

Rada m. uchwali!

1) Rada m. zatwierdza **plan regulacyi ulic Dietlowskiej, Miodowej i Krakowskiej, obok realności lk. 99, Dz. VIII.,** wykonany przez Budownictwo miejskie w dniu 29 maja 1897 r.

2) Wskutek zatwierdzenia tegoż planu, w celu zrealizowania tegoż, oraz dodatkowo do swej uchwały z dnia 10 czerwca 1896 r. L. 19.060 Rada postanawia:

a) **Odstąpić na własność** pp. **Koplowi i Elce małżonkom Grünwaldom,** właścicielom realności l. 99 Dz. VIII. ponad ilość gruntu miejskiego w powyższej uchwale na 451 □° oznaczoną, jeszcze **przestrzeń gruntu w ilości 105·53** □° w zamian za grunt, jaki pp. Kopel i Elka Grünwaldowie z realności swej l. 99 Dz. VIII. na rozszerzenie ulicy Krakowskiej i Miodowej jeszcze w ilości 7·44 □° ponad ilość w uchwale Rady miejskiej z dnia 10 czerwca 1896 r. oznaczoną, Gminie miasta odstępują pod warunkiem, że pp. Kopel i Elka Grünwaldowie za nadwyżkę gruntu miejskiego, wynoszącą 98·09 □° dopłacą Gminie m. Krakowa sumę 4.000 zła. w ten sposób, że przy oddaniu im gruntu w posiadanie złożą 1.000 zła., a dalsze 3.000 zła zapłacą w pięciu równych rocznych ratach po 600 zła. z procentem po 4%.

b) Koszta umowy, na podstawie niniejszej uchwały zawrzeć się mającej, stempli, opłaty od przeniesienia własności, koszta wydzielenia i t. p. poniosą wyłącznie pp. Grünwaldowie z własnych funduszów.

3) Do podpisania umowy upoważnia Rada miejska obok Prezydenta miasta, r. m. Jana Rottera i Władysława Nowackiego.

4) Upoważnia się Magistrat do niezwłocznego oddania, względnie odebrania w posiadanie gruntu, na podstawie uchwały Rady miejskiej z dnia 10 czerwca 1896, tudzież na podstawie niniejszej uchwały pp. Grünwaldom odstąpionego, jak tylko pp. Grünwaldowie podpiszą w Magistracie deklaracyę, że powyższą uchwałę Rady miejskiej przyjmują i złożą pierwszą ratę w kwocie 1.000 zła.

5) Niniejsza uchwała w niczem nie zmienia i nie narusza uchwały Rady miasta z dnia 10 czerwca 1896."

Nagłość sprawy uchwalono i wniosek przyjęto. (L. 17120). —

Następnie złożyli **przyrzeczenie radzieckie** do rąk Przewodniczącego następujący r. m.: Knaus, Dr. Kohn, Kwiatkowski i Dr. Pieniążek. (L. 581/pr.)

Imieniem Sekcyi IV. wnosi naczelnik IV. Wydziału Mgtu adjunkt Banaś:

Rada m. uchwali!

1) **Wnieść do c. k. Trybunału administracyjnego zażalenie przeciw reskryptowi J. E. Pana Ministra Wyznań i Oświecenia** z dnia 6 kwietnia 1897 l. 17032, którym nie uwzględniono rekursu Gminy m. Krakowa z dn. 31 maja 1896 l. 28456 przeciw orzeczeniu c. k. Rady szkolnej krajowej z dnia 7 maja 1896 l. 5042, **wypowiadającemu zasadę, że oznaczona w reskrypcie tejże c. k. Rady szkolnej z dnia 31 stycznia 1895 l. 1048 — 12% prestacya na płace nauczycieli szkół ludowych, należąca się od Gminy m. Krakowa, obliczoną być ma od całej należytości wszystkich podatków bezpośrednich z dodatkami państwowymi w mieście Krakowie przypisanych, łącznie z tak zwanym podatkiem idealnym od domów czasowo uwolnionych od podatku domowo-czynszowego i klasowego** i zezwolić na rozpoczęcie tego procesu w myśl § 64, lit. 18, tymczasowego statutu gminnego dla stoł. król. miasta Krakowa z dnia 1 kwietnia 1866 dz. u. kr. Nr. 3.

2) Wnieść zaraz po wniesieniu zażalenia do c. k. Trybunału administracyjnego w myśl § 17 ustawy z dn. 22 października 1875 Dz. u. p. Nr. 36 ex 1876 o ustanowieniu Trybunału administracyjnego, prośbę do c. k. Rady szkolnej krajowej o wstrzymanie wykonania reskryptu ministeryalnego z dnia 6 kwietnia 1897 roku L. 17032.

Przyjęto (L. 26687.). —

Imieniem Sekcyi IV. naczelnik IV. Wydziału Mgtu adjunkt Banaś wnosi:

Rada m. uchwali!

Odpowiedzieć na reskrypt wys. Prezydyum c. k. Rady szkolnej krajowej z dnia 24 marca 1896 l. 78 jak następuje:

1) Rada m. zgadza się pod zastrzeżeniami, poniżej w ustępie 2) uwidocznionemi: *a)* na **przekształcenie 6-klasowej szkoły pospolitej męskiej św. Jana Kantego (przy ul. Smoleńsk) na szkołę wydziałową** o 3 klasach obowiązkowych, połączoną ze szkołą pospolitą 4-klasową pod wspólną dyrekcyą; oraz *b)* na **przekształcenie 7-klasowej szkoły pospolitej żeńskiej im. Konarskiego (przy ul. Bernardyńskiej) na szkołę wydziałową** o trzech klasach obowiązkowych, połączoną ze szkołą pospolitą 4-klasową pod wspólną dyrekcyą.

2) Rada m. oświadcza, iż Gmina m. Krakowa na utrzymanie szkół wydziałowych, w ustępie 1) wykazanych, a po myśli art. 8 ustawy z 23 maja 1895 Dz. u. kr. Nr. 57 zorganizować się mających, prócz wydatków rzeczowych, wynikających z art. 6 ustawy krajowej z 24 kwietnia 1894 Dz. u. kr. Nr. 49, do żadnych innych świadczeń się nie zobowiązuje, a w szczególności zastrzega się wyraźnie, iż nie posiadając takiego majątku zakładowego, którymby w myśl art 16 ustawy z 24 kwietnia 1894 Dz. u. kr. Nr. 49 uprawniał do żądania od niej wyższych dodatków na płace nauczycieli, t. j. dodatków ponad przepisaną 12% prestacyę — tylko pod tym warunkiem godzi się na utworzenie powyższych szkół wydziałowych, jeżeli na nią nie będzie nałożony żaden dalszy dodatek na płace nauczycieli."

R. m. Birnbaum nie ma nic przeciw wnioskom Sekcyi, ale wnosi poprawkę do tych wniosków, jako ustęp *c)* „przekształcić szkołę 6-klasową męska przy ul. Dietla na 7-klasową wydziałową".

R. m. Dr. Rothwein wnosi, aby całą sprawę zwrócić Sekcyi IV., celem rozpatrzenia wniosku r. m. Birnbauma.

R. m. Dr. Zoll przypomina pierwotny wiosek Sekcyi IV. w tym względzie; z szkołami męskiemi robi się obecnie próbę — sprzeciwia się tylko, aby wniosek r. m. Birnbauma bez rozpatrzenia go przez Sekcyę IV. został uchwalony, — prosi jednak, aby wnioski będące teraz na porządku dziennym uchwalić, a wniosek r. m. Birnbauma przekazać Sekcyi do zbadania.

R. m. X. Dr. Spis wyjaśnia, że obecnie szkoły wydziałowe mają racyę bytu, zaznacza, że wniosek r. m. Birnbauma będzie przez Sekcyę bardzo chętnie przyjęty.

Wicepr. Dr. Jakubowski jest przeciwny temu, aby dziś uchwalać wnioski będące na porządku dziennym, bo te są w ścisłym związku z wnioskiem r. m. Birnbauma — i dlatego popiera wniosek r. m. Rothweina, aby całą sprawę zwrócić Sekcyi IV., a nadto Sekcya powinna przedłożyć także stanowcze wnioski co do pokrycia kosztów, dalej czyby nie należało odebrać mieszkania dyrektorom, a dać im relutum, przez coby się znacznie fundusze Gminy oszczędziło.

R. m. Rotter chce przy tej sposobności poruszyć sprawę reorganizacyi szkoły św. Scholastyki i uzasadnia następujący wniosek, jako nagły:

Rada miasta uchwali!

Uznając doniosłość szkoły wydziałowej żeńskiej św. Scholastyki w duchu 6 klasowej szkoły wydziałowej, a pragnąc reorganizacyę tę przeprowadzić w całości jednolicie, w szczegółach zaś ewentualnie ze zmianami, jakie dyktują osobne stosunki i potrzeby miasta Krakowa, — Rada miasta upraszа: Wysoka Rada szkolna krajowa raczy!

1) Wdrożoną w roku bieżącym 1896/7, przez wprowadzenie klasy pierwszej rozpoczętą, a w roku przyszłym dokończyć się mającą **reorganizacyę szkoły wydziałowej św. Scholastyki**, lecz reorganizacyę w duchu 3-klasowej szkoły wydziałowej, — na przeciąg roku szkolnego 1897/8 wstrzymać;

2) pozwolić na prowizoryczne zachowanie w roku 1897/8 dawniejszej organizacyi szkoły wydziałowej św. Scholastyki, a to tak co do planu nauki, jak i ilości klas i umożliwić przez to Radzie miasta sformułowanie propozycyj, tak w kierunku ewentualnego wprowadzenia uzasadnionych stosunkami miejscowymi zmian w szczegółach organizacyi samej, jak może i w kierunku stosownego połączenia ze szkołą wydziałową kursów imienia Baranieckiego.

Nadto Rada miasta uchwala: Poleca się Sekcyi szkolnej, ażeby szczegóły reorganizacyi szkoły wydziałowej św. Scholastyki w duchu szkoły wydziałowej 6-klasowej wcześnie wzięła pod rozwagę i dotyczące wnioski przedstawiła Radzie miasta najpóźniej w miesiącu listopadzie 1897" (L. 31662).

R. m. Dr. Rosenblatt popiera ten wniosek, — zaś co do wniosków Sekcyi IV, to jest za wnioskiem wiceprezydenta Dra Jakubowskiego, bo tu chodzi o znaczne wydatki, a to nie jest w referacie uzasadnione, tembardziej, że już istnieje jedna klasa na Smoleńsku prowizorycznie, więc może bez wydatku i dalej egzystować nie prowizorycznie.

R. m. Dr. Zoll wyjaśnia, jakie trudności zachodzą w zorganizowaniu szkoły św. Scholastyki i prosi, aby i wniosek r. m. Rottera przekazać Sekcyi szkolnej z wezwaniem, aby w ciągu miesiąca przedstawiła wnioski.

Wiceprz. Dr. Jakubowski przedstawia historycznie przebieg organizacyi kursów im. Baranieckiego, krytykuje postępowanie Sekcyi w tej mierze i popiera wniosek r. m. Rottera.

R. m. Rotter sprzeciwia się odesłaniu swego wniosku do Sekcyi, bo wniosek ten nie rozstrzyga nic merytorycznie.

R. m. Dr. Cyfrowicz nie mówi o czynnościach Sekcyi IV. przedtem, ale od czasu, kiedy sam do niej należy. W ostatnich czasach powstały nowe ustawy szkolne organizacyjne, które przedstawiają wiele trudności. Co do organizacyi szkoły św. Scholastyki, ta już jest gotową i Radzie miejskiej będzie przedłożona. W końcu odpiera zarzuty czynione Sekcyi IV.

R. m. Dr. Propper przypomina swój wniosek, jaki uczynił przed rokiem co do organizacyi szkoły św. Scholastyki i prosi o przyjęcie wniosku r. m. Rottera.

R. m. X. Dr. Spis broni Sekcyi IV. przed zarzutami.

W głosowaniu wniosek r. m. Dra Rothweina co do odesłania całej sprawy do Sekcyi IV. — przyjęto, — wniosek Birnbauma odesłano do Sekcyi IV., zaś wniosek Rottera przyjęto.

Koniec posiedzenia o godz. 8 wieczorem.

Posiedzenie nadzwyczajnie (29 w kad. XI.) **z dnia 15 czerwca 1897 r.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.

I. wiceprezydent miasta: Dr. Jakubowski Faustyn.

Protokół prowadzący: Groele Adam, konc. apl. Magistratu.

Radców miejskich obecnych **33**. Radcy miejscy: Dr. Asnyk, Beringer, Epstein, Fritsch, Mendelsburg, Dr. Paszkowski, Dr. Pieniążek, Dr. Popiel, Dr. hr. Potocki, Szancer, Dr. Weigel, Dr. Zoll (**12**) nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili; nie usprawiedliwili zaś swej nieobecności radcy miejscy: Bereżnicki, Dr. Horowitz, Dr. Ichheiser, Dr. Jordan, Knaus, Dr. Leo, Dr. Lustgarten, Łapiński, Dr. Pareński, Rehman, Dr. Rothwein, Schmelkes, hr. Wodzicki (**13**).

Początek posiedzenia o godzinie 6 wieczorem.

Protokół prowadzący odczytuje pisma nadeszłe do Rady:

1) R. m. **Szancer** uprasza **o urlop** na lipiec i sierpień.

Żądany urlop udzielono. (L. 351/pr.). —

2) **Hintzinger Karol**, egzekutor miejski, uprasza o udzielenie pierwszego pięciolecia.

Przekazano Sekcyi III. (L. 352/pr.). —

3) P. Namiestnik zawiadamia, iż Jego ces. i krol. Apostolska Mość polecił wyrazić Reprezentacyi miejskiej **Najwyższe podziękowanie za objawy współczucia z powodu śmierci Jej król. Wysokości Najdostojniejszej Księżnej Zofii d'Alençon.**

Przyjęto do wiadomości. (L. 338/pr.). —

4) R. m. Dr. **Fryderyk Zoll składa mandat do Rady miejskiej.** (L. 339/pr.).

R. m. X. Dr. Spis oświadcza, iż Sekcya IV. uchwaliła ze swego łona wysłać delegacyę do r. m. Dra Zolla, z prośbą, aby swą rezygnacyę cofnął. Sekcya IV. zawiadomi o rezultacie swej misyi Sekcyę III., do której sprawa ta zostanie odesłaną.

R. m. X. Dr. Bukowski czyni wniosek nagły, aby z całej Rady wybrać delegacyę, którаby r. m. Dra Zolla prosiła o cofnięcie rezygnacyi.

Nagłość sprawy uchwalono i wniosek przyjęto, wybór zaś członków delegacyi pozostawiono Przewodniczącemu. —

R. m. Rotter zaznacza, iż często się zdarza, że obywatele łamią **przepisy co do ogniotrwałego pokrywania dachów.** Dlatego zwraca się do Przewodniczącego z prośbą, aby użył wszelkich środków możliwych, przez odnośną ustawę wskazanych, żeby nadużycia pod tym względem się nie działy i żeby ustawa była wykonana.

Przewodniczący wyjaśnia, że Magistrat ściśle wykonywa pod tym względem przepisy i skoro tylko raport zostaje złożony, że ktoś pokrył dach materyałem nieogniotrwałym, bywa dotyczący karany. Zdaniem jednak Przewodniczącego ustawa przepisuje za niskie kary.

R. m. Dr. Styczeń jest zdania, iż należałoby wykonać ściśle ustawę, która nakazuje w pewnym przeciągu czasu wszystkie dachy w mieście ogniotrwale pokryć, — a ktoby na wezwanie Magistratu temu przepisowi ustawy zadość uczynić się wzbraniał, ten powinien być karany, a nadto należy dach z urzędu na jego koszt pokryć ogniotrwale. —

R. m. Dr. Popiel występuje z Sekcyi II. do Sekcyi I. (L. 31594). —

Imieniem Sekcyi IV. naczelnik IV. Wydziału Magistratu adjunkt Banaś czyni wniosek nagły:

Rada miejska uchwali!

1) Przyjmuje się **deklaracyę panny hrabianki Heleny Morstinówny**, w dniu 14 czerwca b. r. w Magistracie złożoną, **mocą której zobowiązała się taż wynająć Gminie m. Krakowa, na pomieszczenie jednej szkoły ludowej żenskiej** (dotąd w wynajętym domu przy ul. Garbarskiej pomieszczonej) **w realności swej pod Nr. lk. 447 Dz. I. or. 7 ul. Stolarska, całe II. piętro w domu frontowym i przyległych oficynach** za czynszem rocznym 1000 zła. i jednorazowym zwrotem kosztów adoptacyi w kwocie 30 zła. na przeciąg jednego roku, t. j. na czas od 1 lipca 1897 r. do 30 czerwca 1898 r. z możnością najmu lokalu tego na dalszy okres czasu.

2) Zatwierdza się deklaracyę p. Maryi z Pęgowskich Beymowej przez pełnomocnika p. Leopolda Münnicha w dniu 12 czerwca 1897 r. protokolarnie w Magistracie złożoną, mocą którejto deklaracyi **zobowiązuje się p. Marya z Pęgowskich Beymowa wynająć Gminie m. Krakowa na pomieszczenie klas paralelnych miejskiej szkoły pospolitej żeńskiej św. Salomei, w realności swej pod Nr. lk. 158 Dz. IV. or. 8 ul. Krupnicza, lokal parterowy** na cele szkoły odpowiednio zaadoptować się mający, a składający się obecnie z 8 pokoi, 2 przedpokoi, kuchni i ubikacyj gospodarczych, za czynszem rocznym 900 zła. i jednoraz wym zwrotem kosztów adaptacyi w kwocie 407 zła. 30 ct. na przeciąg lat dwóch, t. j. na czas od 1 lipca 1897 do 30 czerwca 1899, z możnością przedłużenia najmu tego na dalszy okres czasu.

3) Do podpisania kontraktu najmu obok Prezydenta miasta, upoważnia się r. m. X. Dra Spisa i Dra Cyfrowicza.

4) Koszta spisania kontraktu, stempli, intabulacyi i extabulacyi poniesie Gmina m. Krakowa z własnych funduszów.

Po przemówieniu r. m. Dra Kohna i odpowiedzi wyjaśniającej sprawozdawcy, nagłość powyższych spraw uchwalono i wnioski przyjęto. (LL. 32363 i 32364). —

Imieniem Sekcyi I. r. m. Nowacki wnosi:

Rada miejska uchwali!

1) **Sprzedać p. Zygmuntowi Mikołajskiemu z realności miejskiej „Maślakówka“** lh. 132 i 133 Dz. IV. lwh. 788, 78 i 790 **parcelę IV. o powierzchni 147·07** □⁰ w cenie po 34 zła za 1 □⁰, którą nabywca przy podpisaniu kontraktu w całości zapłaci.

2) Koszta spisania kontraktu, stempli, opłaty od przeniesienia własności, koszta wydzielenia i wszelkie inne z tego interesu wynikające, poniesie wyłącznie nabywca p. Zygmunt Mikołajski z własnych funduszów.

3) Do podpisania kontraktu kupna-sprzedaży upoważnia się obok Prezydenta miasta r. m. Władysława Nowackiego i Dra Walentego Staniszewskiego.

Wniosek przyjęto (L. 28463). —

Imieniem Sekcyi I. r. m. Domański wnosi:

Rada miejska uchwali!

1) **Zatwierdzić projekt uregulowania ulicy Lubomirskiego, Topolowej** przez grunta l. parceli 947/25 i 949/7 **i części drogi mogilskiej**, wykonany przez Budownictwo miejskie w dniu 4 kwietnia 1894 r., wedle którego ulica Lubomirskiego i Topolowa mieć będą po 15 m., zaś droga mogilska 13 m. szerokości.

2) *a)* W celu zastosowania się do linii regulacyjnej ul. Lubomirskiego **sprzedać p. Karolinie Turnauowej**, właśc. realności lk. parceli 949/1 **część parceli miejsk. l. k. 953/1 o powierzchni około 102·14** □⁰ w cenie po 8 zła. za 1 □⁰, którą nabywczyni przy podpisaniu kontraktu w całości zapłaci.

b) Koszta spisania kontraktu, stempli, opłaty od przeniesienia własności, koszta wydzielenia i wszelkie inne z tego interesu wynikające, poniesie wyłącznie p. Karolina Turnauowa z własnych funduszów.

c) Do podpisania kontraktu upoważnia się obok Prezydenta miasta r. m. Aleksandra Biborskiego i Dra Stanisława Domańskiego.

Wniosek przyjęto. (L. 26542). —

Imieniem Sekcyi I. dyrektor Budownictwa miejsk. Wdowiszewski wnosi:

Rada miejska uchwali!

1) **Celem założenia ulic obok placu Groble położonych**, a zatwierdzonych uchwałą Rady miasta z dnia 20 lutego 1896 r. l. 5132, **Rada miasta przyjmuje od pp. Ignacego Plesnara, Stanisława Stachowskiego i Bronisława Kiełpińskiego**, jako właścicieli realności objętej wykazem hip. l. 539 Dz. III. stósownie do ich oświadczenia z dnia 23 stycznia 1897 r. **grunt pod ulice potrzebny, w granicach pomienionej realności położony**, pochodzący z parceli gruntowej l. 1896 i z parceli budowlanej l. 1644, mający razem 588 □⁰, czyli 21 arów i 15 m² powierzchni, na własność Gminy m. Krakowa.

2) Grunt powyżej oznaczony, wydzielą właściciele ze swej realności własnym kosztem, a po uwolnieniu go od wszelkich ciężarów hipotecznych, przeniosą do wykazu hipotecznego l. 1783, obejmującego place i ulice, stanowiące własność Gminy miasta Krakowa i oddadzą bezpłatnie na wyłączną i nieograniczoną własność Gminy m. Krakowa.

3) Właściciele realności lwh. 539 Dz. III. złożą na rzecz Gminy miasta Krakowa na koszta urządzenia ulicy publicznej na gruntach, Gminie miasta Krakowa odstąpionych, kwotę 3.000 zła. do Kasy miejskiej, w 14 dni po zawiadomieniu ich o niniejszej uchwale Rady miasta, zaś Gmina m. Krakowa zobowiązuje się na przestrzeni przez nich odstąpionej urządzić ulice publiczne, najpóźniej do 1 października 1897 r.

4) Koszta spisania kontraktu, oraz wszelkie należytości prawne i skarbowe poniosą właściciele realn. lwh. 539 Dz. III.

5) Do podpisania kontraktu upoważnia się obok Prezydenta miasta, r. m. Jana Rottera i Dra Józefa Rosenblatta.

Zabiera głos w dyskusyi r. m. Dr. Kohn i sprawozdawca.

Wniosek przyjęto (L. 4420). —

Imieniem Sekcyi I. dyrektor Budownictwa miejsk. Wdowiszowski wnosi:

Rada miejska uchwali!

1) **Rada miasta zatwierdza projekt otwarcia ulicy przez grunta realności, objętych wykazami hip. 670, 804, 805, 807 i 808, łączyć mającej ulicę Krupniczą z ulicą Rajską, przedłożony przez p. Stanisława Wojczyńskiego.**

2) Celem założenia tej ulicy, Rada miasta przyjmuje od p. St. Wojczyńskiego, jako właściciela powyż-

szych realności, stosownie do jego oświadczenia z 15-go kwietnia 1897 r. grunt pod ulicę potrzebny w obszarze 477 □°, czyli 17 arów i 19 m² na własność Gminy m. Krakowa.

3) Grunt powyżej oznaczony wydzieli właściciel ze swych realności własnym kosztem, a po uwolnieniu go od wszelkich ciężarów hipotecznych, przeniesie do wykazu hipotecznego l. 1783, obejmującego place i ulice, stanowiące własność Gminy m. Krakowa i odda bezpłatnie na wyłączną i nieograniczoną własność Gminy miasta Krakowa.

4) P. Stan. Wojczyński złoży na rzecz Gminy m. Krakowa na częściowe pokrycie kosztów urządzenia pomienionej ulicy, którem się zajmie Gmina m. Krakowa, kwotę 1.500 zła.

5) Nadto p. Stan. Wojczyński sprzeda Gminie m. Krakowa z parceli swej l. 1682 obszar 12 sążni, czyli 43 m², celem przydzielenia go do realności objętej wykazem hipotecznym l. 809, a to po cenie 30 zła. za sążeń kwadratowy.

6) Koszta spisania kontraktu, oraz wszelkie należytości prawne i skarbowe poniesie p. Stanisław Wojczyński.

7) Do podpisania kontraktu upoważnia się obok Prezydenta miasta, r. m. Jana Rottera i Dra Walentego Staniszewskiego.

Wniosek przyjęto (L. 20983). —

Imieniem Sekcyi I. dyrektor Budownictwa miejsk. Wdowiszewski wnosi:

Rada miasta uchwali!

Rada miasta zezwala na połączenie przełazowego kanału, jaki p. Stanisław Stachowski w ulicy swego nazwiska wykonać zamierza, z kanałem miejskim w ulicy Granicznej pod warunkiem, że p. Stanisław Stachowski lub jego prawonabywcy płacić będą Gminie m. Krakowa po 2 zła. 50 ct. od metra bieżącego frontu tych domów, jakie się szluzami z jego kanałem łączyć będą.

Do podpisania umowy upoważnia się obok Prezydenta miasta, r. m. Jana Kwiatkowskiego i Wład. Nowackiego.

R. m. Dr. Domański wnosi poprawkę stylistyczną, mianowicie: zamiast słów „płacić będą", wstawić wyraz „zapłacą".

Przyjęto wniosek z poprawką r. m. Dra Domańskiego (L. 6540). —

Imieniem Sekcyi III. sekretarz Mgtu Dr. Schlichting wnosi:

Rada miasta uchwali!

Co do petycyi kongregacyi kupieckiej i krakowskiego Stowarzyszenia kupców dla przestrzegania wspólnych interesów, wniesionej do c. k. Namiestnictwa o wyjednanie zmiany przepisów o odpoczynku niedzielnym w przemyśle handlowym, objętych rozporządzeniem c. k. Namiestnictwa z dnia 30 kwietnia 1895 r. Nr. 31 Dz. u. kr. **Rada miasta wyraża opinię przychylną**, a w szczególności czyni wniosek o zmianę dotyczących przepisów w sposób następujący:

§ 4 rozp. c. k. Namiestnictwa z 30 kwietnia 1895 Nr. 31 Dz. u. kr. zmieniony zostaje w ten sposób, iż praca w przemyśle handlowym w Krakowie w niedzielę dozwoloną będzie:

a) w przedsiębiorstwach handli korzennych, artykułów spożywczych i wyrobów masarskich od godziny 7 rano do 10 przedpołudniem i od 5 popoł. do 8 wiecz.

b) w kategoryi hadlów galant.-norymberskich, bławatnych, towarów żelaznych itp., jednorazowo od godz. 6 rano do 12 w południe.

Natomiast nie mają być objęte proponowaną zmianą powyższego rozporządzenia przedsiębiorstwa, wchodzące w zakres przemysłu gościnno-szynkarskiego (*Gast und Schank Gewerbe*), jako to: wyszynki napojów spirytusowych, wina, piwa, kawiarnie i restauracye, w których praca w niedziele w całem państwie austryackiem na zasadzie rozp. minist z 24 kwietnia 1895 r. Nr. 58 Dz. u. pr. dozwoloną jest przez cały dzień.

R. m. Dr. hr. Tarnowski nie będzie głosował za wnioskiem Sekcyi i w dłuższem przemówieniu wyjaśnia powody tego.

R. m. D. Paszkowski Franciszek uzasadnia zmianę ustępu *b)* wniosków Sekcyi i wnosi następujące brzmienie tego ustępu: „*b)* w kategoryi handlów towarów galanteryjnych, norymberskich, bławatnych, żelaznych i t. p. jednorazowo od godziny 6 rano do 10 przedpołudniem."

R. m. Federowicz odpiera zarzuty poprzednich mowców i stawia następującą poprawkę do § 4 rozporządzenia punktu *a)* „do kategoryi tej zaliczone będą także takie handle korzenne, które mają konsens na wyszynk i wykonywują go w tymże samym lokalu. Wyłączone od powyższego ograniczenia pracy dziennej będą restauracye, w osobnych lokalach przy handlach korzennych utrzymywane".

R. m. X. Dr. Bukowski zaznacza, że samo działanie duchowieństwa jest pod tym względem niewystarczającem, — ale, aby handle były w niedzielę zamknięte, potrzeba przymusu. Wyjaśnia, że petycya kongregacyi sprzeciwia się ustawie państwowej i krajowej. Rzecz cała dałaby się uprościć przez postanowienie, że handle bławatne itd. mogą być otwarte od 6 do 10 przedpołudniem, a szynki mają być zamknięte między 10 a 12 przedpołudniem.

R. m. Dr. Ponikło przemawia za wnioskiem r. m. Dra Paszkowskiego.

R. m. Dr. Bujwid także jest za wnioskiem r. m. Dra Paszkowskiego, a nadto wnosi do tego wniosku poprawkę: „Rada miasta uchwala rezolucyę, ażeby szynki i handle spiritualiami były również do godziny 10 rano tylko otwarte".

R. m. Dr. Seinfeld zaznacza, że byłoby rzeczą niesprawiedliwą żądać od żydów, aby przymusowo święcili niedzielę od godz. 10 rano. Życzenia konkregacyi kupieckich i Stowarzyszenia kupców krakowskich są słuszne, ale sprzeciwiają się ustawie krajowej i państwowej.

Wiceprez. Dr. Jakubowski zaznacza, że z dyskusyi widać, że sprawa jest ważną i trudną. Sekcya III. obradując nad tą sprawą miała opinię Izby handlowej i korporacyj kupieckich, ale nie miała opinii Rady miejskiej, o której się dopiero z toku dyskusyi dowiaduje; dlatego sądzi, iż najlepiej zwrócić sprawę Sekcyi III., która przy ponownem jej rozpatrzeniu, uwzględni opinie wyrażone na dzisiejszem posiedzeniu.

Na tem zamknął Przewodniczący posiedzenie o godzinie 7 minut 30 wieczorem. —

Posiedzenie zwyczajne (30 w kad. XI.) **z dnia 1 lipca 1897.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.

I. wiceprezydent miasta: Dr. Jakubowski Faustyn.

Protokół prowadzący: Groele Adam, konc. aplik. Magistratu.

Radców miejskich obecnych **46**. Radcy miejscy: Dr. Asnyk, Dr. Paszkowski St. Dr. Pieniążek, Dr. hr. Potocki, Schmelkes, Stryjeński, Szancer, hr. Wodzicki (8) nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili; nie usprawiedliwili zaś nieobecności swej r. m.: X. Dr. Bukowski, Dr. Leo, Mendelsburg (3).

Początek posiedzenia o godzinie 5 minut 50 popołudniu.

Protokół prowadzący odczytał z nadeszłych do Rady m. pism ważniejsze:

1) **Komitet budowy pomnika dla ś. p. Oskara Kolberga** dziękuje za subwencyę w kwocie 200 zła..

Przyjęto do wiadomości. (L. 36977).—

2) **R. m. Kwiatkowski Jan** prosi **o urlop** na 8 tygodni.

Żądany urlop udzielono. (L. 376 pr.).

Przewodniczący podaje do wiadomości Rady, że radca dworu prof. **Dr. Fryderyk Zoll** stanowczo oświadczył, iż swej **rezygnacyi z godności radcy miejskiego nie cofnie.**

Przyjęto. (L. 339/pr.). —

R. m. Dr. Górski zapytuje się Przewodniczącego o stanie **dochodzenia dyscyplinarnego przeciw organom Magistratu,** którym powierzono zarząd i nadzór nad funduszami gminnymi. Sprawa ta w dochodzeniu sądowokarnem wyświetliła ogromne braki pod tym względem.

Przewodniczący wyjaśnia, iż śledztwo już dawno byłoby skończone, — jednak w myśl uchwały Sekcyi II. biorą udział w tem śledztwie dwaj delegaci tejże Sekcyi, a ponieważ panowie ci, mając swoje zajęcie zawodowe, mogą tylko dwa razy w tygodniu być obecni podczas przesłuchania osób, przeciw którym śledztwo się prowadzi, — dlatego sprawa cała się opóźnia. Przyrzeka jednak w krótkim już czasie sprawę przedstawić Radzie miejskiej.

R. m. Dr. Seinfeld życzy sobie, by dalszą dyskusyę w tej sprawie prowadzić na posiedzeniu tajnem, gdyż ma poczynić pewne wnioski.

R. m. Górski zapytuje się dalej, **czy** w organizacyi miejskiej **jest organ, który kontroluje postępowanie urzędników miejskich służbowe i pozasłużbowe,** to bowiem nie należy do kompetencyi Rady miejskiej.

Przewodniczący wyjaśnia, iż postępowanie w służbie jest kontrolowane, jednak do kontroli urzędników po za służbą niema organu. —

Imieniem Sekcyi III. przedstawia r. m. Dr. Styczeń następujący wniosek nagły:

Rada m. uchwali!

1) Gmina miasta Krakowa zezwala na **uwolnienie** w podaniu hr. Andrzeja Potockiego z dnia 22 października 1896 l. 59027 wyszczególnionych od 1—20 **realności i parcel, w skład hrabstwa Tenczyńskiego dotychczas wchodzących, od prawa zastawu dla sumy 3000 czerwonych złotych holenderskich.**

2) Do podpisania odnośnej deklaracyi extabulacyjnej na koszt petenta upoważnia się obok Prezydenta miasta r. m. Dra Wawrzyńca Stycznia i Dra Karola Pieniążka.

Nagłość sprawy uchwalono i wniosek przyjęto (L. 24336). —

Imieniem połączonych Sekcyj ekonomicznej i prawniczej r. m. Rotter wnosi:

Rada miasta uchwali!

I. **Gmina miasta Krakowa odstępuje Towarzystwu przyjaciół sztuk pięknych w Krakowie kawałek gruntu miejskiego w obszarze około 203 □° z parceli lk. 2355, plac Szczepański stanowiącej, na własność, w zamian za sześć kartonów „Lituanii“ Artura Grottgera, które są własnością tegoż Towarzystwa,** przyczem wartość każdego z zamienić się mających przedmiotów przyjmuje się w sumie 6090 zła., a to pod następującymi warunkami:

1) W zawrzeć się mającym kontrakcie zamiany Towarzystwo przyjaciół sztuk pięknych w Krakowie przyjmuje to zobowiązanie, że wybuduje na odstąpionym gruncie w ciągu lat trzech od daty kontraktu, według planów przez Gminę miasta Krakowa przyjętych, budynek przeznaczony na wystawę dzieł sztuki, oraz ten obowiązek, że Towarzystwo budynku tego, tudzież gruntu odstąpionego nie pozbędzie, wreszcie, że nie będzie używać budynku na inne cele, niż na wystawę dzieł sztuki, a to pod tym rygorem, iż w razie niedopełnienia któregokolwiek z tych warunków, odstąpiony grunt wraz z budynkiem przechodzi bezpłatnie na własność Gminy m. Krakowa.

2) Zawrzeć się mający kontrakt zamiany zawierać będzie to zastrzeżenie, że w razie rozwiązania Towarzystwa przyjaciół sztuk pięknych w Krakowie, odstąpiony grunt wraz z budynkiem przechodzi bezpłatnie na własność Gminy m. Krakowa.

3) Zastrzeżenie powyższe (jak pod 2), tudzież zakaz alienacyi (jak pod 1), uwidocznione będą w stanie czynnym i biernym ciała hipotecznego, utworzyć się mającego z odstąpionego gruntu, równocześnie z intabulacyą praw własności Towarzystwa przyjaciół sztuk pięknych w Krakowie.

4) Koszta przerobienia ścieków, tudzież położenia chodników koło budynku, poniesie Towarzystwo przyjaciół sztuk pięknych, — roboty zaś w tym celu potrzebne wykona Gmina m. Krakowa przez swoje organa.

5) Koszta spisania kontraktu, stempli, opłaty od przeniesienia własności i koszta wydzielenia gruntu poniesie w całości Towarzystwo przyjaciół sztuk pięknych z własnych funduszów.

6) Oddanie względnie odebranie w posiadanie zamienionych przedmiotów nastąpi równocześnie.

II. Do podpisania kontraktu upoważnia Rada miasta obok Prezydenta miasta, r. m. Dra Stanisława Domańskiego i Jana Rottera.

R. m. Dr. Rosenblatt imieniem mniejszości Sekcyi zbija wniosek Sekcyi, a uzasadnia i wnosi: „Wstrzymać uchwałę nad wnioskiem Sekcyi ekonomicznej, aż do stanowczej uchwały Rady miejskiej o przeznaczenie placu Szczepańskiego na przyszłość“.

R. m. Dr. Kohn jest za wnioskami większości Sekcyi i zbija wywody referenta mniejszości. Miasto Kraków powinno ze względów moralnych i materyalnych tę ofiarę dla Towarzystwa przyjaciół sztuk pięknych uczynić.

R. m. Dr. Ponikło popiera wnioski Sekcyi.

R. m. Dr. Bujwid oświadcza, iż jest za wnioskiem Sekcyi, a to oprócz innych względów także i dlatego, że wobec nowego budynku, który na tym placu stanie, będzie musiała być wybudowana hala targowa.

R. m. Dr. Styczeń zaznacza, że argumentów przekonywujących przeciw wnioskom Sekcyi nie przytoczono; sprawa jest ważna i każdy winien wypowiedzieć o niej swoje zdanie. Plac Szczepański ma swoją historyę; dawniej nie był on placem targowym, bo na nim stał kościół św. Szczepana; obecnie tylko małą część się odstępuje, co targom nie będzie przeszkadzać. Z drugiej strony Towarzystwo położyło pewne zasługi dla miasta i malarstwa polskiego, dlatego jest za wnioskami większości. Zamianę części placu za „Lituanię" uważa za rzecz małostkową, a byłby raczej za oddaniem placu za darmo.

R. m. Dr. Paszkowski Franciszek nie widzi powodu do walki, jaką staczano i do agitacyi, jaką rozwinięto przeciw odstąpieniu części placu, który nadal pozostanie placem targowym; popiera usilnie wnioski Sekcyi.

R. m. Nowacki zaznacza, że Kraków nie jest siedzibą ani handlu ani przemysłu, ale raczej sztuki; obowiązkiem zatem jego jest podać tej sztuce rękę, dlatego będzie głosował za wnioskiem większości.

R. m. Dr. Popiel przemawia za wnioskami Sekcyi, a zbija argument Magistratu, jakoby budynek na tym placu oddziaływał szkodliwie pod względem hygienicznym.

R. m. Rehman przemawia przeciw wnioskom Sekcyi. Mogłoby być inne rozwiązanie sprawy, a placu Szczepańskiego nie można bagatelizować. Uzasadnia i wnosi, aby sprawę odroczyć, celem zastanowienia się, czyby nie postawić muzeum Franciszka Józefa na placu Szczepańskim, a budynek przyjaciół sztuk pięknych gdzieindziej, lub na placu ujeżdżalni pod Kapucynami. Nadto wnosi, aby nad tą sprawą imiennie głosowano.

R. m. Chmurski popiera wywody r. m. Rehmana. Wpłynął protest przeciw odstąpieniu placu Szczepańskiego, podpisany przez liczne grono poważnych obywateli i prosi o odczytanie tego protestu, który ewentualnie będzie przedłożony Wydziałowi krajowemu. Wkońcu uzasadnia i wnosi: Rada miejska uchwali! 1) Nad wnioskami Sekcyi I. przechodzi się do porządku dziennego. 2) Wejść w pertraktacye z Towarzystwem sztuk pięknych, względem odstąpienia Towarzystwu części placu św. Ducha.

W dalszej dyskusyi brali udział r. m. Dr. Domański, Dr. Jordan, Dr. Górski, Dr. Pareński, Rehman, Chmurski, Dr. Popiel i sprawozdawca, który zbija wnioski przeciwne i prosi o przyjęcie wniosków Sekcyi w całości.

Przewodniczący oświadcza, iż protest wpłynął, ale tak późno, iż już nie można było go doręczyć referentowi; jest za odczytaniem tego protestu.

R. m. Dr. Górski jest przeciwny odczytaniu.

R. m. Dr. Popiel i Dr. Kohn są za odczytaniem samego protestu, ale bez podpisów.

Następnie odczytuje protokół prowadzący obszerny protest.

W głosowaniu wnioski r. m. Chmurskiego, Rehmana i mniejszości Sekcyi upadły.

Nad wnioskami Sekcyi głosowano imiennie. Głosujących było 38, absolutna większość 20.

Za wnioskami Sekcyi głosowali: Bereźnicki, Beringer, Biborski, Birnbaum, Dr. Bujwid, Chyliński, Dr. Cyfrowicz, Dr. Domański, Federowicz, Dr. Górski, Dr. Horowitz, Dr. Ichheiser, Dr. Jakubowski, Dr. Jordan, Dr. Kasparek, Knaus, Dr. Kohn, Kwiatkowski, Nowacki, Dr. Pareński, Dr. Paszkowski Franciszek, Dr. Ponikło, Dr. Popiel, Dr. Propper, Rotter, X. Dr. Spis, Dr. Staniszewski, Dr. Styczeń, Dr. hr. Tarnowski, Dr. Weigel, Dr. Wiszniewski, zatem 31.

Przeciw wnioskom Sekcyi głosowali: Bujański, Chmurski, Fritsch, Łapiński, Rehman, Schmid, Dr. Seinfeld, — zatem 7.

Wobec tego przyjęto wnioski Sekcyi.

Na tem zamknął Przewodniczący posiedzenie o godzinie 7 minut 40 wieczór.

Posiedzenie nadzwyczajne (31 w kad. XI.) **z dnia 5 lipca 1897 r.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.

I. wiceprezydent miasta: Dr. Jakubowski Faustyn.

Protokół prowadzący: Groele Adam, konc. apl. Mgtu.

Radców miejskich obecnych **37**. Radcy miejscy: Dr. Asnyk, Knaus, Kwiatkowski, Dr. Paszkowski Stan., Dr. hr. Potocki, Szancer, hr. Wodzicki **(7)** nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili; nie usprawiedliwili zaś swej nieobecności radcy m. Biborski, Chmurski, Chyliński, Dr. Horowitz, Dr. Leo, Dr. Lustgarten, Łapiński, Nowacki, Dr. Pareński, Dr. Pieniążek, Schmelkes, Stryjeński, Tilles **(13)**.

Początek posiedzenia o godzinie 6 min. 15 wiecz.

Protokół prowadzący odczytuje następujące pisma nadeszłe do Rady miejskiej:

1) R. m. Dr. **Ponikło** prosi **o urlop** na czas od 15 lipca do 31 sierpnia 1897.

Żądanego urlopu udzielono (L. 382/pr.).

2) Prof. Dr. Rostafiński przedkłada sprawozdanie w sprawie **reorganizacyi kursów im. Baranieckiego.**

Przekazano Sekcyi IV. (L. 38122).

Z porządku dziennego imieniem Sekcyi IV. r. m. Dr. Kasparek uzasadnia i wnosi:

Rada miasta uchwali!

I. Rada miejska przyjmuje reskrypt c. k. Rady szkolnej krajowej z 14 czerwca b. r. L. 12805 do wiadomości z zastrzeżeniami, wynikającemi z poniżej umieszczonych ustępów.

II. Rada miejska zgadza się na **przekształcenie** poniżej wymienionych **miejskich szkół ludowych na szkoły pospolite 4-klasowe**, zorganizować się mające na podstawie planu naukowego, wydanego po myśli przepisu Art. 1 ustawy z 23 maja 1895 Dz. u. k. Nr. 57, a mianowicie:

A) Szkół męskich — 1) św. Floryana (pl. Matejki),

B) Szkół żeńskich — 2) Czackiego (w Ratuszu Kazim.), 3) św. Jadwigi (ul. Garbarska), 4) Piramowicza (ul. Miodowa), 5) św. Salomei (ul. Garbarska), 6) Klementyny Tańskiej (Miodowa).

III. Rada miejska zgadza się pod zastrzeżeniami poniżej w ust. IV. uwidocznionemi, na **przekształcenie miejsk. szkół lud. na szkoły wydziałowe o 3 klasach obowiązkowych, połączone ze szkołami pospolitemi 4-**

klasowemi pod wspólnemi dyrekcyami, — a mianowicie:
1) Szkoły męskiej św. Jana Kantego (ul. Smoleńsk),
2) „ „ Cesarza Franciszka Józefa (ul. Dietla),
3) „ żeńskiej Konarskiego (ul. Bernardyńska),
4) „ „ Mickiewicza (ul. Studencka),
5) „ „ Cesarzowej Elżbiety (ul. Dietla).

IV. Rada miejska oświadcza, że Gmina m. Krakowa na utrzymanie szkół wydziałowych w ust. III. wykazanych, a po myśli art. 8 ust. z 23 maja 1895 Dz. u. kr. Nr. 57 zorganizować się mających, prócz wydatków rzeczowych, wynikających z art. 6 ustawy krajowej z 24 kwietnia 1894 Dz. u. kr. Nr. 49, do żadnych innych świadczeń się nie zobowiązuje, a w szczególności zastrzega się wyraźnie, iż nie posiadając takiego majątku zakładowego, któryby w myśl art. 16 ustawy z 24 kwietnia 1894 Dz. u. kr. Nr. 49 uprawniał do żądania od niej wyższych dodatków na płace nauczycieli, t. j. do dodatków ponad przepisaną 12% prestacyę, tylko pod tym warunkiem godzi się na utworzenie powyższych szkół wydziałowych, jeżeli na nią nie będzie nałożony żaden dalszy dodatek na płace nauczycieli tychże szkół.

V. Rada miejska zgadza się na **przekształcenie obecnej 4ro-klasowej szkoły wydziałowej żeńskiej św. Scholastyki, razem z kursami dopełniającymi dla młodzieży dorosłej, na 6-klasową szkołę wydz. zorganizować się mającą po myśli art. 14 ust. z 23 maja 1895 r. Dz. u. kr. Nr. 57**, według planów naukowych, reskryptem c. k. Rady szkolnej kraj. z 14 lipca 1896 L. 247 ogłoszonych, pod następującymi warunkami:

A) Co do planu naukowego:

a) oprócz historyi powszechnej, ma być wykładaną także w 3-ch klasach wyższych historya polska, jako przedmiot oddzielny, aż do czasów najnowszych;

b) w klasie VI. ma być dodana 1 godzina tygodniowo nauki pedagogiki i dydaktyki;

c) w klasie IV., V. i VI. ma być udzielaną za osobną opłatą, jako przedmiot nadobowiązkowy, nauka rysunków według szczegółowego planu przez dyrekcyę przedłożonego, a przez c. k. Radę szkolną kraj. po porozumieniu się z Reprezentacyą miejską, zatwierdzonego;

d) urządzenie szkoły wydziałowej określi statut i regulamin przez c. k. Radę szkolną kraj. w porozumieniu z Reprezentacyą miejską ułożony, które zawierać mają następujące postanowienia:

1) Zarząd 3 klas wyższych, spoczywa w ręku dyrektora szkoły wydziałowej, łącznie z konferencyą nauczycieli.

Wszelkie ważniejsze zarządzenia szkolne, winny polegać na uchwale konferencyi, a mianowicie: rozkłady godzin, propozycye do mianowania nauczycieli.

2) Nauczycieli, nie mających w szkole wydziałowej posady etatowej, przedstawia corocznie konferencya nauczycieli Radzie miejskiej, w której imieniu Sekcya szkolna po wysłuchaniu kuratoryi, ich corocznie do udzielania nauki powołuje, za wynagrodzeniem oznaczonem przez Radę miejską.

3) Nadzór nad 3-ma klasami wyższemi, wykonywa osobna kuratorya, złożona z 3 osób przez Radę m. na przeciąg 3 lat powołanych, a przez c. k. Radę szkolną kraj. zatwierdzonych. Kuratorya czuwa nad szkołą, udziela swoje spostrzeżenia Radzie m. i c. k. Radzie szkolnej kraj. i we wszystkich sprawach do tych klas się odnoszących, ma być poprzednio o opinię pytaną.

Bliższe postanowienia mieści w sobie regulamin.

4) Uczennice 3 klas wyższych opłacają wprost do kasy miejskiej co pół roku z góry opłatę w kwocie 10 zła. Opłaty te może Rada miejska zmienić (podwyższyć lub zniżyć). Ona też wyda postanowienia o uwolnieniu od opłaty.

B) Co do kosztów utrzymania:

a) ponieważ według art. 14 ustawy z 23 maja 1895 L. 37 Dz. u. kr. rozchodzi się tylko o koszta utrzymania 2 lub 3 klas wyższych, bo ustawa wyraźnie mówi: „o ile na ich utrzymanie znajdą się fundusze“, Rada m. oświadcza, że przyjmuje na siebie tylko koszta utrzymania 3 klas wyższych — i tylko pod tym warunkiem na utworzenie szkoły wydziałowej sześcioklasowej się zgadza;

b) jako dalszy warunek stawia Rada miejska, aby c. k. Rada szkolna kraj. przyjęła na etat nauczycieli ludowych, nauczycielkę języka francuskiego, robót kobiecych i ochmistrzynię, którym Gmina tylko podczas służby czynnej płacić będzie etatowe należytości;

c) wreszcie Rada m. wyraża życzenie, aby c. k. Rada szkolna kraj. zechciała wyjednać dla szkoły wydziałowej 6-klasowej subwencyę dotychczasową z funduszu krajowego, przynajmniej po 2.500 zła. rocznie.

C) Kursa robót kobiecych i kurs handlowy dla kobiet pozostają bez zmiany.

VI. Ponieważ według art. 24 ust. 2 ustawy z 23 maja 1895 Dz. u. kr. L. 57 mogą być dla młodzieży, która obowiązkową naukę szkolną ukończyła, urządzone kursa naukowe — specyalne, a jako takie można uważać istniejące dotychczas oddzielnie wyższe kursa dla kobiet im. Dra Adryana Baranieckiego, oparte na tymczasowo wydanym statucie z r. 1892 — niema według zdania Rady miejskiej przeszkody, aby te kursa były połączone z zreorganizowaną 6-klasową szkołą wydziałową. Za połączeniem zaś tych kursów, jako dalszego ciągu wykształcenia szkoły wydziałowej, przemawia najpierw ten wzgląd pedagogiczny, że tym sposobem rzeczywiście można nadać tym kursom wyższy naukowy poziom ponad szkołę wydziałową i rozdzielić odpowiednio przedmioty; dalej wzgląd administracyjny, że można tym sposobem uprościć kierownictwo, tudzież zbiory naukowe, istniejące przy szkole wydziałowej uczynić także przystępne dla uczennic wyższych kursów.

Na tych zasadach opierając się, uchwali Rada miejska:

1) Istniejące kursa dla kobiet im. Dra Adryana Baranieckiego zostają połączone ze szkołą wydziałową 6cio-klasową i zatrzymują nazwę kursów wyższych dla kobiet im. Dra Adryana Baranieckiego.

2) Głównem przeznaczeniem tych kursów jest dostarczenie wyższego wykształcenia osobom, które 6 klas szkoły wydziałowej ukończyły — a oprócz tego innym przysposobionym dostatecznie niewiastom, liczącym więcej niż 16 lat życia, umożliwić wykształcenie fachowe w poszczególnych dziedzinach wiedzy ludzkiej i uzupełnienia nabytych wiadomości.

3) Kursa utrzymuje i nadzoruje Gmina m. Krakowa, której w nadzorowaniu dopomaga kuratorya ta

sama, która jest ustanowiona dla trzech klas wyższych szkoły wydziałowej 6-klasowej.

4) Zarząd spoczywa w ręku dyrektora szkoły wydziałowej, który we wszystkich ważniejszych sprawach ma zasięgnąć uchwały komisyi wykonawczej, złożonej z 3 członków, wybranych corocznie z grona nauczycieli.

5) Nauczycieli powołuje corocznie imieniem Rady miejskiej Sekcya szkolna na przedstawienie dyrekcyi, po wysłuchaniu opinii kuratoryi — za wynagrodzeniem przez Radę miejską ustanowionem.

6) Kursa dzielą się na trzy dwuroczne wydziały:

1) Wydział literacki,
2) „ nauk przyrodniczych,
3) „ artystyczny.

7) Dla uczennic zwyczajnych, warunkiem przejścia na wyższy rok, jest złożenie pomyślnie egzaminu rocznego.

8) Plan i rozkład nauki, tudzież bliższe postanowienie o urządzeniu kursów, wypracuje Sekcya szkolna w porozumieniu z Dyrekcyą szkoły wydziałowej i dotychczasową Dyrekcyą kursów Baranieckiego, uwzględniając dotychczasowy statut, nabyte doświadczenie i konieczność organicznego połączenia ze szkołą wydziałową, tak, aby te kursa z początkiem roku szkolnego 1897/8 mogły wejść w życie.

Wypracowany statut i regulamin naukowy poda Sekcya szkolna Radzie miejskiej do wiadomości.

R. m. X. Dr. Spis wnosi, aby pierwsze cztery ustępy wniosków przyjąć *en bloc*.

W głosowaniu przyjęto pierwsze cztery ustępy (I., II., III. i IV.) wniosków Sekcyi *en bloc*.

R. m. Rotter w dłuższem przemówieniu uzasadnia i wnosi:

„1) Odracza się sprawę z poleceniem wydrukowania referatu co do szkoły wydziałowej żeńskiej; 2) wniosek co do kursów Baranieckiego wydrukować, po uzupełnieniu go w porozumieniu z dyrekcyą i gronem nauczycielskiem; 3) rozdać członkom Rady druki planu nauk szkoły wydziałowej obecnej wraz z kursami dopełniającymi, jak i nowej szkoły wydziałowej 6-klasowej“.

Sprawozdawca r. m. Dr. Kasparek zgadza się na odroczenie sprawy w oznaczonych przez r. m. Rottera punktach i na wydrukowanie sprawozdania, a nadto proponuje, by na następne posiedzenie zaprosić pp. Gettlicha i Dra Rostafińskiego.

R. m. X. Dr. Bukowski wyraża zadowolenie z tego, że w tej szkole ma być zaprowadzona nauka religii i prosi, aby ta nauka była również wprowadzona na kursach Baranieckiego. Dalej podziela obawy r. m. Rottera co do planu nauki. Dotychczasowy plan nauki w szkole wydziałowej żeńskiej należy zbadać. Wkońcu oświadcza się już dziś za połączeniem kursów Baranieckiego ze szkołą wydziałową i wyraża życzenie, aby dziś taka uchwała w zasadzie zapadła.

W dyskusyi zabierali jeszcze głos r. m. X. Dr. Spis, Dr. Kohn, Dr. hr. Tarnowski, Rotter i sprawozdawca.

W głosowaniu przyjęto wniosek r. m. Rottera. (L. 34283).

Koniec posiedzenia o godz. 8 wieczorem. —

Posiedzenia nadzwyczajne (32 w kad. XI.) **z dnia 8 lipca 1897 r.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.

I. wiceprezydent miasta: Dr. Jakubowski Faustyn.

Protokół prowadzący: Groele Adam, konc. apl. Magistratu.

Radców miejskich obecnych **43**.

Radcy miejscy: Dr. Asnyk, Dr. Górski, Dr. Horowitz, Knaus, Kwiatkowski, Dr. Paszkowski Stanisław, Slęk, Dr. Staniszewski (**8**) nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili; nie usprawiedliwili zaś swej nieobecności radcy m. Bujański, Epstein, Dr. Leo, Łapiński, Dr. Popiel, Szancer, Dr. hr. Tarnowski (**7**).

Początek posiedzenia o godzinie 6 wieczorem.

Referent komisyi wodociągowej r. m. Rotter przedstawia w dłuższem przemówieniu historyczny przebieg sprawy wodociągowej, tok postępowania obecnej Komisyi przy badaniach wód wgłębnych w okolicy Krakowa, wyniki tych badań i prosi imieniem Komisyi o przyjęcie wniosków zamieszczonych w drukowanem sprawozdaniu*), które opiewają:

1) Rada miasta przyjmuje do wiadomości sprawozdania z przebiegu robót wodociągowych z lat 1895, 1896 i 1897.

2) Rada miasta udziela komisyi wodociągowej absolutoryum z poczynionych z powyższego powodu wydatków.

3) Rada miasta, przyjmując do wiadomości orzeczenia zaproszonych w marcu 1897 r. rzeczoznawców, uchwala budowę wodociągu dla miasta Krakowa, wodociągu opartego o obydwa zbadane tereny wodnonośne w Bielanach i w Budzyniu i przeznacza na tę budowę kwotę 1,560.000 (jeden milion pięćsetsześćdziesiąt tysięcy) złotych reńskich austr. wal.

4) **Rada miasta postanawia budować wodociąg i zarządzać nim na koszt i rachunek miasta.**

5) Wobec uchwał pod 3) i 4) Rada miasta uchyla uchwałę swoją z dnia 11 lipca 1889, postanawiającą budowę wodociągu, opartego o źródła regulickie.

W celu jaknajrychlejszego i najpomyślniejszego dla miasta przeprowadzenia uchwał ad 3) i 4) postanawia dalej Rada miasta, co następuje:

Poleca się Prezydyum Magistratu:

6) — bezzwłocznie spowodować wykonanie generalnego projektu wodociągu i pracę tę powierzyć znanej firmie Rumpel & Waldek;

*) W sprawie wodociągowej ogłoszono drukiem: 1) Sprawozdanie ogólne z wyniku prac wodociągowych, dokonanych w latach 1895, 1896 i 1897. Wnioski. Napisał sprawozdawca generalny Jan Rotter. 2) Sprawozdanie z rozbioru chemicznego wód gruntowych przez S. Alberti'ego, chemika miejskiego. 3) Sprawozdanie z rozbioru chemicznego wód gruntowych, dokonanego przez prof. Dra K. Olszewskiego. 4) Badanie wody ze studzień próbnych w Bielanach i Budzyniu. (Sprawozdanie podkomisyi wodociągowej), wykonał prof. O. Bujwid. 5) Sprawozdanie techniczne z wyniku robót wodociągowych, dokonanych w latach 1895—1897. Opracował Roman Ingarden, c. k. starszy inżynier i delegat krakowskiego Towarzystwa technicznego do komisyi wodociągowej. 6) Wody gruntowe bliższej okolicy Krakowa. Sprawozdanie z wyniku badań, dokonanych przez komisyę wodociągowa miejską w latach 1893—1896, I. Część geologiczna (sprawozdawca prof. Dr. St. Zaręczny).

Wszystkie powyższe sprawozdania wyszły nakładem Gminy m. Krakowa w drukarni Związkowej w Krakowie w roku 1897.

7) — przedsiewziąć (na podstawie powyższego projektu) u władz kompetentnych stosowne kroki, mające na celu otrzymanie koncesyi na budowę wodociągu, wywłaszczenie potrzebnych dla studzień wodociągowych gruntów w Bielanach i Budzyniu-Cholerzynie, a wreszcie ustanowienie stosownych rejonów ochronnych dla obydwu terenów;

8) — celem określenia rozmiarów szczegółowego projektu wodociągowego bezzwłocznie nawiązać:

a) rokowania z c. i k. Władzami wojskowemi co do warunków połączenia realności wojskowych z wodociągiem, a to realności położonych tak w obrębie Krakowa, jakoteż i po za jego granicami;

b) tegosamego rodzaju rokowania z zarządami przylegających do Krakowa gmin, jak niemniej z reprezentacyą miasta Podgórza;

9) — w porozumieniu ze sekcyami ekonomiczną, skarbową i prawniczą przedsięwziąć u Władz wojskowych, cywilnych i autonomicznych stosowne kroki, celem uzyskania z tytułu budowy wodociągu odpowiednich ulg, któreby ułatwiły szybkie wykonanie tego przedsiębiorstwa, doniosłego nietylko dla miasta, lecz i dla państwa i kraju;

10) — umówić się z firmą Rumpel & Waldek o dostarczenie s z c z e g ó ł o w e g o projektu na wodociąg, któryby ewentualnie uwzględnił także potrzeby zakładów wojskowych i gmin sąsiednich.

11) Poleca się komisyi wodociągowej, ażeby bezzwłocznie przystąpiła do pracy, zdążającej do stanowczego ujęcia wody gruntowej w Bielanach i Budzyniu.

12) Poleca się sekcyom ekonomicznej i skarbowej, by wspólnie obmyśliły sposób sfinansowania budowy wodociągu i jaknajspieszniej przedłożyły Radzie miasta dotyczące wnioski.

13) Na pokrycie kosztów generalnego i szczegółowego projektu, jakoteż prac, połączonych z ujęciem wody gruntowej w Bielanach i Budzyniu, a mających dostarczyć potrzebnych jeszcze dla projektu szczegółowego dat, Rada miasta wyznacza kredyt do wysokości 40.000 (czterdziestu tysięcy) złr., któryto jednak kwota wejść już ma w koszta ogólne budowy przyszłego wodociągu.

14) Poleca się Prezydyum Magistratu dopilnować dokładnego i szybkiego przeprowadzenia czynności, poleconych w ustępach 6 — 12, i o poszczególnych wynikach każdej z osobna, za każdym razem oddzielnie, Radzie miasta zdać sprawę bez zwłoki tak, ażeby najpóźniej w 8 miesięcy od powzięcia niniejszych uchwał, tj. najpóźniej do końca lutego 1898 r. Rada miasta, posiadając projekt szczegółowy na wodociąg, jak niemniej pewność co do wszystkich, objętych powyższymi wnioskami spraw, przystąpić mogła do obrad i uchwał nad ostatecznymi wnioskami, odnoszącymi się już bezpośrednio do wykonania samej budowy wodociągu.

R. m. Dr. D o m a ń s k i nie robi opozycyi dla opozycyi, ale dla dobra sprawy. Oddaje uznanie pracy obecnej komisyi wodociągowej, jednak zmuszony jest oponować na zasadzie orzeczeń tychsamych znawców, których komisya powołała. Przedewszystkiem wykazuje mowca, jaka zachodzi różnica między wodą źródlaną a gruntową i przyznaje pierwszej nieskończenie lepsze przymioty. Wodę gruntową t. zw. wgłębną, trzeba długo pompować, aby zbadać jej jakość, a takiego pompowania nie było; dzisiaj nie mamy nawet analizy tej wody, którą w przyszłości będziemy mieć do wodociągów. Dalej wykazuje na podstawie orzeczenia znawcy Dra Grubera, że jeszcze trzeba wodę tę pompować i badać, — temperatury wody również nie zbadano i nie wiadomo, czy temperatura jej będzie stałą. Mowca udowadnia, że woda wgłębna, która ma być użyta do wodociągu, jest ta sama, co woda w Wiśle. Dalej wyraża obawę co do ilości tej wody, przyczem powołuje się na słowa Dra Luegera. Woda ma być wzięta z zagłębia bielańskiego i budzyńsko-cholerzyńskiego. W pierwszym terenie woda jest tasama, co w Wiśle, która ogromnie zmienia swój skład chemiczny; w drugim terenie woda jest zła, bo według analizy Dra Olszewskiego zawiera żelazo i masę części organicznych — i woda ta jest o wiele twardszą niż regulicka.

Wywody referentów na ostatniem posiedzeniu komisyi nie rozprószyły obaw mowcy co do wątpliwości, jakie nasuwa orzeczenie Dra Grubera, i na tem orzeczeniu się opierając, jest mowca zdania, że należy dalej pompować i badać tę wodę.

R. m. Dr. P o n i k ł o przemawia usilnie za wnioskami komisyi i z czystem sumieniem będzie za nimi głosował.

R. m. Dr. P a r e ń s k i zaznacza, że od lat 17 należy do komisyi wodociągowej i przyszedł do przekonania, że dopiero obecna komisya przeprowadziła fachowo i należycie badania. Dalej wyjaśnia, co to jest woda gruntowa, która nie jest wodą stojącą. Zbija wszelkie obawy podnoszone przez r. m. Dra Domańskiego co do ilości i jakości wody, która ma być użytą do wodociągu; woda gruntowa jest taką jak woda źródlana, a ilość jej jest pewniejszą niż źródlanej. Mowca radzi zapomnieć o projekcie regulickim i popiera usilnie wnioski komisyi.

R. m. X. Dr. S p i s zaznacza ze stanowiska filozoficznego, że absolutnej pewności na świecie niema; ludzką zaś możliwą pewność daje nam sprawozdanie komisyi, dlatego będzie głosował za jej wnioskami.

R e f e r e n t jeszcze raz objaśnia orzeczenie Dra Grubera, — pewność ludzka co do ilości wody jest — i zbijając wszystkie wątpliwości r. m. Dra Domańskiego, prosi o przyjęcie wniosków.

Wnioski komisyi wodociągowej wszystkimi głosami, prócz Dra Domańskiego, przyjęto (L. 64197). —

Tensam referent przedstawia **wydatki dotychczas poczynione na badania wód wgłębnych** i prosi o kredyt dodatkowy w kwocie 8.400 zła.

Przyjęto. (L. 41816). —

Z polecenia Prezydyum przedstawia sekretarz Prezydyum **wydatki** poczynione również **na wodociągi** a **nie objęte sprawozdaniem r. m. Rottera** i prosi o kredyt dodatkowy w kwocie 2 448 zła. 60½ ct.

Przyjęto. —

R. m. Dr. P a r e ń s k i wnosi, aby **podkomisyi wodociągowej, a w szczególności p. Ingardenowi** wyrazić wdzięczność i **podziękowanie.**

Przyjęto przez aklamacyę. —

R. m. Dr. S e i n f e l d uzasadnia i wnosi, aby komisya wodociągowa już teraz zastanowiła się nad **przymusem wodociągowym.**

Przekazano komisyi wodociągowej. —

R. m. Dr. K a s p a r e k wnosi, by r. m. **Rotterowi** wyrazić **podziękowanie przez powstanie.**

Słychać oklaski i radcy wstają z miejsc. —

R. m. Rotter wyraża podziękowanie tym członkom komisyi, którzy nie są radcami miejskimi. —

Na tem zamknął przewodniczący posiedzenie o godzinie 7 min. 20 wieczór.

Posiedzenie nadzwyczajne (33 w kad. XI.) **z dnia 20 lipca 1897 r.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.

1. wiceprezydent miasta: Dr. Jakubowski Faustyn.

Protokół prowadzący: Groele Adam, konc. apl. Magistratu.

Radców miejskich obecnych **30**. Radcy miejscy: Dr. Asnyk, Beringer, Biborski, Dr. Bujwid, Epstein, Dr. Górski, Dr. Horowitz, Dr. Jakubowski, Jawornicki, Kwiatkowski, Łapiński, Dr. Paszkowski Stan., Dr. Ponikło, Dr. Popiel, Dr. hr. Potocki, Dr. Seinfeld, Slęk, Szancer, Tilles, hr. Wodzicki (**20**) nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili; nie usprawiedliwili zaś nieobecności swej r. m. Bereźnicki, Dr. Ichheiser, Dr. Kohn, Dr. Pareński, Dr. Paszkowski Franciszek, Schmelkes, Dr. hr. Tarnowski (**7**).

Początek posiedzenia o godzinie 6 wieczorem.

Protokół prowadzący odczytał pisma nadeszłe do Rady.

1) Rada Muzeum narodowego w Rapperswylu zaprasza na uroczystość **poświęcenia mauzoleum, w którem złożone zostanie serce Kościuszki.**

Przyjęto do wiadomości. (L. 406/pr.). —

2) Towarzystwo ogrodnicze w Krakowie prosi o wybudowanie **hal targowych na placu Szczepańskim.**

Przekazano komisyi przemysłowej (L. 30185). —

3) **R. m. Dr. Horowitz** uprasza **o urlop** do dnia 15 września b. r. (L. 420/pr.). —

4) R. m. **Dr. Bujwid** prosi o **urlop** od dnia 1 sierpnia do 20 września b. r. (L. 426/pr.).

5) Następujący radcy miejscy proszą **o urlop: Slęk, Nowacki, Dr. Jakubowski i Knaus** (L. 431/pr.). —

Wszystkim żądanych urlopów udzielono.

R. m. X. Dr. Bukowski oświadcza, iż występuje z Sekcyi II. do IV.

Przyjęto do wiadomości. L. 41547). —

R. m. Rotter uzasadnia następujący wniosek nagły: „Z uwagi, że szeroka na 10 m. droga dojazdowa w ul. Lubicz aż do dworca kolejowego, wobec podwójnego na niej toru tramwayowego dla ruchu dorożek jest bardzo niedostateczną; z uwagi, że w porach przyjazdu pociągów osobowych kilkanaście razy w ciągu dnia, obok wielkiego ruchu powozów i ruch pieszy na tej drodze jest nader znaczny; z uwagi, że nawet po przeprowadzeniu podkopu, większa część pieszych kierować się będzie drogą dojazdową, zamiast schodami w podkopie; z uwagi, że wąskość drogi nie zezwala na ułożenie chodnika odpowiednio szerokiego, któryby chronił pieszych od najechania; z uwagi na to wszystko, uzasadniona zachodzi obawa licznych nieszczęśliwych wypadków na tejże drodze dojazdowej, zwłaszcza w porze zimowej; wobec tego Rada miasta uchwala:

„Poleca się Panu Prezydentowi, ażeby zwrócił się do Ministerstwa kolejowego z prośbą **o rozszerzenie drogi dojazdowej** do szerokości 14 metrów tak, ażeby chodnik dla pieszych można założyć, jak niemniej usunąć groźną obawę zetknięcia się tramwayów z licznymi powozami tak publicznymi, jak prywatnymi, słowem zapobiedz nieuniknionym w dzisiejszym stanie rzeczy nieszczęśliwym wypadkom, któreby tylko iść mogły na karb niedostatecznej szerokości dojazdu“.

Nagłość uchwalono i wniosek przyjęto (L. 41444).

Imieniem Sekcyi III. uzasadnia r. m. Dr. Styczeń następujący wniosek nagły:

„Rada miasta uchwala **dla polskiego gimnazyum w Cieszynie subwencyę na rok szkolny 1897/8 w kwocie 1000 zła.** w dwóch ratach półrocznych po 500 zła. wypłacić się mającą z góry, z tem, że ta suma użytą być ma na stypendya dla uczniów tego gimnazyum na rok jeden“.

Nagłość uchwalono i wniosek jednomyślnie przyjęto (L. 39803). —

Imieniem Prezydyum dyrektor budownictwa miejskiego Wdowiszewski uzasadnia następujący wniosek nagły:

Rada miasta uchwali!

Na **sędziów konkursu na budowę muzeum techniczno-przemysłowego w Krakowie** zaprasza Rada miasta pp.: Dziekońskiego Józefa, architekta w Warszawie; Hochbergera Jana, dyrektora budown. miejsk. we Lwowie; Niedzielskiego Juliana, c. k. radcę budown. w Wiedniu; Rottera Jana, dyrektora wyższej szkoły przemysł. w Krakowie; Sarego Józefa, c. k. radcę budown. w Krakowie; Stryjeńskiego Tadeusza, c. k. radcę budownictwa w Krakowie; Wdowiszewskiego Jana, dyrektora muzeum przemysłowego w Krakowie.

Nagłość uchwalono i wniosek przyjęto (L. 41549.)

Imieniem Sekcyi I. r. m. Nowacki wnosi:

Rada m. uchwali!

1) **Sprzedać Karolowi Rybińskiemu z realn. miejskiej „Maślakówką“ zwanej,** lk. 132 i 133 Dz. IV. lwk. 788, 789 i 790 **parcelę VI.** w obszarze około 107·19 □° i **parcelę VII.** w obszarze około 157·93 □° w cenie po 33 zła. za 1 □°, którą nabywca przy podpisaniu kontraktu w całości zapłaci.

2) Koszta spisania kontraktu, stempli, opłaty od przeniesienia własności, koszta wydzielenia i t. p. poniesie wyłącznie p. Karol Rybiński z własnych funduszów.

3) Do podpisania kontraktu, upoważnia się obok Prezydenta miasta, r. m. Władysława Nowackiego i Dra Walentego Staniszewskiego.

Wniosek przyjęto. (L. 35053). —

Imieniem Sekcyi III. przedstawia r. m. Dr. Rothwein wnioski **w sprawie tramwayowej.**

R. m. Dr. Kasparek wnosi, aby drukowane wnioski Sekcyi III. z uwidocznionemi na druku poprawkami przyjąć *en bloc.*

R. m. Rotter zgadza się na to, wnosi atoli poprawki stylistyczne do punktu 21 i 23 wniosków Sekcyi. (Poprawki te uwidoczniono na załączonym do protokółu Rady m. drukowanym egzemplarzu wniosków Sekcyi III).

Przyjęto wnioski Sekcyi III. wraz z poprawkami r. m. Rottera *en bloc.**) (L. 41548).

---

*) Uchwalony przez Radę m. na tem posiedzeniu „Projekt zasad do kontraktu zawrzeć się mającego między Gminą m. Krakowa a Towarzystwem tramwayowem“, zamieszcza się na końcu niniejszego numeru.

Imieniem Sekcyi IV. przedstawia r. m. Dr. Kasparek uzasadnienie wniosków Sekcyi IV., przedłożonych Radzie miejskiej na posiedzeniu w dniu 5 lipca 1897 w sprawie **reorganizacyi szkół***), z których pierwsze cztery ustępy (I., II, III. i IV.) przyjęto na posiedzeniu Rady m. w dniu 5 lipca 1897.

R. m. Rotter krytykuje plany Rady szkolnej dla szkoły wydziałowej żeńskiej, twierdząc, że w tym kierunku niejedno należałoby poprawić; z tego atoli powodu nie czyni wniosku na odroczenie sprawy. Inaczej ma się rzecz z kursami Baranieckiego; co do tych uzasadnia i wnosi: „Sprawę połączenia kursów Baranieckiego ze szkołą wydziałową św. Scholastyki odracza się i poleca Sekcyi szkolnej, by w porozumieniu z Dyrekcyą i gronem nauczycielskiem tychże kursów przedłożyła ponownie dokładnie umotywowane wnioski".

R. m. Dr. Rosenblatt przemawia przeciw wnioskom Sekcyi IV. i wnosi:

„Poleca się Sekcyi szkolnej wprowadzenie do planu nauki 6-klasowej szkoły wydziałowej dla wyższych lat nauki (lata IV., V. i VI.) nauk przyrodniczych, oraz matematyki i geometryi".

R. m. Dr. Domański przemawia za odroczeniem całej sprawy.

Sprawozdawca r. m. Dr. Kasparek zbija zapatrywania r. m. Dra Domańskiego i Rottera i prosi o przyjęcie punktu V. wniosków, a zasadniczo nie sprzeciwia się odroczeniu sprawy kursów Baranieckiego.

R. m. Dr. Rosenblatt jeszcze raz uzasadnia swój wniosek.

R. m. Rotter dodaje do wniosku r. m. Dra Rosenblatta jeszcze poprawkę „i rysunków".

Sprawozdawca zgadza się na wniosek r. m. Dra Rosenblatta.

Wniosek Sekcyi IV. punkt V. (A, B, C) wraz z poprawkami Dra Rosenblatta i Rottera przyjęto. (L. 41550). —

Ostatecznie powzięta przez Radę m. **uchwała co do reorganizacyi szkoły wydziałowej św. Scholastyki** opiewa, jak następuje:

„Rada miejska zgadza się na przekształcenie obecnej 4-klasowej szkoły wydziałowej żeńskiej św. Scholastyki, razem z kursami dopełniającymi dla młodzieży dorosłej, na sześcioklasową szkołę wydziałową, zorganizować się mającą po myśli art. 14 ust. z 23 maja 1895 roku Dz. u. kr. Nr. 57, według planów naukowych, reskryptem Wys. c. k. Rady szk. kraj. z 14 lipca 1896 r. L. 247 ogłoszonych, pod następującymi warunkami:

A) Co do planu naukowego:

a) Oprócz historyi powszechnej, ma być wykładaną także w 3 klasach wyższych historya polska, jako przedmiot oddzielny, aż do czasów najnowszych.

b) W klasie VI. ma być dodana jedna godzina tygodniowo nauki pedegogiki i dydaktyki.

c) W klasie IV., V. i VI. mają być wprowadzone, jako przedmioty obowiązkowe, nauka rysunków według szczegółowego planu przez Dyrekcyę przedłożonego, a przez c. k. Radę szkolną kraj. po porozumieniu się z reprezentacyą miejską, — zatwierdzonego, tudzież nauki przyrodnicze, oraz matematyka.

d) Urządzenie szkoły wydziałowej określi statut i regulamin, przez c. k. Radę szkolną krajową w porozumieniu z Reprezentacyą miejską ułożony, które zawierać mają następujące postanowienia:

1) Zarząd 3 klas wyższych spoczywa w ręku dyrektora szkoły wydziałowej, łącznie z konferencyą nauczycieli.

Wszelkie ważniejsze zarządzenia szkolne, winny polegać na uchwale konferencyi, a mianowicie rozkłady godzin, propozycye do mianowania nauczycieli.

2) Nauczycieli, nie mających w szkole wydziałowej posady etatowej, przedstawia corocznie konferencya nauczycieli Radzie miejskiej, w której imieniu Sekcya szkolna, po wysłuchaniu kuratoryi, ich corocznie do udzielania nauki powołuje, za wynagrodzeniem oznaczonem przez Radę miejską.

3) Nadzór nad 3 klasami wyższemi, wykonywa osobna kuratorya, złożona z 3 osób, przez Radę miasta na przeciąg 3 lat powołanych, a przez c. k. Radę szkolną krajową zatwierdzonych. Kuratorya czuwa nad szkołą, udziela swych spostrzeżeń Radzie miejskiej i c. k. Radzie szkolnej kraj. i we wszystkich sprawach, do tych klas się odnoszących, ma być poprzednio o opinią pytaną.

Bliższe postanowienia mieści w sobie regulamin.

4) Uczennice 3 klas wyższych opłacają wprost do kasy miejskiej co pół roku z góry opłatę w kwocie 10 zła. Opłaty te może Rada miejska zmienić (podwyższyć lub zniżyć). Ona też wyda postanowienia o uwolnieniu od opłaty.

B) Co do kosztów utrzymania:

a) Ponieważ według art. 14 ustawy z 23 maja 1895 roku L. 37 Dz. u. kr. rozchodzi się tylko o koszta utrzymania 2 lub 3 klas wyższych, bo ustawa wyraźnie mówi: „o ile na ich utrzymanie znajdą się fundusze" — Rada miasta oświadcza, że przyjmuje na siebie tylko koszta utrzymania 3 klas wyższych — i tylko pod tym warunkiem na utworzenie szkoły wydziałowej sześcioklasowej się zgadza.

b) Jako dalszy warunek stawia Rada miejska, aby c. k. Rada szkolna kraj. przyjęła na etat nauczycieli ludowych, nauczycielkę języka francuskiego, robót kobiecych i ochmistrzynią, którym Gmina tylko podczas służby czynnej będzie płacić etatowe należytości.

c) Wreszcie Rada miasta wyraża życzenie, aby c. k. Rada szkolna krajowa zechciała wyjednać dla szkoły wydziałowej 6-klasowej subwencyę dotychczasową z funduszu krajowego, przynajmniej po 2.500 zła. rocznie.

C) Kursa robót kobiecych i kurs handlowy dla kobiet pozostają bez zmiany". —

Imieniem Sekcyi I. radca Mgtu Skrzyniarz wnosi: Rada miasta uchwali!

1) Przyjmuje się **ofertę p. Juliusza Przeworskiego** z 26 maja 1897 r., mocą której zobowiązał się dostarczać dla Gminy m. Krakowa na podstawie warunków licytacyjnych, w czasie od 1 października 1897 r. do 30 września 1898 r. dla szkół, budynków i zakładów miej-

*) Uzasadnienie wniosków w sprawie organizacyi szkół wydziałowych przez r. m. Dra Kasparka. Nakładem Gminy m. Krakowa, w drukarni Związkowej 1897.

skich, oraz dla rzeźni miejskiej (z wyjątkiem zakładu kontumacyjnego i gazowni miejskiej), **węgiel kamienny** z kopalni „Bora" w cenie po 35¾ centa za każde 50 kg.

2) Przyjmuje się **ofertę p. Jana Kwiatkowskiego** z 26 maja b. r., mocą której zobowiązał się dostarczać dla Gminy m. Krakowa na podstawie warunków licytacyjnych, w czasie od 1 października b. r. do 30 września 1900 r. dla szkół, budynków i zakładów miejsk., oraz dla rzeźni miejskiej, (z wyjątkiem zakładu kontumacyjnego i gazowni miejskiej), **drzewo opałowe**, sosnowe skorowane (bez kory) w cenie po 3 zła. 95 ct. za każdy metr sześcienny.

Wniosek przyjęto. (L. 36794). —

Imieniem Sekcyi II. adjunkt Mgtu Kosiński wnosi: Rada miasta uchwali!

Udziela się **zaliczkę** w kwocie 6.000 zła. **na zakupno węgli dla urzędników i sług miejskich** na rok 1897/8.

Przyjęto (L. 28548). —

Imieniem Sekcyi I. radca Mgtu Skrzyniarz wnosi: Rada miasta uchwali!

1) Rada miasta, korzystając z praw deklaracyą p. Jana Łapińskiego z 7 kwietnia 1887 r. dla Gminy m. Krakowa zastrzeżonych, postanawia **przejąć na rzecz Gminy m. Krakowa ulicę prywatną p. Łapińskiego, nazwaną „Niecałą"**, w celu otwarcia z niej ulicy publicznej komunikacyjnej miejskiej.

2) Grunta na tę ulicę wydzielone w ilości 388□°, stanowiące wykaz hip. l. 1857 i 1838 Dz. VI. wraz z kanałem w r. 1887 zbudowanym, odstąpi p. Jan Łapiński Gminie m. Krakowa na własność bezpłatnie w stanie takim, w jakim się ta ulica obecnie znajduje i odda je w posiadanie Gminy w stanie wolnym od wszelkich ciężarów, a uwolnienie od ciężarów przeprowadzi p. Łapiński własnym kosztem najdalej w dniach 90, licząc od daty zawrzeć się mającego kontraktu. Pan Jan Łapiński zezwoli również na zniesienie ciał hipotecznych l. 1857 i 1838 Dz. VI. i na przydzielenie posiadłości temi ciałami objętych do wyk. hip. l. 1783, obejmującego place, ulice i t. p.

3) Gmina m. Krakowa własnym kosztem w ciągu r. 1898 przyprowadzi ulicę tę do należytego stanu, t. j. zaprowadzi oświetlenie gazowe, wyszosuje i położy chodniki z materyału takiego, jakiego używa na szosy i chodniki w ulicach miasta. Dzisiejsze latarnie naftowe po ich usunięciu i płyty z dzisiejszych chodników po ich zerwaniu odbierze sobie p. Łapiński.

4) Koszta zawarcia kontraktu, stempli, opłaty od przeniesienia własności i t. p. poniesie wyłącznie Gmina m. Krakowa z własnych funduszów.

5) Do podpisania kontraktu upoważnia się obok Prezydenta miasta r. m. Jana Rottera i Dra Walentego Staniszewskiego.

Wniosek przyjęto. (L. 29). —

Imieniem połączonych Sekcyj IV. i II. naczelnik IV. Wydziału Mgtu adj. Banaś wnosi:

Rada miasta uchwali!

Na **otrzcinowanie i wyprawienie sufitów w budynkach szkół miejskich** im. Mickiewicza (przy ul. Studenckiej), im. Cesarza Franciszka Józefa i im. Cesarzowej Elżbiety (przy ul. Dietla) przyznaje się dla działu XII. A. poz. 1) lit. *c)* tegorocznego budżetu **kredyt dodatkowy w kwocie 2250 zła.**

Wniosek przyjęto. (L. 41148). —

Imieniem Sekcyi I. radca Mgtu Skrzyniarz wnosi: Rada miejska uchwali!

1) Rada m. przyjmuje zatwierdzająco do wiadomości, że **realność lk. 315 Dz. VIII.** składającą się z parceli lk. 542 w obszarze 64□° oszacowaną na 320 zła. **nabyto na rzecz Gminy m. Krakowa** na licytacyi sądowej, na rozszerzenie ulicy Jakóba, za cenę 161 zła.

2) Na pokrycie reszty ceny kupna w kwocie 129 zła. i procentów od tejże po 5% od 9 marca do 9 maja 1897 r. przyznaje się kredyt dodatkowy w kwocie 130 zła. 8 ct. dla Działu II. „wydatki nadzwyczajne" z Działu XIV. poz. 6 budżetu r. 1897.

Przyjęto. (L. 26774). —

Imieniem Sekcyi I. radca Magistratu Skrzyniarz wnosi:

Rada m. uchwali!

1) **Wypłacić dodatkowo p. Mieczysławowi Mąkoszewskiemu, byłemu dostawcy furmanek, kwotę 2278 zła. 36 ct.** straconą mu z rachunków za furmanki w miesiącach grudniu 1896, tudzież styczniu, lutym i marcu 1897 r.

2) Wypłata nastąpi na rachunek działu IX. poz. 10 lit. d) budżetu r. 1897.

Przyjęto. (L. 41071). —

Koniec posiedzenia o godzinie 7 minut 20 wieczorem. — Następuje posiedzenie tajne.

Posiedzenie nadzwyczajne (34 w kad. XI.) **z dnia 16 września 1897.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.

I. Wiceprezydent miasta: Dr. Jakubowski Faustyn.

Protokół prowadzący: Groele Adam, konc. aplik. Magistratu.

Radców miejskich obecnych **31**. Radcy miejscy: Beringer, Epstein, Dr. Górski, Dr. Horowitz, Dr. Kasparek, Dr. Pareński, Dr. Paszkowski Stan., Dr. Popiel, Dr. hr. Potocki, Dr. Rothwein, Rotter, Dr. Wiszniewski, hr. Wodzicki (**13**) nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili; nie usprawiedliwili zaś swej nieobecności r. m.: Bujański, Dr. Bujwid, Dr. Leo, Dr. Lustgarten, Łapiński, Dr. Paszkowski Franciszek, Dr. Pieniążek, Dr. Rosenblatt, Dr. Seinfeld, Stryjeński, Dr. Styczeń, Dr. hr. Tarnowski (**12**).

Początek posiedzenia o godz. 5 minut 50 wieczorem.

Protokół prowadzący odczytał nadeszłe do Rady pisma:

1) **Jego ces. król. Apostolska Mość** polecił wyrazić Radzie miejskiej **Najwyższe podziękowanie za życzenia złożone w dniu Najwyższych Urodzin.**

Przyjęto do wiadomości (L. 545/pr.). —

2) Macierz szkolna dla księstwa Cieszyńskiego potwierdza odbiór pierwszej raty 500 złr. z uchwalonej przez Radę miejską subwencyi 1000 złr. na **stypendya dla uczniów polskiego gimnazyum w Cieszynie** i składa podziękowanie za otrzymane pieniądze.

Przyjęto do wiadomości. (L. 47804). —

3) C. k. Rada szkolna krajowa reskryptem z dnia 8 sierpnia 1897 L. 17661 oznajmia, iż **nauka śpiewu jest obowiązkowym przedmiotem nauki w szkołach ludowych i wydziałowych i że za udzielanie tej nauki nie należy**

się osobna remuneracya nauczycielowi, że zatem żądanie c. k. Rady szkolnej okręgowej miejskiej, o wyznaczenie osobnej kwoty z funduszów miejskich, na wynagrodzenie dla nauczycielki pomocniczej do nauki śpiewu jest nieuzasadnione.

Przyjęto do wiadomości (L. 47790). —

R. m. X. Dr. Bukowski i 20 innych członków Rady miejskiej czynią następujący wniosek nagły: „Ponieważ wbrew oczekiwaniu tak publiczności, jak i wszystkich w mieście wychodzących dzienników, **wychodek na placu Bernardyńskim,** między kościołem OO. Bernardynów a Wawelem, w pobliżu statuy Matki Boskiej w miejscu, gdzie się rozwijają procesye kościelne i inne obchody narodowe — postawiony został, który szpeci cały plac i jest w wysokim stopniu na tem miejscu nieprzyzwoitym, — przeto podpisani czynią naglący wniosek, aby świetna Rada miejska uchwaliła natychmiastowe usunięcie tego budynku i przeniesienie go na inne właściwsze, ewentualnie dawniejsze miejsce.“

Po uchwaleniu nagłości, zabierali głos w dyskusyi nad tą sprawą r. m. Nowacki, Dr. Kohn, X. Dr. Spis, Chmurski i wnioskodawca, który godzi się na opuszczenie we wniosku wyrazów „ewentualnie dawniejsze“.

Wniosek przyjęto z opuszczeniem powyższych wyrazów (L. 53081). —

Następnie przemówił Przewodniczący, jak następuje:

„Ciszę, cechującą porę letnią w mieście naszem, przerwała wiadomość o smutnym wypadku i żałosnym echem rozległa się po wszystkich zakątkach Ojczyzny naszej.

Wypadkiem tym, to **śmierć Adama Asnyka,** który w sile wieku, po długich cierpieniach, w dniu 2 sierpnia ostatnie oddał tchnienie.

Aczkolwiek od dłuższego już czasu obawiano się, ażali wycieńczony organizm potrafi znieść przeciągłe cierpienia, to jednak nie tracono nadziei, że uda się może uratować życie poety. Niestety! nadzieja zawiodła, Asnyk zgasł, pogrążając w żalu społeczeństwo nasze.

Zmarły zniewolony smutnemi zdarzeniami do opuszczenia rodzinnej dzielnicy, przeniósł się w r. 1867 do Galicyi i osiadł w r. 1870 w naszem mieście.

Przymioty serca, wszechstronne wykształcenie i nieskazitelny charakter sprawiły, że w r. 1884, był wybrany radcą miejskim, a w r. 1889 posłem do sejmu. Ostatnią tę godność piastował do roku 1895, pierwszą aż do zgonu pełnił. Jako radca miejski pełnił obowiązki swe z gorliwością i pilnością, chociaż nieraz z nadwerężeniem wątłego zdrowia uczynić to wypadło. Rzadko kiedy zabierał głos na posiedzeniach, będąc bowiem usposobienia łagodnego i zgodnego, a przytem uprzejmym i skromnym, nie upierał się przy drobnych różnicach w zdaniu, byle dobra w zasadzie uchwała powziętą była. Pracował stale w Sekcyi szkolnej, bo pragnął szerzyć oświatę i ułatwiać młodym pokoleniom możność kształcenia się. Tą też myślą wiedziony, brał żywy udział w pracach Towarzystwa szkoły ludowej, którego był prezesem. — Wybrany przez Radę do komisyi teatralnej, był nader użytecznym jej członkiem, wysokie bowiem wykształcenie, wytworny smak i subtelne odczucie piękna, obok gruntownej znajomości literatury i sztuki dramatycznej, czyniły go nieocenionym współpracownikiem.

Ułożyliśmy go do snu wiecznego obok tych, którzy hojnie pracą swą skarbnicę piśmiennictwa ojczystego wzbogacili, bo i on nie mało do niej dorzucił klejnotów.

Powstając z miejsc, oddaliście panowie cześć pamięci zacnego, pełnego miłości ojczyzny obywatela, który to objaw w protokóle dzisiejszego posiedzenia upamiętniony zostanie“.

Rada miejska wysłuchała mowy tej stojąc.

Potem odczytał protokół prowadzący **pismo p. Włodzimierza Asnyka,** syna zmarłego poety, w którem składa podziękowanie Prezydentowi i Radzie miejskiej za oddanie ostatniej czci ojcu jego.

Przyjęto do wiadomości (L. 517/pr.). —

Z porządku dziennego r. m. Nowacki wnosi:

Rada m. uchwali!

1) **Sprzedać p. Piotrowi Kucharczykowi z realności miejskiej „Maślakówką“ zwanej,** lk. 132 i 133 Dz. IV. lwh. 788, 789 i 790 **parcelę III. w obszarze około 94·95 □°** w cenie po 33 zła. za 1 □°, którą nabywca przy podpisaniu kontraktu w całości zapłaci.

2) Koszta spisania kontraktu, stempli, opłaty od przeniesienia własności, koszta wydzielenia i t. p. poniesie wyłącznie p. Piotr Kucharczyk z własnych funduszów.

3) Do podpisania kontraktu upoważnia się obok Prezydenta miasta, r. m. Władysława Nowackiego i Dra Walentego Staniszewskiego.

Wniosek przyjęto. (L. 36277). —

Imieniem Sekcyi I. inspektor Budownictwa m. Wdowiszewski wnosi:

Rada m. uchwali!

1) **Rada** miasta **zatwierdza plan rozszerzenia ulicy Krakowskiej** do 14·5 mtr. **na przestrzeni od ulicy Miodowej do ulicy Miedzuch,** wykonany przez Budownictwo miejskie dnia 29 maja 1897 r.

2) W celu częściowego urzeczywistnienia regulacyi ulicy Krakowskiej na wymienionej przestrzeni, **Gmina m. Krakowa nabędzie z realności pod lh. 95 Dz. VIII. Jozuy Pinkusa Gehorsama i Miny Gehorsam, małżonków** własnej, **8·5 sążni kwadr.,** czyli 30·7 mtr. kwadr. **gruntu,** a w zamian za to odstąpi tymże ze swej realności lk. 40 i 41 Dz. VII. Harajewiczówką zwanej, parcelę V. w obszarze około 210 sążni kwadr., — z tem, że małżonkowie Gehorsamowie dopłacą Gminie miasta Krakowa kwotę 3.000 zła. przy podpisaniu kontraktu.

3) Małżonkowie Gehorsamowie przyjmią na siebie obowiązek cofnięcia frontu swego domu piętrowego najdalej w dniach 30-stu od chwili podpisania kontraktu, a grunt pod ulicę Krakowską przypadający, w wymiarze jak wyżej, oddadzą w posiadanie Gminy m. Krakowa wolny od wszelkich ciężarów, zaś uwolnienie to przeprowadzą własnym kosztem i staraniem.

4) Koszta spisania kontraktu, stempli, opłaty od przeniesienia własności, koszta wydzielenia i t p. poniosą obie strony kontraktujące po połowie.

5) Do podpisania kontraktu upoważnia się obok Prezydenta miasta, r. m. Władysława Nowackiego i Jana Rottera.

Wniosek przyjęto (L. 40478). —

Imieniem Sekcyi V. sekretarz Magistratu Buczkowski wnosi:

Rada m. uchwali!

Na utrzymanie Zakładu szczepienia ochronnego przeciw wściekliźnie udziela się p. profesorowi Drowi Bujwidowi jednorazową subwencyę w kwocie 200 zła..

którą należy pokryć z Działu XIV. poz. 6 (wydatki nieprzewidziane) tegorocznego budżetu.

Przyjęto. (L. 30182). —

Teraz przystąpiono do **wyboru członków wielkiego wydziału Kasy Oszczędności m. Krakowa.** Głosowano kartkami. Na skrutatorów zaprosił Przewodniczący r. m. Fritscha, Jawornickiego i Dra Ichheisera.

R. m. Dr. Cyfrowicz oświadcza, iż nie będzie głosował.

Głosujących 29, absolutna większość głosów 15.

Otrzymali głosów: 1) Dr. Jordan Henryk 26, — 2) Beringer Wandalin 25, — 3) X. Dr. Bukowski Julian 25, — 4) Dr. Domański Stanisław 25, — 5) Epstein Juliusz 25, — 6) Federowicz Jan Kanty 25, — 7) Kieszkowski Henryk 25, — 8) Dr. hr. Potocki Andrzej 25, — 9) Dr. Rothwein Leon 25, — 10) Dr. Ulanowski Bolesław 25, — 11) Szpakowski Witalis 24.

Zatem powyższych 12 obywateli wybrano członkami wielkiego wydziału Kasy Oszczędności na lat trzy.

Następuje wybór na lat dwa w miejsce prof. Dra Józefa Milewskiego.

Na 29 głosujących otrzymał r. m. Jan Kwiatkowski 23 głosów, a zatem został wybrany.

Po czem przystąpiono do wyboru jednego członka na rok jeden, w miejsce prof. Dra Franciszka Kasparka.

Na 29 głosujących otrzymał p. Rudolphi Karol 23 głosów, a więc został wybrany (L. 27120). —

Koniec posiedzenia o godzinie 6 minut 50 wieczorem. Następuje posiedzenie tajne.

Posiedzenie nadzwyczajne (35 w kad. XI) **z dnia 30 września 1897 r.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.

I. wiceprezydent miasta: Dr. Jabubowski Faustyn.

Protokół prowadzący: Groele Adam, konc. apl. Mgtu.

Radców miejskich obecnych **36**. Radcy miejscy: Beringer, Epstein, Fritsch, Dr. Pareński, Dr. Paszkowski Franciszek, Dr. Paszkowski Stanisław, Dr. Popiel, Dr. hr. Potocki, Dr. hr. Tarnowski, Dr. Weigel, hr. Wodzicki (**11**) nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili; nie usprawiedliwili zaś swej nieobecności radcy m.: Dr. Górski, Dr. Ichheiser, Dr. Leo, Dr. Lustgarten, Schmelkes, Schmid, Słęk, Szancer, Tilles (**9**).

Początek posiedzenia o godzinie 5 minut 45 wieczorem.

Protokół prowadzący odczytuje pisma nadeszłe do Rady:

1) Wydział krajowy reskryptem z dnia 6 września 1897 r. L. 45333/97 wzywa o jak najspieszniejsze **załatwienie śledztwa dyscyplinarnego, spowodowanego defraudacyami kasowemi i sprawy odpowiedzialności za szkody.**

Przekazano Sekcyi II. (L. 51749). —

Delegat c. k. Namiestnika pismem z dnia 14 września 1897 L. 687/del. zawiadamia wskutek reskryptu J. E. Namiestnika z 10 września b. r. L. 10205 pr., iż Jego ces. i król. Apostolska Mość polecił najmiłościwiej wyrazić JWPanu Prezydentowi miasta **Najwyższe podziękowanie za życzenia złożone w dniu Najwyższych Urodzin.**

Przyjęto do wiadomości (L. 587/pr.). —

Rada szkolna okręgowa miejska pismem z dnia 10 września 1897 L. 1330/R. S. O. przesyła **orzeczenie organizacyjne, którem dotychczasowe szkoły 6-klasowe 1) św. Jana Kantego na Smoleńsku, 2) ces. Franciszka Józefa przy ul. Dietla, 3) Konarskiego pod Wawelem, 4) Mickiewicza przy ul. Studenckiej, 5) ces. Elżbiety przy ul. Dietla — przekształcone zostały na szkoły wydziałowe 3-klasowe, połączone z 4-klasową szkołą pospolitą.**

Przyjęto do wiadomości. (L. 53052). —

C. k. Rada szkolna krajowa reskryptem z dnia 27 sierpnia 1897 L. 20221 zawiadamia, iż przyjęła do wiadomości uchwałę Rady miejskiej **o przekształceniu szkoły wydziałowej żeńskiej św. Scholastyki na szkołę 6-ścio klasową** i że gotową jest uwzględnić życzenia Reprezentacyi miejskiej wyrażone w tej uchwale, o ile to możliwe.

Przyjęto do wiadomości. (L. 53051). —

Następnie przemówił Przewodniczący jak następuje:

„Zaledwie zamknął się grobowiec nad zwłokami nieodżałowanego ś. p. Asnyka, a już znowu utratę drugiego wieszcza opłakiwać nam przychodzi.

W dniu 19 września zakończył życie w Pawłowie **Kornel Ujejski**, podeszłego dożywszy wieku. Urodzony w roku 1823 przeżył najsmutniejsze dla ojczyzny naszej lata upływającego stulecia, w którem klęska za klęską nieszczęśliwy naród nasz trapiły.

Obdarzony niepospolitym talentem poetycznym, sercem pełnem miłości Ojczyzny i bliźnich, przejęty zasadami wiary, odczuwał głęboko każde nieszczęście Narodu, ubolewał nad ich następstwami, a żal nieukojony z niedorównaną siłą i pięknością pióra w serca rodaków przelewał. Ceniony przez wszystkich, wybrany został w roku 1877 posłem do Rady państwa. Przyjął to poselstwo, pragnąc czynnie przyłożyć się do ratunku skołatanego nieszczęściami kraju, lecz wkrótce złożył mandat, bo gorące serce poety nie mogło pogodzić się z zimną rozwagą polityka. Wrócił w zacisze wiejskie i porzucił pióro, oddawszy się pracy nad rolą i podniesieniem ludu, który tak ukochał.

Z jego śmiercią, jakby na zakończenie tego pełnego naszej niedoli stulecia, zgasł ostatni nasz wieszcz.

Ostatni z tych, którzy w chwilach pogromu, jakim Naród nasz ulegał, zagrzewali serca rodaków, nawoływali do wzajemnej miłości, dodawali otuchy i wstrzymywali od zwątpienia, wzniecając wiarę w lepszą przyszłość Narodu.

Pragnęliśmy, aby spoczął wśród naszych murów i być stróżami śmiertelnych szczątków wielkiego poety, lecz rodzina, związana ostatnią wolą zmarłego, nie mogła nas obdarzyć tym zaszczytem, — pochowany więc został na cmentarzu w Pawłowie.

Zwykła mogiła wskazywać będzie wędrowcowi miejsce wiecznego spoczynku uwielbianego wieszcza. Ona mu wystarczy, bo on sam trwalszy nad spiże i marmury wystawił sobie pomnik, nauczywszy Naród modlitwy, która w sercach rodaków wiecznie utrzymywać będzie żar wiary, miłości i nadziei, a ilekroć razy do Wszechmocnego wznosić ją będziemy, odżyje i nieśmiertelne imię znakomitego jej twórcy.

Dowód czci, jaki Panowie powstaniem z miejsc daliście pamięci wielkiego poety, upamiętniony będzie w protokóle dzisiejszego posiedzenia.“

Rada wysłuchała tej mowy stojąc. —

Imieniem Komisyi wodociągowej uzasadnia r. m. Rotter i wnosi:

W celu należytego przeprowadzenia budowy wodociągu Rada miasta uchwali!

1) **Utwarza się własne biuro wodociągowe w charakterze organu miejskiego.** Zadaniem jego będzie wypracowanie projektu generalnego, a następnie szczegółowego dla wodociągu, jak niemniej zestawienie kosztorysów roboty.

2) **Ustanawia się** na czas budowy wodociągu, a to aż do ukończenia ostatecznych rachunków wykonanej budowy, — **posadę kierownika biura wodociągowego**, któremu powierza się dalej ogólne kierownictwo budowy wodociągu i nadzór nad robotami, co do oddania których specyalnym przedsiębiorcom Rada miejska w swoim czasie postanawiać będzie osobno.

3) W obec treści wniosków pod 1) i 2) Rada miasta uznaje punkty 6) i 10) uchwały swojej z 8-go lipca 1897 r. za zbyteczne. Wobec tego Rada miasta uchwałę swoją z 8-go lipca b. r. reasumuje w tym duchu, iż obecnie postanawia punkty 6) i 10) owej uchwały usunąć zupełnie.

4) Miejskie biuro wodociągowe będzie organem samoistnym, a zależnym tylko od Komisyi wodociągowej, względnie Rady miasta i Prezydenta miasta.

5) Na posiedzeniach komisyi wodociągowej we wszystkich sprawach, wodociągu się tyczących, a więc sprawach technicznych, administracyjnych i personalnych, kierownik biura mieć będzie prawo głosowania takie samo, jak wszyscy członkowie komisyi.

6) Kierownikowi biura wodociągowego, o którym wspomniano w punktach 2) i 5) przyznaje Rada miasta następujące emolumenty:

a) stałej płacy rocznych 4.000 (cztery tysiące) złot. reńsk. a w.;

b) dodatku kwaterowego 20% (dwadzieścia procent) stałej płacy;

c) za czynności służbowe poza obrębem miasta i granic wodociągu miejskiego dyety i zwrot kosztów podróży według norm obowiązujących, a odnoszących się do urzędników miejskich najwyższej rangi;

d) w czasie robót przedwstępnych, opracowania projektów, wykonywania samej budowy i ostatecznego z niej obrachunku tytułem dodatku budowlanego 150 (sto pięćdziesiąt) zła. miesięcznie;

e) z chwilą rozpoczęcia właściwej budowy i aż do jej ukończenia rozporządzać będzie kierownik biura wodociągowego parą koni i powozem, lub też otrzyma odpowiedni ryczałt na ich utrzymanie, a to w celu umożliwienia ciągłej i skutecznej kontroli budowy i jej kierownictwa, — budowy, prowadzonej we wielu oddalonych od siebie punktach, jednocześnie, dla możliwego jej przyspieszenia.

W dyskusyi zabierali głos r. m. Dr. Domański i sprawozdawca.

Wnioski komisyi przyjęła Rada *en bloc.*

Koniec posiedzenia o godzinie 6 minut 45 wieczorem. Następuje posiedzenie tajne.

Posiedzenie zwyczajne (36 w kad. XI.) **z dnia 7 października 1897 r.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.

I. wiceprezydent miasta: Dr. Jakubowski Faustyn.

Protokół prowadzący: Groele Adam, konc. apl. Magistratu.

Radców miejskich obecnych **35**. Radcy miejscy: Dr. Górski, Dr. Paszkowski Franciszek, Dr. Paszkowski Stanisław, Dr. Popiel, Dr. hr. Potocki, Słęk, Dr. Weigel, hr. Wodzicki (**8**) nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili; nie usprawiedliwili zaś nieobecności swej r. m. Bereźnicki, Beringer, Dr. Bujwid, Chyliński, Fritsch, Dr. Ichheiser, Kwiatkowski, Dr. Leo, Łapiński, Dr. Rosenblatt, Stryjeński, Dr. hr. Tarnowski, Tilles (**13**).

Początek posiedzenia o godzinie 5 minut 45 wieczorem.

Na wstępie interpeluje r. m. Rotter Przewodniczącego, czy mu wiadomym jest **stan sprawy budowy pomnika Mickiewicza** i zastrzega sobie głos po odpowiedzi.

Przewodniczący oświadcza, że nie jest członkiem komitetu i nie wie w tej sprawie nic więcej, jak tylko to, co wyczytał w dziennikach.

R. m. Rotter wobec tego uzasadnia i wnosi:

„Rada m. uchwala!

Porozumieć się z komitetem w sprawie usunięcia budowy nad pomnikiem Mickiewicza i nadto zdjęcia szpetnej figury głównej.“

R. m. Knaus przychyla się w zasadzie do wniosku Rottera, ale w szczegółach się różni. Najbrzydsza rzecz, jeżeli się długo na nią patrzymy, przestaje nas razić, dlatego wniosek r. m. Rottera rozszerza i wnosi: „Rada m. uprasza komitet budowy pomnika Mickiewicza, aby zechciał: 1) usunąć budę nad pomnikiem; 2) usunąć figurę poety, aż do zastąpienia jej poprawnie wykonaną“.

R m. Dr. Styczeń zaznacza, iż smutnem to jest, iż tą sprawą zajął się jakiś komitet, a nie administracya miasta, jednak pomnika zburzyć nie można, gdyż nie jest własnością miasta; ale natomiast uzasadnia i wnosi: „Z uwagi, iż termin co do postawienia pomnika Mickiewicza na Rynku krakowskim dawno minął, Rada miasta uchwala upraszać komitet budowy, aby ustawioną budę na Rynku wraz z nieudałemi figurami usunął.“

Wicepr. Dr. Jakubowski obawia się tych rozszerzeń pierwotnego wniosku. Burzyć nie można, bo jest komitet, który dysponuje pomnikiem, a na czele komitetu stoi Marszałek krajowy, więc popiera tylko drugi ustęp wniosku r. m. Rottera i wnosi: „Uprasza się Pana Prezydenta o porozumienie się z komitetem, w jakiem stadyum znajduje się sprawa budowy pomnika Mickiewicza, kiedy będzie skończoną, a odpowiedź komitetu przedłoży Pan Prezydent Radzie miejskiej.“ Nadto żąda, aby się odnieść do Magistratu i Policyi, by te władze zabroniły przylepiać ogłoszeń na budzie.

R. m. Rotter zadawał sobie to samo pytanie, co p. Knaus, ale obaw jego nie podziela, bo żąda w swym wniosku usunięcia w krótkim czasie wszystkiego. Nie zgadza się na łagodną formę wniosku wiceprezydenta Dra Jakubowskiego, raczej przychyla się do wniosku r. m. Knausa, a gdyby ten upadł, to dopiero zgodziłby się na wniosek wiceprezydenta Dra Jakubowskiego.

R. m. Dr. Jordan oświadcza się za wnioskiem wiceprezydenta Dra Jakubowskiego, bo wystarcza odniesienie się do p. Marszałka z zapytaniem o wyjaśnienie, a odpowiedź wnet otrzymamy i wtedy będzie czas za-

stanowić się nad tą odpowiedzią. Sprzeciwia się wnioskom r. m. Rottera i Knausa.

R. m. X. Dr. Bukowski życzy sobie połączyć wnioski wiceprezydenta Dra Jakubowskiego i r. m. Rottera i wnosi: „Zapytać się komitetu, jak prędko usunie budę szpecącą Rynek krakowski, a mającą w sobie mieścić nieudałą figurę Mickiewicza, a postawi nową, a jeżeliby to w krótkim czasie wykonać się nie dało, wezwać tenże komitet, aby zdemolował budę i to, co w sobie mieści.

R. m. Dr. Kohn nie widzi potrzeby delikatnego postępowania, bo komitet obecny już nie jest pierwotnym komitetem, ten bowiem już dawno się przeobraził. Lepiej wszystko wyrzucić i złożyć pieniądze na nowy pomnik, a wykonanie tego powierzyć komu innemu. Mowca się dziwi, jak można oszczędzać komitet, który nie spełnił swoich obowiązków. W końcu oświadcza, iż przychyla się do wniosków najostrzejszych.

R. m. Dr. Ponikło nie wie, do jakiego rezultatu doprowadzi usunięcie budy — i oświadcza, że będzie głosował za wnioskiem wiceprezydenta Dra Jakubowskiego.

R. m. Knaus prosi o zawieszenie posiedzenia na pięć minut, celem poufnego porozumienia się.

Na propozycyę r. m. Knausa Rada się zgadza.

Przewodniczący zawiesza posiedzenie na pięć minut, po upływie których otwiera posiedzenie na nowo.

Wiceprez. Dr. Jakubowski, odnośnie do swego wniosku zaznacza, że Przewodniczący zapytując się komitetu, przedstawi temuż zarazem dyskusyę dzisiejszą i ogólne oburzenie, jakie panuje w mieście z powodu tej sprawy.

Przewodniczący wyjaśnia, że wniosek r. m. Knausa jest niewykonalny.

W głosowaniu wnioski r. m. Knausa, Dra Stycznia, X. Dra Bukowskiego i Rottera upadły, a wniosek wiceprez. Dra Jakubowskiego przyjęto. (L. 668/pr.). —

R. m. X. Dr. Bukowski interpeluje Przewodniczącego, jak stoi **sprawa uwolnienia się gminy od prestacyi w rocznej kwocie 4.000 zła. na szkołę realną**; sprawa ta jest ważną, bo dotąd gmina zapłaciła około 100 tysięcy zła.

Przewodniczący daje żądane wyjaśnienia, a mianowicie, że sprawa ta dotąd mimo petycyi i wysyłania deputacyi — jest w zawieszeniu.

R. m. Szpakowski zapytuje się, kiedy będzie wprowadzoną na porządek dzienny **sprawa zmiany statutu miejskiego.**

R. m. Dr. Pieniążek wyjaśnia, że komisya statutowa już wszystko zrobiła, co do niej należało.

Przystąpiono do porządku dziennego.

Imieniem Sekcyi I radca Mgtu Skrzyniarz wnosi:

Rada m. uchwali!

Przyjmuje się **ofertę Mojżesza Landesdorfera** z 31 sierpnia 1897 r., mocą której zobowiązał się dostarczać na podstawie warunków licytacyjnych, w czasie od 1-go października 1897 r. do 30 września 1898 r. dla pociągów miejskich i dla innych potrzeb gminy miasta Krakowa:

owies w cenie po 7 zła. 35 ct. za 100 klg.
siano „ „ 2 „ 38 „ „ „ „
słomę „ „ 1 „ 78 „ „ „ „

Wniosek przyjęto. (L. 47503). —

Imieniem Sekcyi I. dyrektor bud. m. Wdowiszewski wnosi:

Rada m. uchwali!

Rada miasta zatwierdza **plan regulacyi ulic i placów**, wykonany przez Budownictwo miejskie dnia 30-go września 1896 r., a **obejmujący linie regulacyjne ulicy Jakóba, placu w miejscu ulicy Wąskiej i linię regulacyjną dla wschodniej połaci placu Bawoł.**

Wniosek przyjęto. (L. 55330/96). —

Imieniem Sekcyi I. dyrektor bud. m. Wdowiszewski wnosi:

Rada m. uchwali!

1) Rada miasta zatwierdza **szkic projektu** wykonany przez Budownictwo miejskie **na budowę domu zebrań i zabaw publicznych w miejsce starego teatru.**

2) Poleca Budownictwu miejsk. wykonanie szczegółowego planu i kosztorysu budowy, na podstawie zatwierdzonego szkicu.

3) Wzywa Sekcyą II., aby obmyśliła fundusz na budowę rzeczonego gmachu w sumie 250.000 zła.

Wiceprezydent Dr. Jakubowski chętnie wita ten wniosek, jednak sprawa jest zbyt ważna, aby ją można załatwić bez należytego poznania, a radcy miejscy, nie będący członkami Sekcyi I., nie mieli sposobności sprawy tej zbadać. Dlatego wnosi, aby sprawę odroczyć i uprosić Prezydenta miasta, aby celem należytego obeznania się z nią zwołać osobne posiedzenie tajne — poczem będzie można na jawnem powziąć uchwałę.

R. m. Dr. Seinfeld niema nic przeciw odroczeniu sprawy, lecz nie widzi potrzeby posiedzenia tajnego dla tej sprawy i temu się stanowczo w zasadzie sprzeciwia.

R. m. Rotter zgadza się na wniosek wiceprezydenta Dra Jakubowskiego, a nadto wnosi, żeby autografowane szkice budowy rozdać członkom Rady m.

Wiceprezydent Dr. Jakubowski przyjmuje dodatek r. m. Rottera, a co do uwagi r. m. Dra Seinfelda oświadcza, iż tylko dla łatwiejszego porozumienia się żąda tajnego posiedzenia.

Wniosek wiceprezydenta Dra Jakubowskiego z dodatkiem r. m. Rottera przyjęto. (L. 58062). —

Imieniem Sekcyi III. sekretarz Mgtu Dr. Schlichting wnosi:

Rada m. uchwali!

W miejsce Dra Fryderyka Zolla i ś. p. Dra Adama Asnyka zaprasza Rada miasta do pełnienia obowiązków radców miejskich do końca bieżącej kadencyi XI. pp. **Franciszka Kroebla** i **Kazimierza Bartoszewicza.**

Wniosek przyjęto. (L. 51726). —

Imieniem Sekcyi IV. naczelnik IV. wydziału Mgtu adjunkt Banaś wnosi:

Rada m. uchwali!

Udziela się **dodatkowy kredyt** dla Działu XII. A. poz. 1) tegorocznego budżetu **do wysokości 260 zła. na opędzenie wydatków, połączonych z obchodem 100-letniego jubileuszu założenia szkoły ludowej im. św. Wojciecha** (jak: sprawienia sztandaru z wizerunkiem św. Wojciecha, druków, dekoracyi, oprawy dawnych aktów szkolnych i urządzenia solennego nabożeństwa).

Wniosek przyjęto. (L. 31582). —

Imieniem Sekcyi IV. r. m. Dr. Cyfrowicz wnosi:

Rada miasta uchwali!

1) **Krakowskiemu I. Kołu męskiemu Towarzystwa „Szkoły ludowej“ udziela się na utrzymanie szkoły analfabetów**, poczynając od roku budżetowego 1897 r. stałą **roczną** lecz odwołalną **subwencyę** w kwocie 200 zła.

2) Dla opędzenia wydatku tego w roku bieżącym przyznaje się dla Działu XII. Dz. poz. 12 budżetu miejskiego, kredyt dodatkowy z Dz. XIV. poz. 6 „wydatki nieprzewidziane“ tegoż budżetu.

Wniosek przyjęto (L. 15283). —

Imieniem Sekcyi IV. r. m. Dr. Cyfrowicz wnosi: Rada miasta uchwali!

Nad podaniem Zarządu III. Koła Towarzystwa „Szkoły ludowej“ o wyznaczenie stałej rocznej dotacyi na utrzymanie 2 bezpłatnych wypożyczalni książek po 260 zła. na każdą, **oraz** o wyasygnowanie 500 zła. **na urządzenie bezpłatnych popularnych wykładów** w roku 1896/7, względnie nad wnioskiem r. m. Dra Kohna, uczynionym na posiedzeniu pełnej Rady miejskiej w dniu 25 lutego 1897 r., aby Zarządowi temu udzielić jednorazową subwencyę w kwocie 150 zła, przechodzi się do porządku dziennego.

R. m. Dr. Kohn zaznacza, że sposób traktowania całej tej sprawy nasuwa myśl tendencyjności; ale nie chce robić tego zarzutu. Krytykuje ostro postępowanie Sekcyi w tym względzie od roku, uzasadnia szeroko swój wniosek, uczyniony w tej mierze i utrzymuje go w zupełności.

R. m. Dr. Bujwid zaznacza, że Rada miejska powinna poprzeć usiłowania jednostek, za których poświęceniem wypożyczalnie powstały i dotąd są utrzymywane. Szerzenie nauki jest obowiązkiem społeczeństwa, które niema prawa żądać, aby jednostki własnym mozołem i funduszem wyręczały całe społeczeństwo. Dalej wyjaśnia obecny stan wypożyczalni, ile posiada dzieł, ilu czytelników, w końcu zmieniając petycyę wnosi: „Na utrzymanie dwóch bezpłatnych wypożyczalni książek w mieście Krakowie wyznacza się na rok 1897 zasiłek w kwocie 520 zła., t. j. po 260 zła. na każdą, oraz kwotę 500 zła. na urządzenie bezpłatnych wykładów popularnych w roku szkolnym 1897/98“.

R. m. X. Dr. Spis broni wniosków Sekcyi IV. i przemawia przeciw wnioskowi r. m. Dra Bujwida.

R. m. Rotter uzasadnia i wnosi, aby dla każdej czytelni dać jednorazowo zasiłek po 150 zła, a na urządzenie bezpłatnych wykładów popularnych jednorazowo 200 zła.

W dyskusyi zabierali jeszcze głos r. m. X. Dr. Spis, Dr. Seinfeld, Dr. Kohn i sprawozdawca.

W głosowaniu wniosek Sekcyi IV. i r. m. Dra Bujwida upadły, a wniosek r. m. Rottera przyjęto. (L. 11504). —

Koniec posiedzenia o godzinie 8 minut 25 wieczorem.

Następuje posiedzenie tajne. —

Posiedzenie nadzwyczajne (37 w kad. XI.) **z dnia 28 października 1897 r.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.

I. wiceprezydent miasta: Dr. Jakubowski Faustyn.

Protokół prowadzący: Groele Adam, konc. apl. Magistratu.

Radców miejskich obecnych **36**. Radcy miejscy: Bereźnicki, Dr. Bujwid, X. Dr. Bukowski, Dr. Ichheiser, Dr. Jordan, Dr. Paszkowski Franciszek, Dr. Paszkowski Stanisław, Dr. Popiel, Dr. hr. Potocki, Ślęk, Dr. hr. Tarnowski, Dr. Weigel, hr. Wodzicki, Kroebl, Biborski, Epstein, Fritsch, Dr. Górski, Beringer (**19**) nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili; nie usprawiedliwili zaś nieobecności swej r. m. Dr. Pieniążek, Dr. Seinfeld, Stryjeński (**3**).

Początek posiedzenia o godzinie 5 minut 40 wieczorem.

Z pism nadeszłych do Rady m. ważniejsze:

Marszałek krajowy, przewodniczący **Komitetu budowy pomnika Mickiewicza,** daje wyjaśnienie co do stadyum budowy tegoż pomnika.

Przyjęto do wiadomości. (L. 647/pr.). —

R. m. Kwiatkowski zapytuje się Przewodniczącego, czy mu wiadomo **o ekscesach**, jakich się dopuszczają wyrostki i dorośli nawet w biały dzień **na ulicy Pawiej i Ogrodowej na wozach z węglami.** Kupcy żalą się u Izby handlowo-przemysłowej. Prosi więc Przewodniczącego, czy może przeciw temu przedsięwziąć jakie kroki, bo dyrektor policyi p. Korotkiewicz oświadczył, iż nie ma ludzi.

Przewodniczący wyjaśnia, iż o poszczególnych wypadkach wykroczeń dochodziły go wiadomości i Magistrat już dawniej odniósł się w tym względzie do Dyrekcyi policyi. Zarazem Przewodniczący zewiadamia o stanie pertraktacyi gminy z Rządem o powiększenie liczby żołnierzy policyjnych. Sprawa ta dotąd nie jest załatwioną.

Wiceprezydent Dr. Jakubowski uzasadnia następujący wniosek nagły:

1. Rada miejska odpowie c. k. Ministerstwu oświaty, iż nie jest w stanie przyczynić się gotowizną do **budowy szkoły wyższej przemysłowej.**

2. Rada miejska wniesie **petycyę do Koła polskiego z prośbą o poparcie rozszerzenia szkoły wyższej przemysłowej przez otwarcie kursów majsterskich.**

Nagłość sprawy uchwalono. —

R. m. Dr. Cyfrowicz wyjaśnia, że Uniwersytet otrzymał reskrypt Ministra o wyjaśnienia co do budynków uniwersyteckich i w reskrypcie tym oznajmia Pan Minister, iż za 2 lata Uniwersytet będzie miał oddany obecny budynek szkoły przemysłowej. Z tego widać, iż o tej szkole Minister myśli.

R. m. Rotter zaznacza, iż mimo to nacisk ze strony Rady miejskiej jest konieczny, bo już upływa czwarty rok, a dotąd nic nie zrobiono.

R. m. Dr. Domański życzy sobie, by w petycyi projektowanej podać wartość gruntu, oddanego przez gminę c. k. Rządowi pod budynek szkoły przemysłowej.

Wniosek wiceprezydenta Dra Jakubowskiego przyjęto. (L. 61576). —

Przewodniczący wzywa przewodniczących Sekcyj, aby przyspieszyli **ukończenie obrad nad budżetem.**

Przewodniczący podaje do wiadomości reskrypt Wydziału krajowego z 14 września 1897 r. L. 49391, którym nie uwzględniono **protestu obywateli przeciw odstąpieniu części placu Szczepańskiego Towarzystwu przyjaciół sztuk pięknych w Krakowie** (L. 53159). —

Tenże podaje do wiadomości, że wskutek wniesionej petycyi **Ministerstwo wojny zmieniło wewnętrzny rejon fortyfikacyjny** tak, że obecnie wyjęto z tego rejonu plac Aryański i budynki miejskie na parceli bu-

dowlanej L. 77 w Grzegórzkach. Niema zatem potrzeby wysyłania osobnej delegacyi do Wiednia w tej sprawie.

Przyjęto do wiadomości (L. 58085). —

Przewodniczący nadmienia, iż zachodzi **potrzeba powiększenia Sekcyi II.** Na wezwanie Przewodniczącego tylko r. m. Federowicz oświadczył, iż wstąpiłby do Sekcyi II. pod warunkiem, że nie przestanie należeć do dotychczasowej swojej Sekcyi.

Przyjęto do wiadomości wstąpienie do Sekcyi II. r. m. Federowicza, który nie przestaje również być członkiem Sekcyi I. (L. 61613). —

Dalej zawiadamia Przewodniczący, iż władza skarbowa żąda **wyboru 76 mężów zaufania do wymiaru podatku dochodowego** i w tym celu wnosi, aby upoważnić komisyę, złożoną z 15 członków Rady miejskiej, do wyboru 76 mężów zaufania i przedstawienia ich w imieniu Rady miejskiej c. k. administracyi podatkowej.

Wiceprezydent Dr. Jakubowski żąda, by tę sprawę odroczyć do przyszłego posiedzenia.

R. m. Dr. Rosenblatt wnosi, by każda Sekcya wybrała po 3 członków do powyższej komisyi.

R. m. Kwiatkowski wnosi, by upoważnić Prezydenta miasta do wyboru tych 15 członków.

R. m. Federowicz żąda zawieszenia posiedzenia na 10 minut, celem porozumienia się.

Przewodniczący zawiesza posiedzenie na 10 minut, poczem podaje do wiadomości wynik wyborów do komisyi, dokonany przez poszczególne Sekcye. I tak wybrały: Sekcya I.: r. m. Kwiatkowskiego, Schmelkesa i Szpakowskiego; Sekcya II.: r. m. Mendelsburga, Dra Leo i Jawornickiego; Sekcya III.: r. m. Dra Jakubowskiego, Dra Pieniążka i Dra Proppera; Sekcya IV.; r. m. Dra Spisa, Dra Wiszniewskiego i Chylińskiego; Sekcya V.: Sięka, Szancera i Landaua. (L. 60760). —

R. m. Dr. Rosenblatt zapytuje się, kiedy będzie przedstawiony **wynik śledztwa dyscyplinarnego w sprawie sprzeniewierzenia w kasie miejskiej.**

Przewodniczący oświadcza, iż sprawozdanie w tej mierze będzie w sobotę ukończone, poczem sprawa przedłożoną zostanie Radzie.

R. m. Bartoszewicz **złożył przyrzeczenie radzieckie.**

Teraz przystąpiono do porządku dziennego.

Imieniem Sekcyi III. r. m. Dr. Rothwein wnosi:

Rada m. uchwali!

W projekcie zasad do kontraktu zawrzeć się mającego między Gminą a Towarzystwem tramwayowem, przyjętym dnia 20 lipca 1897 r. przez Radę miejską, czyni się następujące zmiany:

1) W § 3 ustęp *e)* w wierszu 4-tym wyrazy: „mają Gmina miasta Krakowa i Towarzystwo po połowie" wykreśla się, a w miejsce tychże umieszcza się następujące wyrazy: „ma krakowska Spółka tramwayowa kwotę 1500 zła."

2) Cały ustęp oznaczony lit. *γ)* z §. 13-go lit. *e)* odpada.

W § 13 lit. *f)* w wierszu ostatnim po wyrazach: „Towarzystwu wypłacić" dodaje się następujące wyrazy: „a nadto w ciągu dwóch miesięcy po nastąpionem ostatecznem ustaleniu renty wykupna, względnie sumy wykupna, wręczyć Towarzystwu deklaracyę, zezwalającą na wpis prawa zastawu dla tejże renty względnie sumy wykupna na rzecz Towarzystwa jedynie tylko w stanie biernym wykupionej kolei."

Nadto Rada miasta uchwali!

Rada miasta zgadza się, ażeby w §. 3 statutu krakowskiej Spółki tramwayowej umieszczono po końcowych wyrazach tego paragrafu następujący dodatek: „atoli urzeczywistnienie tych celów ma nastąpić zgodnie z postanowieniami kontraktu, z Gminą miasta Krakowa zawrzeć się mającego, który do statutu tego jako dodatek jest dołączony."

R. m. Kwiatkowski prosi o wyjaśnienie, jaka zapadła uchwała co do kosztów budowy mostu na ul. Wolskiej na posiedzeniu w dniu 20 lipca, na którem nie był obecny. Obecny most jest stary grat i dlatego tylko nie stawia się nowego, że niema pieniędzy; teraz jednak należy skorzystać z okoliczności i zażądać od Towarzystwa połowy kosztów budowy nowego mostu. Dalej zaznacza, że druty na rynku będą przeszkadzać chorągwiom podczas procesyi.

R. m. Dr. Leo popiera zdanie r. m. Kwiatkowskiego co do mostu. Budownictwo miejskie niech wybuduje, obliczy koszta budowy nowego mostu, a Spółka tramwajowa niech się przyczyni do tych kosztów.

R. m. Nowacki uzasadnia i czyni formalny wniosek, aby Towarzystwo tramwajowe przyczyniło się połową do kosztów budowy nowego mostu.

Referent wyjaśnia, że uchwała Rady miejskiej opiewa, że Towarzystwo ma się przyczynić połową kosztów wzmocnienia mostu i ta uchwała została Towarzystwu już zakomunikowaną; co do drutów zaś, to Magistrat ma prawo przy zaprowadzeniu drutów żądać zmian.

R. m. Rotter zaznacza, że żądanie połowy sumy, potrzebnej do budowy nowego mostu od Towarzystwa, nie jest słusznem, ale zgadza się, jeżeli koniecznie nowy most ma być postawiony, aby Towarzystwo jakąś większą kwotą niż 1500 zła. do kosztów się przyczyniło.

R m. Kwiatkowski zgadza się na zapatrywanie r. m. Rottera.

R. m. Dr. Leo uzasadnia i popiera wniosek r. m. Nowackiego.

Dr. Rothwein broni wniosków Sekcyi III.

Przewodniczący daje wyjaśnienia co do mostu, który po wzmocnieniu zupełnie będzie odpowiedni. Później most na Rudawie w ulicy Wolskiej będzie zupełnie zniesiony, bo Rudawa zostanie przesklepioną.

R. m. Kwiatkowski zaznacza, że Rudawy tak długo przesklepiać nie można, dopóki się ramienia płynącego z błoń nie skieruje w inną stronę, zresztą rekonstruując tylko obecny most, musi się go rozszerzyć, co pociąga za sobą większy koszt, niż 3000 zła.

Przewodniczący zawiadamia, że **r. m. Bartoszewicz** wstępuje do Sekcyi IV. (L. 61614). —

R. m. Dr. Ponikło wstępuje do Sekcyi II., nie przestając być równocześnie członkiem Sekcyi I.

Na tem zamknął Przewodniczący dla braku kompletu posiedzenie o godz. 7 min. 30 wieczór.

Posiedzenie zwyczajne (38 w kad. XI.) **z dnia 4 listopada 1897.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.

I. wiceprezydent miasta: Dr. Jakubowski Faustyn.

Protokół prowadzący: Groele Adam, konc. apl. Mgtu.

Radców miejskich obecnych **36**. Radcy miejscy: Chyliński, Dr. Cyfrowicz, Dr. Górski, Jawornicki, Dr. Paszkowski Stanisław, Dr. Popiel, Dr. hr. Potocki, Słęk, Dr. Weigel, hr. Wodzicki (**10**) nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili; nie usprawiedliwili zaś nieobecności swej r. m. Bereźnicki, Bujański, X. Dr. Bukowski, Dr. Ichheiser, Knaus, Dr. Leo, Dr. Lustgarten, Łapiński, Dr. Pareński, Dr. Pieniążek, Szancer, Dr. hr. Tarnowski (**12**).

Początek posiedzenia o godzinie 6 wieczorem.

Protokół prowadzący odczytuje pisma do Rady nadeszłe:

1) Rada szkolna okręg. m. zawiadamia, iż c. k. Rada szkolna kraj. reskryptem z dnia 28 września 1897 L. 22866, postanowiła orzeczenie swoje z dnia 31 stycznia 1895 r. L. 1048, którem uregulowano **prestacyę gminy m. Krakowa na płace nauczycieli** miejscowych szkół ludowych na razie na przeciąg lat trzech, utrzymać w mocy na dalsze trzy lata.

Przekazano Sekcyi IV. (L. 60155). —

2) C. k. Rada szkolna okręg. m. zawiadamia, że c. k. Rada szkolna kraj. reskryptem z dnia 4 września 1897 r. L. 14075, zwróciła Radzie szkolnej okręg. m. **prezentę Rady miasta z dnia 25 maja b. r. na posady nauczycielek młodszych w tutejszych szkołach ludowych**, jako bezprzedmiotową, wobec reorganizacyi tutejszych szkół, dokonanej orzeczeniem z dnia 24 sierpnia 1897 L. 19971.

Przekazano Sekcyi IV. (L. 59938). —

3) Wydział krajowy reskryptem z dnia 12 października 1897 r. L. 56278 postanowił odpowiedzieć na podanie gminy m. Krakowa z dnia 26 lipca b. r. L. 39087, o wstrzymanie **wykonania orzeczenia c. k. Ministerstwa wyznań i oświaty z dnia 6 kwietnia 1897 r. L. 17032, co do wymiaru 12% prestacyi na płace nauczycieli** w mieście Krakowie odmownie.

Przekazano Sekcyi IV. (L. 59435). —

Wiceprezydent Dr. Jakubowski dowiedział się, że w *Neue Freie Presse* znajduje się wiadomość, **jakoby w gazowni miejskiej dokonano wielkiej malwersacyi.** Otóż oświadcza, iż malwersacyi wcale nie było, a okazała się tylko niedokładność manipulacyjna na kwotę 340 złr., która natychmiast została zwrócona; obecnie toczy się dochodzenie, czy manipulacya była odpowiednią.

Wiceprezydent Dr. Jakubowski uzasadnia następujący wniosek nagły:

Rada miejska uchwali!

1) Wnieść petycyę do Wysokiego Sejmu przez Wydział krajowy o poczynienie starań u Wysokiego Rządu, **o założenie w Krakowie szkoły górniczo-hutniczej, a względnie kursów hutniczo-górniczych przy szkole wyższej przemysłowej w Krakowie.**

2) Uprosić Wydział krajowy, aby odpowiednie wnioski przedłożył Sejmowi krajowemu na najbliższej sesyi.

3) Poleca się Magistratowi, aby nad tą sprawą czuwał i skoro uchwały Sejmu c. k. Ministerstwu przedłożone zostaną, udał się do Koła polskiego, celem poparcia założenia szkoły górniczo-hutniczej w Krakowie".

R. m. Kwiatkowski zgadza się z wnioskiem, ale sądzi, że należałoby określić, jaka to ma być szkoła, czy średnia, czy niższa lub wyższa.

R. m. ks. Dr. Spis przyklaskuje wnioskowi Wiceprezydenta.

R. m. Rotter wyjaśnia, że jakość szkoły zależy od wypracowania planu naukowego i naturalnie od kosztów; najłatwiej zdaniem jego da się uzyskać szkoła średnia, jako fachowa, która będzie połączona z istniejącą szkołą przemysłową.

Nagłość sprawy uchwalono i wniosek przyjęto. (L. 62906). —

Radcy miejscy **Beringer i Kroebl** składają **przyrzeczenie radzieckie**, przyczem r. m. Kroebl oświadcza, iż wstępuje do Sekcyi II.

R. m. Biborski prosi Przewodniczącego o usunięcie **antysanitarnych stosunków w szkole barakowej na ulicy Biskupiej** (św. Wojciecha). (L. 62907). —

Teraz przystąpiono do porządku dziennego.

Przedewszystkiem udziela Przewodniczący głosu dyrektorowi Budownictwa miejskiego Wdowiszewskiemu, który daje wyjaśnienia co do **mostu na Rudawie w ulicy Wolskiej**, oświadczając, iż budowa mostu wcale nie jest potrzebna, tylko wzmocnienie istniejącego mostu.

R. m. Kwiatkowski wobec wyjaśnień referenta sprawy tramwajowej na ostatniem posiedzeniu Rady, i dzisiejszego wyjaśnienia dyrektora Budownictwa, odstępuje od swego zdania, jakoby tam należało most postawić.

Referent r. m. Dr. Rothwein imieniem Sekcyi III. jeszcze raz uzasadnia i wnosi:

Rada miasta uchwali!

W projekcie zasad do kontraktu zawrzeć się mającego między Gminą, a Towarzystwem tramwajowem, przyjętym dnia 20 lipca b. r. przez Radę miejską, czyni się następujące zmiany:

1) W § 3 ustęp *e)* w wierszu 4-tym wyrazy „mają Gmina miasta Krakowa i Towarzystwo po połowie" — wykreśla się, a w miejsce tychże umieszcza się następujące wyrazy: „ma krakowska Spółka tramwajowa kwotą 1500 złr."

2) Cały ustęp oznaczony lit γ z § 13 lit. *e)* odpada.

3) W § 13 lit. *f)* w wierszu ostatnim po wyrazach „Towarzystwu wypłacić" dodaje się następujące wyrazy: „a nadto w ciągu dwóch miesięcy po nastąpionem ostatecznem ustaleniu renty wykupna, względnie sumy wykupna, wręczyć Towarzystwu deklaracyę, zezwalającą na wpis prawa zastawu dla tejże renty, względnie sumy wykupna na rzecz Towarzystwa jedynie tylko w stanie biernym wykupionej kolei."

Nadto Rada miasta uchwali!

Rada miasta zgadza się, ażeby w § 3 statutu krakowskiej Spółki tramwajowej umieszczono po końcowych wyrazach tego paragrafu następujący dodatek: „atoli urzeczywistnienie tych celów ma nastąpić zgodnie z postanowieniami kontraktu z Gminą miasta Krakowa zawrzeć się mającego, który do statutu tego jako dodatek jest dołączony".

R. m. Dr. Paszkowski Franciszek wnosi, aby do punktu 3) powyższych wniosków dodać, co następuje: „koszta wystawienia tej deklaracyi i hipotecznego wpisu, oraz należytości skarbowe poniesie Towarzystwo tramwajowe z własnych funduszów."

R. m. Dr. Seinfeld uzasadnia i wnosi: „Wnioski odesłać Sekcyi III. i I. celem zażądania statutu założyć

się mającego Towarzystwa i następnie przedłożyć Radzie wraz z projektem statutu".

Referent zbija ten wniosek.

R m. Dr. Rosenblatt sądzi, iż końcowy ustęp wniosków Sekcyi III., który ma być umieszczony w § 3 statutu Spółki tramwajowej, nie powinien zawierać w sobie postanowienia, że ma być dodatkiem do § 3 statutu, ale wogóle statut Spółki powinien zawierać takie postanowienie, bez oznaczenia, w którym § statutu.

R. m. Dr. Staniszewski zgadza się ze zdaniem r. m. Dra Rosenblatta i wnosi, aby w statucie Spółki przy postanowieniu określającem cele Spółki uczyniono powyższy dodatek.

R. m. Dr. Seinfeld twierdzi, iż wyjaśnienia referenta nie są zgodne z projektem zasad kontraktu, który powiada, że statut Spółki ma być ułożony w porozumieniu z gminą — nadto oświadcza, iż zgadza się na wniosek r. m. Dra Staniszewskiego.

Referent imieniem Sekcyi III. przyjmuje poprawkę r. m. Dra Staniszewskiego, ale nie zgadza się z wnioskiem r. m. Dra Seinfelda.

W głosowaniu wniosek r. m. Dra Seinfelda upadł, a wnioski Sekcyi III. z poprawką r. m. Dra Staniszewskiego i dodatkiem r. m. Dra Paszkowskiego przyjęto*). (L. 57322). —

R. m. Dr. Seinfeld wnosi: „Wzywa się Towarzystwo tramwajowe o przedłożenie swego statutu".

Przyjęto. —

Imieniem komisyi przemysłowej wiceprez. Dr. Jakubowski wnosi:

Rada m. uchwali!

„Gmina miasta Krakowa obowiązuje się dostarczyć dla **kursu majsterskiego dla szewców w Krakowie, przez styczeń i luty r. 1898 przez Wydział krajowy urządzić się mającego**, lokal o trzech obszernych, ogrzanych pokojach, tudzież sumę 600 złr. w. a. na pokrycie kosztów utrzymania tegoż kursu".

Wniosek przyjęto. (L. 62892). —

Imieniem Sekcyi I. dyrektor Bud. miejsk. Wdowiszewski wnosi:

Rada m. uchwali!

W celu przedłużenia ulicy Starowiślnej Rada miasta nabywa na rzecz gminy miasta Krakowa z realności l. k. 347 Dz. VIII. objętej wykazem hip. L. 1733, a **należącej do Dra Stanisława Pareńskiego i Michaliny Mayerowej, grunt w ilości około 662·55 sążni kwadrat.** z parceli budowl. lk. 1064 i z parceli grunt. lk. 585 w zamian za równowartościowy grunt miejski w ilości około 1044 □⁰ z parcel gruntowych lk. 560/1, 561/1, 562/1 i 2441/3 pod następującymi warunkami:

1) Koszta połączone z tą zamianą, poniosą obie strony kontraktujące po połowie.

2) Właściciele realności lk. 347 Dz. VIII. lwh. 1733 w dniach 14 po podpisaniu kontraktu zamiany przeniosą własnym kosztem parkan swój do linii regulacyjnej ulicy Starowiślnej i ulicy Miodowej, a następnie w terminie trzech miesięcy zburzą dom, na parceli lk. 585, względnie na parceli lk. 585/2 stojący, również własnym kosztem.

3) Gmina miasta Krakowa, po odebraniu gruntu z realności lk. 347 Dz. VIII. w posiadanie, przystąpi do założenia na nim ulicy, a więc urządzi szosę, chodniki i zaprowadzi oświetlenie gazowe.

Do podpisania kontraktu upoważnia Rada miasta obok Prezydenta miasta r. m. Aleksandra Biborskiego i Jana Kwiatkowskiego.

Wniosek przyjęto. (L. 37492).

Imieniem Sekcyi III. sekretarz Mgtu Dr. Schlichting wnosi:

Rada m. uchwali!

Donieść Wysokiemu c. k. Namiestnictwu, iż w Krakowie nie zachodzi potrzeba ustanawiania osobnych organów, mających na celu stwierdzanie stosunków majątkowych osób, ubiegających się o przyznanie im prawa ubogich, oprócz dotychczasowych, t. j. oprócz komisarzy obwodowych.

Zarazem poleca się Magistratowi, ażeby w myśl § 16 rozporządzenia ministeryalnego z dnia 23 maja 1897 Dz. p. p. Nr. 130 wydał i publicznie ogłosił zarządzenia dotyczące postępowania, celem uzyskania i udzielenia świadectw ubóstwa i ogłoszenie to przedłożył Wysokiemu c. k. Ministerstwu Sprawiedliwości.

Wniosek przyjęto (L. 57110). —

Imieniem połączonych Sekcyj I. i II. radca Mgtu Skrzyniarz wnosi:

Rada m. uchwali!

Przyznaje się **kredyt dodatkowy w kwocie 12.000 zła.** dla Działu IX. 10. d. budżetu r. 1897 **(donajęcie sił roboczych do czyszczenia miasta w lecie i w zimie).**

Przyjęto (L. 36290). —

Imieniem połączonych Sekcyj I. i II. radca Mgtu Skrzyniarz wnosi:

Rada m. uchwali!

Przyznaje się **kredyt dodatkowy w kwocie 500 zła.** dla Działu V. poz. 1) lit. *g)* budżetu r. 1897 **(utrzymanie przyrządów i narzędzi ogniowych, oraz gaz do motoru dla straży pożarnej).**

Wniosek przyjęto (L. 31456). —

Imieniem Sekcyi I. r. m. Dr. Kohn wnosi:

Rada m. uchwali!

1) Udzielić p. Drowi Jordanowi **jednorazowy zasiłek w kwocie 500 zła. na sprawienie do parku Dra Jordana przyrządów gimnastycznych w miejsce zniszczonych przez pożar.**

2) Sekcya skarbowa wskaże fundusze na pokrycie tego wydatku.

Przyjęto wniosek po krótkiej dyskusyi, w której wzięli udział r. m. Epstein, Przewodniczący i X. Dr. Spis (L. 57912). —

Imieniem Sekcyi III wiceprezydent Dr Jakubowski wnosi:

Rada m. uchwali!

1) **Rada miasta przyjmuje w zarząd majątek trzech fundacyj ś. p. Dra Michała Zieleniewskiego:** *a)* Zasiłek familijny dla rodziny Klugerów; *b)* Zasiłek familijny dla rodziny Zieleniewskich; *c)* **Zasiłek dla wodociągów miasta Krakowa.**

2) Rada miasta zgadza się na proponowaną przez Expozyturę Prokuratoryi Skarbu osnowę aktów fundacyjnych powyższych fundacyj.

3) Do podpisania aktów fundacyjnych, upoważnia się obok Prezydenta miasta, I. wiceprezydenta Dra Faustyna Jakubowskiego i r. m. Jana Kwiatkowskiego.

*) Projekt zasad do kontraktu z uwzględnieniem poczynionych poprawek zamieszczony na końcu niniejszego Nru.

W dyskusyi wzięli udział r. m. Kwiatkowski i sprawozdawca.

Wniosek przyjęto (L. 35962). —

Koniec posiedzenia o godzinie 7 minut 30 wieczorem.

Posiedzenie nadzwyczajne (39 w kad. XI.) **z dnia 18 listopada 1897.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.

Protokół prowadzący: Groele Adam, konc. apl. Magistratu.

Radców miejskich obecnych **35**. Radcy m.: Fritsch, Dr. Górski, Dr. Jakubowski, Kroebl, Dr. Paszkowski Stanisław, hr. Dr. Potocki, Rehman, Slęk, Dr. Weigel, Dr. Wiszniewski, hr. Wodzicki (**11**) nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili; nie usprawiedliwili zaś nieobecności swej r. m. Dr. Ichheiser, Dr. Leo, Dr. Pareński, Dr. Paszkowski Franciszek, Dr. Popiel, Dr. Rothwein, Schmelkes, Schmid, Dr. Seinfeld, Stryjeński, Dr. Styczeń, Dr. hr. Tarnowski (**12**).

Początek posiedzenia o godzinie 6 wieczór.

Protokół prowadzący odczytał pisma nadesłe do Rady:

1) **Towarzystwo Dobroczynności** uprasza **o subwencyę** na rok 1898.

Przekazano Sekcyi V. (L. 64535). —

2) Wydział Towarzystwa gimnastycznego **„Sokół“** w Krakowie, prosi **o wprowadzenie do szkół męskich ludowych nauki gimnastyki,** jako obowiązkowej.

Przekazano Sekcyi IV. (L. 64024). —

3) Towarzystwo śpiewackie **„Lutnia“** prosi **o subwencyę** 500 złr. na r. 1898.

Przekazano Sekcyi IV. (L. 65865). —

Przewodniczący podaje do wiadomości, iż **w dniu zaślubin córki J. E. P. Prezydenta Ministrów hr. Badeniego wysłał telegram z gratulacyami,** na co otrzymał pismo J. E. Pana Prezydenta ministrów z podziękowaniem.

Przyjęto do wiadomości. (L. 651/pr.) —

R. m. B a r t o s z e w i c z uzasadnia i wnosi: „Rada miejska wybiera **komitet, mający się zająć obmyśleniem i przygotowaniem obchodu setnej rocznicy urodzin Adama Mickiewicza.** Temu komitetowi Rada przydziela rozpatrzenie sprawy pomnika Mickiewicza“.

Nagłość sprawy uznano.

R. m. Dr. C y f r o w i c z prostuje twierdzenie wnioskodawcy, jakoby w Krakowie nikt nie myślał o uczczeniu 100-ej rocznicy urodzin Mickiewicza, bo już od roku zawiązał się taki komitet w Uniwersytecie, złożony z profesorów i młodzieży uniwersyteckiej.

Wniosek r. m. Bartoszewicza przyjęto, a wybór członków komitetu odłożono na koniec posiedzenia. (L. 669/pr.)

Przystąpiono do porządku dziennego.

Imieniem Sekcyi I. r. m. Nowacki wnosi:

Rada m. uchwali!

1) **Sprzedać p. Kazimierze Owsińskiej z realności miej. „Maślakówka“** zwanej, lk. 132 i 133 dz. IV. lwh. 788, 789 i 790 **parcelę V. w obszarze około 138·13☐°** w cenie po 34 zła. za 1☐°, którą nabywczyni przy podpisaniu kontraktu w całości zapłaci.

2) Koszta spisania kontraktu, stempli, opłaty od przeniesienia własności, koszta wydzielenia itp. poniesie wyłącznie p. Kazimiera Owsińska z własnych funduszów

3) Do podpisania kontraktu upoważnia się obok Prezydenta miasta r. m. Jana Rottera i Władysława Nowackiego.

Wniosek przyjęto. (L. 54595) —

Imieniem Sekcyi I. r. m. Dr. Kohn wnosi:

Rada m. uchwali!

Odpowiedzieć Towarzystwu strzeleckiemu na jego pismo de praes. 22 kwietnia 1897, L. 21847 zawiadamiające o postanowieniu sprzedaży, względnie parcelacyi ogrodu strzeleckiego z przyznaniem gminie pierwszeństwa kupna przy najdalej idących ulgach, **że Rada miasta nie wejdzie** z Towarzystwem **w rokowania o nabycie ogrodu strzeleckiego na rzecz gminy m. Krakowa,** bo pomijając już tę okoliczność, że ogród ten coraz mniej bywa uczęszczany, Gmina wobec czekających ją wielkich wydatków na ważne i doniosłe cele i potrzeby publiczne, nie ma środków na wydatek kilkukroć stotysięczny, potrzebny na zakupno ogrodu strzeleckiego.

R. m. X. Dr. B u k o w s k i zaznacza, iż wiadomość o sprzedaży ogrodu strzeleckiego wywołała w mieście przykre wrażenie, które i mowca podzielał; obecnie, po wyjaśnieniu sprawy przez referenta, godzi się na motywa Sekcyi I., chce jednak z tego wyciągnąć korzyść i dla miasta, a mianowicie w zamian za przyrzeczenia, jakie Towarzystwo daje w razie, gdyby miasto ogród kupiło, żąda, a b y w y r a z i ć T o w a r z y s t w u ż y c z e n i e G m i n y, i ż b y z a ł o ż y ł o o g r ó d p u b l i c z y p o z a m i a s t e m, o b s z e r n y, w p ó ł n o c n e j s t r o n i e m i a s t a.

R. m. Dr. B u j w i d wyraża żal, że ogród taki wśród miasta położony, a tak potrzebny dla powietrza hygieny i zdrowia mieszkańców, ma zniknąć. Inne miasta, które się rozwijają, tworzą parki wśród miasta, — zresztą w mieście samem ciągle się podnoszą głosy przeciw sprzedaży ogrodu i chciałby, aby wynaleziono sposób, by ogród ten utrzymać.

R. m. K w i a t k o w s k i dziwi się przemówieniom poprzednich mowców, bo sądził, iż zakończą wnioskiem, aby gmina ogród kupiła; wyjaśnia dalej, że Towarzystwo w żaden sposób przy ogrodzie utrzymać się nie może, a Gmina nie może go kupić. Dlatego pozostaje jeden środek: ogród sprzedać — co i pod względem higienicznym ma pewną korzyść, bo na tym placu staną kamienice, na zdrowym gruncie i w zdrowej okolicy.

Po przemówieniach jeszcze r. m. Dra Ponikły, X. Dra Bukowskiego. X. Dra Spisa i sprawozdawcy, wniosek Sekcyi przyjęto. (L. 21847). —

R. m. Dr. P i e n i ą ż e k wnosi, aby teraz przystąpić do **wyboru komitetu dla obchodu setnej rocznicy urodzin Adama Mickiewicza,** do której proponuje członków, pod przewodnictwem Prezydenta miasta.

R. m. Dr. K o h n wnosi, aby wybór ten odroczyć do następnego posiedzenia.

Wniosek r. m. Dra Kohna upadł.

R. m. Dr. H o r o w i t z wnosi, aby każda Sekcya delegowała dwóch członków do tego komitetu.

R. m. R o t t e r nie rokuje powodzenia z odroczenia, bo doświadczenie uczy, że silniejszy komplet, niż dzisiaj, rzadko się zbiera; również nie zgadza się na wniosek r. m. Dra Horowitza, chociaż jest słuszny, ale zaznacza, że silne Sekcye, np. Sekcya I., byłaby skrzywdzoną.

R. m. Dr. Kohn żąda regulaminowego traktowania tego wyboru, tj. kartkami.

Wobec tego zarządził Przewodniczący wybór kartkami, zapraszając do skrutynium r. m. Federowicza, Jawornickiego i dra Pieniążka.

Głosujących było 30, absolutna większość 16. Otrzymali głosów: Bartoszewicz 30, Rehman 25, X. Dr. Spis 28, Chyliński 22, Rotter 27, Dr. Jordan 29, Dr. Rosenblatt 25, Knaus 30, Pieniążek 13, Dr. hr. Tarnowski 8. Wobec tego wybrano kartkami pierwszych 8-iu, a na wniosek r. m. Dra Kohna wybrano na 9-go członka komitetu przez aklamacyę r. m. Dra Pieniążka. (L. 669/pr.). —

Imieniem Sekcyi I. dyr. Bud. m. Wdowiszewski wnosi:

Rada miasta uchwali!

1) Rada miasta przyjmuje do zatwierdzającej wiadomości zarządzenie Sekcyi I., która z powodu ukończonej budowy gimnazyum III. poleciła Budownictwu miejskiemu wykonać **chodnik w ulicy Sobieskiego** kosztem 1744 zła. 20 ct.

2) Na koszta wykonania przeznacza Rada miasta kwotę 1502 zła. 99 ct., którą pokryć należy z oszczędności, uzyskanych w wydatkach nadzwyczajnych działu VI. budżetu na rok 1897, resztę zaś w kwocie 241 zła. 21 ct. złoży Komitet budowy gimnazyum III. stosownie do deklaracyi z dnia 26 sierpnia 1897.

Wniosek przyjęto. (L. 57202). —

Imieniem Sekcyi III. sekretarz Mgtu Dr. Schlichting wnosi:

Rada m. uchwali!

Na **pokrycie należytości prawnych dra Kazimierza Bystrzonowskiego, zastępcy c. k. notaryusza,** za czynności w interesie Gminy miasta Krakowa dokonane w roku 1896, przyznaje się kredyt dodatkowy w kwocie 521 zła. 85 ct. w dziale I. poz. 13 wydatków zwyczajnych budżetu na rok 1897.

Wniosek przyjęto. (L. 8421). —

Imieniem połączonych Sekcyi I. i II. dyr. Bud. Wdowiszewski wnosi:

Rada m. uchwali!

Udziela się **kredyt dodatkowy** w kwocie 270 zła. **na pokrycie zwiększonych wydatków w dziale IX. poz. 9. p.** budżetu na r. 1897.

Wniosek przyjęto. (L. 51979). —

Imieniem tychże samych Sekcyj tenże sam wnosi:

Rada m. uchwali!

Udziela się **kredyt dodatkowy** w kwocie **1000 zła. na pokrycie zwiększonych wydatków w dziale IX. p. 9. o.** budżetu na rok 1897.

Wniosek przyjęto. (L. 51078). —

Imieniem tychże samych Sekcyj tenże sam wnosi:

Rada m. uchwali!

Na roboty brukarskie, spowodowane budową podkopu w ulicy Lubicz, Rada miasta wyznacza kredyt w kwocie 24000 zła., które mają być pokryte z zapasów kasowych, w ten sposób, że kwota 8000 zła. wypłaconą ma być w roku 1897, a kwota 16.000 zła. w r. 1898.

Wniosek przyjęto. (L. 41.003). —

Imieniem tychże samych Sekcyj tenże sam wnosi:

Rada m. uchwali!

Rada miasta postanawia wziąć **udział w wystawie „urządzeń dla dobra ogólnego“, która się odbędzie w Wiedniu 1898 r. z powodu 50-cioletniej rocznicy panowania Najjaśniejszego Pana, Cesarza Franciszka Józefa** i przeznacza na koszta obesłania wystawy kwotę 2000 zła.

Połowę tej sumy udziela się jako kredyt dodatkowy w pozycyi wydatków przygodnych działu XIV. budżetu na rok bieżący, zaś drugą połowę należy wstawić w tymże dziale do budżetu roku przyszłego.

Wniosek przyjęto. (L. 24007). —

Imieniem tychże samych Sekcyj tenże sam wnosi:

Rada m. uchwali!

Rada m. zezwala na **założenie nowych latarń sygnałowych do automatów pożarnych** w liczbie 55, po 11 sztuk każdego roku.

Na koszta sprawienia pierwszej seryi latarń udziela się w wydatkach nadzwyczajnych działu V. budżetu roku 1897 kredyt dodatkowy w kwocie 396 zła.; takie same kwoty mają być wstawiane w budżety lat następnych aż do całkowitego pokrycia wydatku.

R. m. Birnbaum zaznacza, iż w tym przypadku oszczędność nie jest wskazana i nie powinno się tej sprawy rozciągać na 5 lat, bo jeden pożar więcej szkody przynosi, niż cały ten wydatek; dlatego wnosi, aby wszystkie 55 latarń sprawiono w dwóch latach.

Wniosek Sekcyj z poprawką r. m. Birnbauma przyjęto. (L. 3909). —

Imieniem tychże samych Sekcyi tenże sam wnosi:

Rada m. uchwali!

Udziela się kredyt dodatkowy w kwocie 2500 zła. na pokrycie zwiększonych potrzeb przy wykonaniu **otoczenia kościoła św. Krzyża** do pozycyi 5 wydatków nadzwyczajnych Działu XI. budżetu na rok bieżący.

Rada miasta zastrzega sobie kontrolę rachunków, po dokonaniu robót restauracyjnych.

Przyjęto (L. 31590). —

Imieniem Komisyi archiwalnej r. m. Kasparek wnosi:

Rada m. uchwali!

1) **Sprawozdanie archiwalne za rok 1896** przyjmuje się do wiadomości.

2) Na **członków komisyi archiwalnej** z poza Rady miejskiej wybiera się następujących pp.

1) Dra Klemensa Bąkowskiego, adwokata krajow.

2) Dra Franciszka Piekosińskiego, profesora Uniw. Jagiellońskiego.

3) Dra Stanisława Smolkę, prof. Uniw. Jagiell.

4) Dra Bolesława Ulanowskiego, prof. Uniw. Jagiell.

5) Dra Władysława Wisłockiego, kustosza Biblioteki Jagiellońskiej.

Przyjęto. (LL. 314 i 358 pr.). —

Koniec posiedzenia o godzinie 7 minut 30 wieczorem. Następuje posiedzenie tajne.

Posiedzenie zwyczajne (40 w kad. XI.) **z dnia 2 grudnia 1897 r.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.

I. wiceprezydent miasta: Dr. Jakubowski Faustyn.

Protokół prowadzący: Groele Adam, konc. apl. Magistratu.

Radców miejskich obecnych **42.** Radcy miejscy: Dr. Górski, Kroebl, Dr. Pareński, Dr. Paszkowski Sta-

nisław, hr. Dr. Potocki, Ślęk, Szancer, Dr. Weigel, hr. Wodzicki (9) nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili; nie usprawiedliwili zaś nieobecności swej r. m. Bereźnicki, Dr. Ichheiser, Dr. Leo, Dr. Paszkowski Franciszek, Dr. Popiel, Stryjeński, hr. Dr. Tarnowski (7).

Początek posiedzenia o godz. 6 min. 45 wieczór.

Na wstępie posiedzenia przemówił Przewodniczący w te słowa:

„Ze stopniałego do małej już tylko garstki zastępu sędziwych obywateli miasta naszego, z urodzenia i pochodzenia prawdziwych Krakowian, śmierć zabrała w d. 28-go z. m. ś. p. **Konrada Wentzla**, ostatniego reprezentanta dawnej generacyi kupców krakowskich. Jako syn zamożnego obywatela otrzymał zmarły staranne wykształcenie, które następnie miał sposobność dopełnić pobytem za granicami ojczyzny, podróżując po Niemczech, Francyi, Belgii i Hollandyi i przebywając przez dłuższy czas w Tryeście i Marsylii, ówczesnych ogniskach handlowych.

„Wysługiwał się zmarły miastu naszemu w różnych okolicznościach, znajomość bowiem ludzi i spraw miejscowych, a przytem zacność i szlachetność charakteru obok żywego i wesołego usposobienia, czyniły go wszystkim pożądanym współpracownikiem zawsze, ilekroć razy nad sprawami miasta naradzać się współobywatelom wypadło. Nie pominięto go też przy wyborach do Rady miejskiej w roku 1869 i obdarzono go godnością radziecką, którą piastował do r. 1894, dzieląc z nami trudy i prace około dobra miasta.

„Zdrowy sąd o rzeczach publicznych i odwaga wypowiadania zawsze swych zapatrywań zjednały mu zaufanie Rady miejskiej i spowodowały, iż go do wykonywania wszystkich ważniejszych zadań powoływano.

„Był więc wybrany do komisyi przejmującej i urządzającej akcyzę, powołano go do komitetu odbudowy Sukiennic, należał wreszcie do komitetu, któremu budowę teatru powierzono, pełniąc obok tego przez szereg lat obowiązki zastępcy dyrektora Kasy Oszczędności. Wrodzony dobry smak i poczucie piękna uczyniły go miłośnikiem sztuk pięknych, w miarę też możności ręka jego nieraz pomocną była artystom.

„Jako członek komitetu budowy Sukiennic, pragnąc, aby ta pamiątka opieki nad handlem po Wielkim Królu naszym ozdobniejszą być mogła, dorzucił grosz swój do pokrycia kosztów, aby umożebnić wykonanie pięknej myśli artysty.

„Pozyskanie najpiękniejszej ozdoby dla teatru naszego, bo prawdziwego arcydzieła sztuki malarskiej, które swoich i obcych zachwyca, przez nakłonienie najznakomitszego artysty naszego do podjęcia tego dzieła, jemu miasto nasze zawdzięcza.

„Śmierć syna złamało go. Odtąd oblicze to zawsze pogodne — sposępniało, usunął się w zacisze domowe, unosząc drażliwość i nieugruntowany żal do ludzi, nawet do tych, którzy go szanowali, zachowując mu do zgonu życzliwość i przyjaźń. Z jego śmiercią utraciliśmy zacnego, miłującego rodzinne miasto obywatela“.

„Wyraz czci, jaki Panowie oddaliście pamięci zmarłego przez powstanie, zapisany będzie w protokóle dzisiejszego posiedzenia“. —

R. m. Dr. Pieniążek zapytuje się Przewodniczącego, kiedy postawi na porządku dziennym **wybór jednego członka komisyi teatralnej** w miejsce ś. p. Dra Asnyka.

Przewodniczący przyrzeka w najbliższem czasie postawić ten wybór na porządku dziennym. —

Z kolei przystąpiono do porządku dziennego.

Imieniem Sekcyi I. i II. r. m. Biborski wnosi:

Rada m. uchwali!

1) W celu odsłonięcia w przyszłości widoku na Wawel i jego stoki, **zakupić na rzecz gminy m. Krakowa od pp. Franciszki Chybińskiej, Adolfa i Walerego Chybińskich i Franciszki z Chybińskich Szayerowej realność tychże pod lk. 1. Dz. III.** lwh. 514 położoną, składającą się z gruntu w ilości 251 □° i z 2 domów, jednego parterowego, drugiego jednopiętrowego w dobrym stanie, za ryczałtową cenę kupna-sprzedaży w kwocie 21.500 zła., którą Gmina miasta Krakowa wypłaci odrazu w całości, najdalej w dniach 14 po podpisaniu kontraktu i odebraniu w posiadanie tej realności w stanie wolnym od wszelkich ciężarów.

2) Koszta spisania kontraktu, stempli, opłaty od przeniesienia, jak również przepisania własności poniesie wyłącznie Gmina miasta Krakowa z własnych funduszów

3) Cena kupna pokryta zostanie z reszty kasowej z r. 1896.

4) Do podpisania kontraktu upoważnia się, obok Prezydenta miasta, r. m. Jana Rottera i Aleksandra Biborskiego.

Wniosek przyjęto. (L. 26543). —

Imieniem połączonych Sekcyj I. i II. radca Mgtu Skrzyniarz wnosi:

Rada miasta uchwali!

Udziela się **kredyt dodatkowy** w kwocie 205 zła. 50 ct. dla działu I. 10. o. budżetu r. 1897 **koszta kancelaryjne — zastępstwo woźnych.**

Wniosek przyjęto. (L. 57679). —

Imieniem Sekcyi I. radca Mgtu Skrzyniarz wnosi:

Rada m. uchwali!

Do **podpisania kontraktu**, który w myśl uchwały Rady miasta z dnia 7 września 1893 zawarty być ma **między Gminą miasta Krakowa a Henrykiem Schönbergiem, o zamianę gruntu** miejsk. z realności lwh. 850 Dz. IV. z parceli grunt. 1673 w obszarze 40·5 □° za grunt z realności l. k. 25 Dz. IV. z parceli budowlanej 1522 w obszarze 38·2 □°, upoważnia się r. m. Dra Walentego Staniszewskiego w miejsce p. Dra Jana Hajdukiewicza, który w międzyczasie radcą miejskim być przestał.

Wniosek przyjęto. (L. 60420). —

Imieniem Komisyi przemysłowej naczelnik IV. Wydziału Mgtu adjunkt Banaś wnosi:

Rada m. uchwali!

Oświadczyć Wydziałowi krajowemu gotowość **podwyższenia z dniem 1 stycznia 1899 wynagrodzenia za kierownictwa tutejszych pięciu szkół przemysłowych uzupełniających** do kwoty 240 zła. rocznie — **jak również wynagrodzenia za godzinę udzielonej nauki w tychże szkołach** do kwoty 1 zła. 25 ct., a to tym tylko nauczycielom, którzy wykażą się odbyciem specyalnych kursów, dla nauki w szkołach przemysłowych uzupełniających przydatnych, jednak pod zastrzeżeniem, że Wydział krajowy podwyższy subwencyę sejmową dla szkół prze-

mysłowych uzupełniających do kwoty 3.000 zła. rocznie i w tejże wysokości wyjedna subwencyę państwową.

Wniosek przyjęto. (52904). —

Imieniem Sekcyi IV. tenże sam wnosi:

Rada m. uchwali!

Zgromadzeniu Córek Miłości Bożej w Krakowie udziela się, poczynając od roku budżetowego 1898, **na utrzymanie szkoły** stałą roczną, jednak odwołalną **subwencyę** w kwocie 600 zła.

Wniosek przyjęto. (L. 13766). —

Imieniem Sekcyi IV. tenże sam wnosi:

Rada m. uchwali!

Krakowskiemu Towarzystwu śpiewackiemu „**Lutnia**" udziela się, poczynając od roku budżetowego 1898, stałą roczną, lecz odwołalną **subwencyę** w kwocie 100 zła.

Wniosek przyjęto. (L. 65865). —

Imieniem Sekcyi IV. tenże sam wnosi:

Rada m. uchwali!

Zarządowi szkoły handlowej w Krakowie udziela się, poczynając od roku budżetowego 1898, na honorarya profesorów i inne drobne wydatki szkolne i gospodarcze, stałą roczną, lecz odwołalna **subwencyę** w kwocie 2.000 zła.

Wniosek przyjęto. (L. 53903). —

Imieniem Sekcyi IV. tenże sam wnosi:

Rada m. uchwali!

Usuwa się z budynku szkoły im. św. Scholastyki na czas potrzeby **mieszkanie ochmistrzyni**, wyznaczając jej równocześnie ryczałt na mieszkanie w rocznej kwocie 300 zła., oraz na koszta przeprowadzenia jednorazowo kwotę 30 zła.

W dyskusyi nad tą sprawą zabierali głos r. m. Dr. Kohn, Bartoszewicz, Dr. Jordan, Rotter (z wnioskiem, aby zwrócić sprawę Sekcyi, aby się jeszcze raz zastanowiła, czyby nie wypadało przeznaczyć dla ochmistrzyni w budynku szkolnym na mieszkanie innych ubikacyj od dotychczas zajmowanych), r. m. X. Dr. Spis i wiceprezydent Dr. Jakubowski.

W głosowaniu wniosek r. m. Rottera przyjęto. (L. 63441). —

Imieniem Sekcyi IV. r. m. X. Dr. Bukowski wnosi:

Rada m. uchwali!

Ustanowiony uchwałą budżetową Rady miejskiej z r. 1882 w myśl obowiązujących przepisów szkolnych **ryczałt na mieszkanie** dla kierowników i kierowniczek szkół ludowych miejskich, w rocznej kwocie 300 zła., **podwyższa się dla kierowników szkół** do rocznej kwoty 360 zła., a to poczynając od roku budżetowego 1898.

R. m. Dr. Seinfeld czyni propozycyę, aby i kierowniczkom podwyższyć ryczałt do 360 zła.

W wywiązanej nad tą poprawką dyskusyi wzięli udział r. m. Dr. Pieniążek, Dr. Cyfrowicz, Dr. Jakubowski, Bartoszewicz, Dr. Kohn, Kwiatkowski, wiceprezydent Dr. Jakubowski i sprawozdawca.

W głosowaniu wniosek Sekcyi IV. z poprawką r. m. Dra Seinfelda przyjęto. (L. 28950). —

Koniec posiedzania o godzinie 7 wieczorem.

Następuje posiedzenie tajne. —

Posiedzenie nadzwyczajne (41 w kad. XI.) **z dnia 7 grudnia 1897.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.

I. wiceprezydent miasta: Dr. Jakubowski Faustyn.

Protokół prowadzący: Groele Adam, konc. apl. Magistratu.

Radców miejskich obecnych **31**. Radcy miejscy: Bereźnicki, Dr. Bujwid, Dr. Domański, Epstein, Fritsch, Dr. Górski, Dr. Horowitz, Dr. Kohn, Kwiatkowski, Landau, Dr. Leo, Łapiński, Mendelsburg, Dr. Pareński, Dr. Paszkowski Franciszek, Dr. Paszkowski Stanisław, Dr. Popiel, Dr. hr. Potocki, Dr. Propper, Rotter, Stryjeński, Szancer, Dr. hr. Tarnowski, Dr. Weigel, hr. Wodzicki, Chyliński (**26**) nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili.

Początek posiedzenia o godzinie 6 minut 45 wieczorem.

Przewodniczący przemówił, jak następuje:

„Wypadki ubiegłych dni, walka parlamentarna, tak blisko obchodząca kraj nasz, zniewoliły mnie do zaproszenia Panów. Uczyniłem to z dwóch względów: raz, aby złożyć temu, który w obronie praw ludów tak śmiało występował, wyrazy uznania i czci — dlatego przedkładam Panom do uchwalenia następującą rezolucyę:

1) „**Rada miasta Krakowa wyraża Kazimierzowi hr. Badeniemu hołd, cześć i podziękowanie za to, że objąwszy rządy w bardzo trudnych warunkach i spełniając zamiary wspaniałomyślnego Monarchy, tak zgodne z ideałami naszego narodu, — podjął śmiało zadanie równouprawnienia ludów Monarchii.**"

Rezolucyę tę przyjęto wśród oklasków jednomyślnie.

W dalszym ciągu przemówił Przewodniczący:

„Chwila obecna brzemienną jest w ważne następstwa. Obchodzą one w szczególności nasz kraj, który zawsze odczuwał położenie przykre innych pobratymczych nam narodów. Koło polskie walczyło w obronie tych narodów. Koło polskie i nadal prawdopodobnie zadania tego nie opuści. Uważam, że należy dać mu poparcie i zadokumentować, że cały kraj za niem stoi. — Przedkładam Panom następującą rezolucyę do uchwalenia:

2) „**Rada miasta Krakowa wyraża Kołu polskiemu cześć za to, że w ścisłem przymierzu z naturalnymi naszymi sojusznikami stanęło w obronie równouprawnienia i samorządu ludów Monarchii, a zarazem wyraża ufność, że na tej drodze i w tem przymierzu Koło polskie wytrwa niewzruszenie, i wywalczy te prawa w interesie potęgi Państwa i dobra naszego Narodu**".

Rezolucyę tę przyjęto wśród oklasków jednomyślnie. —

Na tem zamknął Przewodniczący posiedzenie o godzinie 7 wieczór.

Posiedzenie nadzwyczajne (42 w kad. XI.) **z dnia 20 grudnia 1897.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.

I. wiceprezydent miasta: Dr. Jakubowski Faustyn.

Protokół prowadzący: Groele Adam, konc. apl. Mgtu.

Radców miejskich obecnych **41**. Radcy miejscy: Dr. Cyfrowicz, Kroebl, Dr. Paszkowski Stanisław, Dr.

Rothwein, Schmid, Dr. Weigel (**6**) nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili; nieusprawiedliwili zaś nieobecności swej Radcy: Chmurski, Dr. Domański, Fritsch, Dr. Horowitz, Dr. Leo, Łapiński, Mendelsburg, Nowacki, Rehman, Dr. Rosenblatt, Dr. hr. Tarnowski (**11**).

Początek posiedzenia o godzinie 5 minut 50 wieczorem.

Protokół prowadzący odczytuje pisma do Rady nadeszłe:

1) **Dr. Alfred Schlichting**, sekretarz Magistratu, donosi **o zamianowaniu go członkiem c. k. komisyi egzaminacyjnej dla egzaminów rządowych oddziału umiejętności politycznych.**

Przyjęto do wiadomości. (L. 69239). —

2) **P. Józefa Wentzlowa**, wdowa po ś. p. Konradzie Wentzlu, b. radcy miejskim, składa podziękowanie JW. Prezydentowi i Radzie miejskiej za współudział w oddaniu ostatniej posługi ś. p. jej mężowi.

Przyjęto do wiadomości. (L. 696/pr.). —

3) **J. E. Zborowski**, c. k. Prezydent sądu krajowego wyższego w Krakowie, zawiadamia, iż Jego Ces. i król Apostolska Mość raczył najwyższem postanowieniem z dnia 28 listopada b. r. przenieść go na własną prośbę w stan stałego spoczynku, oraz składa podziękowanie za poparcie, jakiego doznawał od władz miejskich w ciągu urzędowania.

Przyjęto do wiadomości. (L. 697/pr.). —

Przewodniczący zawiadamia, że **p. hr. Andrzej Potocki przeznaczył na rzecz ubogich m. Krakowa 500 cet. cłowych węgla**, za co mu Prezydent imieniem obdarowanych składa podziękowanie.

Przyjęto do wiadomości. (L. 72756). —

R. m. Rotter uzasadnia następujący wniosek: „Rada miasta poleca komisyi przemysłowej przedłożyć w czasie najkrótszym **projekt urządzenia nauki dopełniającej dla kończących 3 klasowe męskie szkoły wydziałowe**“.

Przyjęto. (L. 73424). —

Prezydent miasta imieniem komisyi wodociągowej przedstawia następujący wniosek nagły:

Rada miasta uchwali!

„Gmina miasta Krakowa obowiązuje się dostarczyć wody do picia i potrzeb gospodarczych z urządzić się mającego wodociągu do tych budynkow, które w zamian za istniejące obecnie na Wawelu wybudowane być mają, choćby one poza miastem w przyległych gminach, jednak na lewem brzegu Wisły, wzniesione zostały po tejsamej cenie, jaka dla konsumentów w mieście oznaczona będzie“.

R. m. Kwiatkowski pyta się, czy sprawa o tyle jest zbadaną, że można oznaczyć, o ile przez to zobowiązanie podniosą się koszta budowy wodociągu.

Prezydent wyjaśnia, że sprawa ta jest zbadaną.

R. m. Dr. Kohn nie ma żadnych obaw, ale gdyby nawet Gmina przez to miała ponieść jakąś ofiarę materyalną, to nie mogłaby się uchylić od tego, albowiem przyjęcie tego zobowiązania ułatwi i przyspieszy ewakuacyę zamku na Wawelu.

Dyskusyę zamknięto.

R. m Ślęk wyjaśnia, jak stoi sprawa ewakuacyi Wawelu przez wojsko, grunta pod koszary już znaleziono, — a szpital wojskowy stanie u stoku kopca Kościuszki. Gmina może bez wszelkich obaw przyjąć wniosek komisyi wodociągowej.

R. m. Dr. Paszkowski Franciszek uzasadnia następujący dodatek do wniosku komisyi wodociągowej „o ile na cele szpitala wojskowego będą użyte grunta, co do których obecnie toczą stę pertraktacye“.

R. m. Dr. Popiel sądzi, że wniosku tego dzisiaj uchwalić nie można, bo najprzód należy zasięgnąć opinii technicznej ze strony komisyi wodociągowej.

R. m. hr. Wodzicki wnosi, aby z powodu dodatku r. m. Dra Paszkowskiego otworzono znowu dyskusyę.

Dyskusyę otworzono.

Wiceprezydent Dr. Jakubowski przemawia usilnie za przyjęciem wniosku komisyi wodociągowej dziś, bo od tego zawisła decyzya władz wojskowych.

R. m. Rotter wyjaśnia, że strona techniczna tej sprawy już jest zbadana.

Nagłość sprawy uchwalono i wniosek komisyi wodociągowej przyjęto, a do podpisania odnośnej deklaracyi obok Prezydenta miasta delegowano wiceprezydenta Dra Jakubowskiego Faustyna i r. m. Rottera Jana.

Dodatek radcy miejskiego Dra Paszkowskiego upadł. (L. 73379). —

Imieniem Sekcyi III. r. m. Dr. Propper wnosi:

Rada miasta uchwali!

1) **Wydziela się z kompleksu ciała hipotecznego lwh. 613** obejmującego **„Błonia miejskie“** części parceli gruntowej L. kat. 2321, a mianowicie:

L. kat. 2321/2	o powierzchni	183·78°☐	czyli	661·00 m²
„ „ 2321/3	„	22·50°☐	„	81·00 m²
„ „ 2321/4	„	24·47°☐	„	88·00 m²
„ „ 2321/5	„	15·29°☐	„	55·00 m²
„ „ 2321/6	„	2·22°☐	„	8·00 m²
Razem . . .		248·26°☐	czyli	893·00 m²

oznaczone na planie sytuacyjnym kolorem czerwonym, na których wzniesione są następujące budynki, położone w parku imienia Dra Jordana, — a w szczególności: *a)* drewniany dom dla stróża; *b)* drewniany wolno stojący wychodek i *c)* trzy drewniane pawilony, — i tworzy się dla tych objektów osobne ciało hipoteczne.

Od tak wydzielonych objektów zeznany będzie **rewers demolacyjny** i na tem nowo utworzonem ciele hipotecznem zaintabulowany.

2) Do zeznania i podpisania odnośnego rewersu demolacyjnego, upoważnia się Prezydenta miasta, oraz r. m. Jana Kwiatkowskiego i Dra Alberta Proppera.

Wniosek przyjęto. (L. 68938). —

Imieniem połączonych Sekcyj II. i III. sekretarz Magistratu Dr. Schlichting wnosi:

Rada miasta uchwali!

Dyetaryuszom Magistratu udziela się jednorazową zapomogę w łącznej kwocie 1820 złr.

Na pokrycie tego wydatku przyznaje się kredyt dodatkowy do funduszu obrotowego Dział I. poz. 9 lit. b. na rok 1897.

Przyjęto. (L. 70177). —

Imieniem tychże samych Sekcyj tenże sam referent wnosi:

Rada miasta uchwali!

Sługom miejskim udziela się jednorazową zapomogę w łącznej kwocie 2750 złr.

Na pokrycie tego wydatku przyznaje się kredyt dodatkowy do funduszu obrotowego Dz. I. poz. 9 lit. a. na rok 1897.

Wniosek przyjęto. (L. 67878). —

R. m. X. Dr. Spis i towarzysze czynią następujący wniosek nagły:

Rada miasta uchwali!

„Przeznacza się 800 złr. na subwencyę dla najbardziej potrzebujących członków grona nauczycielskiego szkół ludowych krakowskich“.

Po przemówieniu Przewodniczącego i r. m. Dra Kohna, uchwalono kwotę tę wstawić do budżetu miejskiego na r. 1898 do dyspozycyi Sekcyi IV. (L. 73423). —

Koniec posiedzenia o godz. 7 minut 30 wieczorem. Następuje posiedzenie tajne. —

Protokóły pełnej Rady miejskiej.

(Z posiedzeń tajnych.)

Posiedzenie tajne (18 w kad. XI.) **z dnia 18 listopada 1897 r.**

Na posiedzeniu tem powzięto następujące uchwały:

I. Udziela się **Honoracie Świerczyńskiej,** żonie Ksawerego Świerczyńskiego, b. sierżanta straży pożarnej, **w drodze łaski zaopatrzenie w rocznej kwocie 139 zła. 96 ct.** zaś na wychowanie dwojga dzieci **datek na wychowanie,** również w drodze łaski, każdemu po 46 zła. 65 ct. aż do osiągnięcia wieku normalnego córki Maryi Salomei, t. j. do 13 sierpnia 1907 r. i syna Jana Ludwika, t. j. do dnia 5 sierpnia 1909 r. (L. 32381). —

II. P. **Karolowi Hintzingerowi,** etatowemu egzekutorowi miejskiemu, przyznaje się **pierwsze pięciolecie** w kwocie 80 zła. rocznie, począwszy od 1-go stycznia 1894 r. (L. 352/pr.). —

Posiedzenie tajne (19 w kad. XI.) **z dnia 2 grudnia 1897 r.**

I. Rada nadała **prezentę na posadę kierownika w szkole pospolitej 4-klasowej im. św. Szczepana p. Józefowi Parczyńskiemu,** starszemu nauczycielowi w szkole wydziałowej im. św. Jana Kantego. (L. 63976).

Nadto powzięła Rada na tem posiedzeniu następujące uchwały:

II. P. **Ludwikowi Zawiłowskiemu,** radcy Magistratu, **udziela się zaliczkę na płacę,** w wysokości jednorocznych poborów w kwocie 2.280 zła., spłacalną w 6 latach, w równych ratach miesięcznych, pod warunkiem, że polica asekuracyjna Nr. 24749 p. Ludwika Zawiłowskiego własna, na kwotę 2.100 zła. opiewająca i znajdująca się obecnie w Kasie miejskiej, na zabezpieczenie tej zaliczki nadal w Kasie miejskiej będzie zatrzymaną, oraz, że Kasa miejska premie asekuracyjne z płacy p. Ludwika Zawiłowskiego Towarzystwu Ubezpieczeń opłacać będzie. (L. 61848). —

III. P. **Jakóbowi Fijołkowi, kanceliście Mgtu, pozostawia się w drodze łaski dotychczasowy pobór pięciolecia,** które ustało z powodu posunięcia uchwałą Rady miasta z dnia 13 maja b. r. na wyższy stopień płacy. (L. 33669). —

IV. P. **Józefowi Starklowi, kanceliście Mgtu, pozostawia się w drodze łaski dotychczasowy pobór pięciolecia,** które ustało z powodu posunięcia go uchwałą Rady miasta z dnia 13 maja 1897 r. na wyższy stopień płacy (L. 355 pr.). —

V. **Przyznaje się Franciszce Kasprowiczowej,** wdowie po ś. p. Leonie Kasprowiczu, emerytowanym woźnym Mgtu, począwszy od dnia śmierci męża, t. j. od 2 listopada 1896 r. **płacę emerytalną** w rocznej kwocie 133 zła. 34 ct. (L. 10651). —

VI. Przechodzi się do porządku dziennego nad prośbą **Franciszka Więcka,** b. pompiera I. klasy straży pożarnej, o udzielenie mu odprawy w drodze łaski (L. 21147). —

VII. Przechodzi się do porządku dziennego nad prośbą **Władysławy Steczko,** wdowy po dozorcy plantacyjnym, o jednorazową odprawę w kwocie 400 zła. w zamian za zaopatrzenie przyznane jej uchwałą Rady miasta z dnia 6 grudnia 1894 r. (L. 18592). —

VIII. **Zapewnia się przyjęcie do gminy m. Krakowa Drowi Stanisławowi Ludwikowi Filipowi 3 imion Bądzyńskiemu,** prowizorycznemu nadinspektorowi c. k. Zakładu dla badania środków spożywczych w Krakowie, rosyjskiemu poddanemu, za opłatą taksy w kwocie 50 zła. pod warunkiem uzyskania obywatelstwa austryackiego u Wys. c. k Rządu (L. 55068). —

Posiedzenie tajne (20 w kad. XI.) **z dnia 20 grudnia 1897 r.**

Przeprowadzono dyskusyą nad **przebudową gmachu starego teatru przy placu Szczepańskim,** z możnością urządzenia w nim sali balowej i koncertowej, a nadto pomieszczenia Towarzystwa muzycznego — jednak uchwały w sprawie tej nie powzięto. —

STATUT

szkoły prania i prasowania,

uchwalony na posiedzeniu Rady m. w d 1 kwietnia 1897 r.

§ 1. Gmina miasta Krakowa otwiera w założonej przez Siostry Miłosierdzia pralni przy „Domu pracy“ im. Jej Ces. Wys. Arcyksiężnej Krystyny na Kazimierzu w Krakowie szkołę prania i prasowania.

§ 2. W tej szkole uczyć się będą uczennice prania i prasowania bielizny wszelakiej, tudzież koronek i firanek.

§ 3. Szkoła pozostaje pod zarządem i kierownictwem Sióstr Miłosierdzia, atoli Gmina miasta Krakowa zastrzega sobie prawo kontroli i wpływu na szkołę przez delegowane organa.

§ 4. Do kosztów utrzymania szkoły przyczynia się Gmina miasta Krakowa subwencyą od roku do roku przez Radę miasta, w miarę uznania przyznawaną, w półrocznych ratach z góry płatną.

§ 5. Do szkoły prania i prasowania przyjmowane będą uczenice, które ukończyły 16 rok życia i przedłożyły świadectwo moralności. Te zaś, które po nadto wykażą się świadectwem z ukończenia szkoły ludowej, mają przed innemi pierwszeństwo do przyjęcia.

§ 6. Przełożonej „Domu pracy“ przysłuża prawo odmówienia przyjęcia, lub wykluczenia z Zakładu uczenicy już przyjętej, gdy to uzna za konieczne.

§ 7. Uczenice przyjmuje się na naukę każdego 1. i 15. dnia w miesiącu.

§ 8. Nauka trwa trzy miesiące. Po skończonej nauce otrzyma uczenica świadectwo.

§ 9. Uczenica, która z jakichkolwiek powodów wymaganiom postępu w nauce zadość nie uczyniła, może naukę powtórzyć, lub uzupełnić w przeciągu czasu, przez Przełożoną oznaczonego.

§ 10. Nauka odbywać się będzie codziennie w dnie powszednie od 9 do 12 i od 2 do 6 godziny.

§ 11. Uczenice, ucząc się, pracują dla Zakładu i używają wszystkich przyrządów i materyałów do prania i prasowania przez Zakład dostarczonych.

§ 12. Przełożona przydzieli każdej uczennicy zajęcie i pracę według własnego uznania, a uczenice mają się do tego zastósować. Jednak mają uczenice przejść wszystkie działy nauki w czasie oznaczonym.

§ 13. Ze względu na utrzymanie porządku, ładu, i karności w Zakładzie, winne są uczenice posłuszeństwo bezwzględne wszystkim zarządzeniom Przełożonej

§ 14. W razie choroby lub innego ważnego powodu nieobecności na nauce w Zakładzie, obowiązane są uczenice zawiadomić Przełożoną i usprawiedliwić się.

§ 15. Opłata za naukę wynosi w pierwszym i drugim miesiącu 3 złr., w trzecim miesiącu 2 złr. i ma być wnoszoną z góry każdego miesiąca do rąk Przełożonej i na rachunek Zakładu.

§ 16. Uczenice, które dowiodą swego ubóstwa, mogą być od opłaty uwolnione, co zależy od uznania Przełożonej i delegata Komisyi przemysłowej miejskiej.

§ 17. Zakład ma obowiązek przedkładać co pół roku Magistratowi miasta Krakowa sprawozdanie o stanie szkoły prania i prasowania za czas ubiegły.

§ 18. Rada miejska może zwinąć szkołę prania i prasowania z końcem każdego roku kalendarzowego, jednak winna uprzedzić o tem Przełożoną Zakładu najmniej trzy miesiące naprzód.

Projekt zasad do kontraktu,

zawrzeć się mającego

między Gminą a Towarzystwem tramwajowem,

uchwalony na posiedzeniach Rady m. w dniu 20 lipca i 4 listopada 1897.

Gmina miasta Krakowa zgadza się pod warunkami poniżej wyszczególnionymi na przemianę Towarzystwa akcyjnego „Tramwaje austryackie Krakowa i przedłużeń“ *(Tramways Autrichiens, Cracovie et extensions, societé anonyme)* na Towarzystwo austryackie, zawiązać się mające pod nazwą „Krakowska Spółka tramwajowa“, względnie na przelanie przez dotychczasowe Towarzystwo na zawiązać się mające Towarzystwo „Krakowska Spółka tramwajowa“ praw i obowiązków, wynikających z zawartego z gminą miasta Krakowa kontraktu notaryalnego z dnia 25 listopada 1881 r. do L. R. 17.342, cessyi z dnia 13 marca 1883 i odnośnej uchwały Rady miasta Krakowa z dnia 8 stycznia 1885, wreszcie z kontraktu notaryalnego z dnia 9 października 1896 r. L. R. 1021, oraz pod zastrzeżeniem, że statut Towarzystwa c. k. Rządowi do zatwierdzenia przedłożyć się mający ułożony będzie w porozumieniu z gminą miasta Krakowa.

1. Pod względem stosunku prawnego między gminą miasta Krakowa a zawiązać się mającem Towarzystwem „Krakowska Spółka tramwajowa“ pozostają w swej mocy istniejące dotychczas między gminą miasta Krakowa a Towarzystwem akcyjnem „Tramwaje austryackie Krakowa i przedłużeń“ *(Tramways Autrichiens, Cracovie et extensions societé anonyme)* umowy z dnia 25 listopada 1881 do L. R. 17.342 i z dnia 9 października 1896 do L. R. 1021 z uwzględnieniem cessyi z dnia 13 marca 1883 i odnośnej uchwały Rady miasta Krakowa z dnia 8 stycznia 1885 r, o ile poniżej wyszczególnionemi postanowieniami nie ulegają zmianie.

2. Towarzystwo zawiązać się mające zawrze z gminą miasta Krakowa nowy jednolity kontrakt notaryalny, obejmować mający postanowienia dawniejszych, w ustępie pierwszym wyszczególnionych, a obecnemi postanowieniami zmianie nie uległych umów, oraz obejmować ma nowe postanowienia, jakie się ze względu na użycie nowej siły popędowej t. j. elektrycznej okażą potrzebnemi. Kontrakt ten zawarty być winien bezzwłocznie po zatwierdzeniu statutu zawiązać się mającego Towarzystwa „Krakowska Spółka tramwajowa“ i po podpisaniu przy współudziale gminy miasta Krakowa protokółu koncessyjnego, do którego wzór tego kontraktu ma być dołączony. Zawarcie tego kontraktu ma stanowić warunek udzielenia koncessyi.

3. Gmina miasta Krakowa zezwala, a Towarzystwo zawiązać się mające „Krakowska Spółka tramwajowa“ obowiązuje się własnym kosztem przekształcić obecnie w Krakowie istniejącą linię kolei konnej „Most podgórski“ — „Dworzec kolei“ dla ruchu zapomocą elekryczności, tudzież wybudować dla ruchu zapomocą elektryczności w Krakowie koleje na następujących liniach:

a) z Rynku głównego wzdłuż linii A-B, ulicą Szewską i Karmelicką, poczynając już od istniejącej linii w Rynku przy kościele Maryackim, a kończąc takową przy Parku krakowskim;

b) od Stradomia przez ulicę Dietlowską, Starowiślną, Sienną do Rynku głównego;

c) z Rynku głównego wzdłuż linii A-B i B-C, ulicą Wiślną, Zwierzyniecką, poczynając od istniejącej już linii w Rynku przy kościele Maryackim, a kończąc takową przy przystanku kolei circumwalacyjnej;

d) z Rynku głównego przez ulicę Sławkowską i ulicę Długą aż do rogatki;

e) z Rynku głównego wzdłuż linii A-B i B-C przez ulicę Wiślną, Wolską do Parku Jordana, z tem, że do kosztów wzmocnienia mostu na Rudawie przyczynić się ma „Krakowska Spółka tramwajowa“ kwotą 1500 zła.

4. Gmina miasta Krakowa zgadza się na to, aby zawiązać się mające Towarzystwo „Krakowska Spółka tramwajowa“ dodatkowo do istniejącej już koncessyi na kolej konną „Most podgórski“ — „Dworzec kolei“, udzieloną Towarzystwu akcyjnemu „Tramwaje austryackie Krakowa i przedłużeń“, uzyskało na swoje imię koncessyę na przekształcenie istniejącej kolei konnej na linii „Most podgórski“ — „Dworzec kolei“ dla ruchu za pomocą elektryczności, tudzież na budowę i prowadzenie ruchu sieci kolei za pomocą elektryczności w Krakowie, na wszystkich w ustępie 3-cim wyszczególnionych liniach na okres jedynie 45-letni i tylko na ten wypadek, że:

a) w koncessyi przez Towarzystwo na imię tegoż uzyskać się mającej, c. k. Rząd zrzeknie się na rzecz gminy miasta Krakowa prawa przepadku *(Heimfallsrecht)*, tudzież prawa wykupna *(Einlösungsrecht)* linii tramwa-

jowych koncessyą objętych w myśl ustawy z dnia 31 grudnia 1894 Nr. 2 Dz. p. p. z r. 1895 — przyczem się stanowi, że o uzyskanie owego zrzeczenia się c. k. Rządu w koncessyi prawa przepadku i wykupna na rzecz gminy miasta Krakowa winno się postarać Towarzystwo, tudzież, że uzyskanie tego zrzeczenia się stanowi również warunek, pod którym gmina miasta Krakowa udziela Towarzystwu zezwolenia na używanie ulic i przelew praw na nowe Towarzystwo;

b) zawiązać się mające Towarzystwo „Krakowska Spółka tramwajowa“ z prawa wywłaszczenia wedle postanowień dotyczących przepisów ustawowych do wykonania koncessyonowanej kolei w koncessyi mu się udzielić mającego, nie będzie korzystało odnośnie do ulic, placów i gruntów miejskich;

c) że przelanie koncessyi tak na budowę, jak i na ruch na inne osoby, bądź fizyczne bądź prawnicze, bez wyraźnego we formie kontraktu notaryalnego prawomocnie udzielonego zezwolenia gminy miasta Krakowa, nie jest dopuszczalne;

d) że odstąpienie ruchu koncessyonowanych kolei elektrycznych w całości lub w części innym osobom bądź fizycznym bądź prawniczym, bez wyraźnego we formie kontraktu notaryalnego prawomocnie udzielonego zezwolenia gminy miasta Krakowa, nie jest dopuszczalne.

5. Statut Towarzystwa zawierać ma postanowienie, iż przez cały czas trwania koncessyi Towarzystwa gmina miasta Krakowa ma prawo mianować dwóch członków Rady zawiadowczej Towarzystwa, którzy bez obowiązku posiadania jakiejkolwiek liczby akcyj mają prawo uczestniczyć w posiedzeniach Rady zawiadowczej i wszelkich innych ewentualnych organów Towarzystwa, jak niemniej w Walnych Zgromadzeniach akcyonaryuszy z wszelkiemi prawami służącemi innym członkom Rady zawiadowczej.

6. Wszelkie koszta sporządzenia kontraktu notaryalnego, stemple, należytości prawne i wszelkie inne z tego tytułu wynikające koszta i wydatki poniesie wyłącznie zawiązać się mające Towarzystwo „Krakowska Spółka tramwajowa“ z własnych funduszów.

I. Okres trwania koncessyi.

7. Towarzystwo zawiązać się mające „Krakowska Spółka tramwajowa“ przejmuje na siebie wykonywaną dotychczas przez Towarzystwo akcyjne „Tramwaje austryackie Krakowa i przedłużeń“ *(Tramways Autrichiens, Cracovie et extensions, societé anonyme)* koncessyę i zobowiązuje się przekształcić istniejącą linię tramwajową dla ruchu za pomocą elektryczności, dalej nabywa ono koncessyę na budowę i ruch kolei za pomocą elektryczności, na sieci kolei drogowej w Krakowie na liniach w ustępie 3-cim wyszczególnionych, a wszystkie te koncessye a w szczególności też istniejącą już koncessyę na okres 45-letni stosownie do czasu, określonego dalszemi postanowieniami.

8. Towarzystwo zawiązać się mające „Krakowska Spółka tramwajowa“ nie może uzyskać od c. k. Rządu koncessyi na budowę, względnie przekształcenie i ruch kolei za pomocą elektryczności w Krakowie na czas dłuższy, aniżeli wynosi czas trwania kontraktu z gminą zawrzeć się mającego i wynosić ma lat 45.

9. Z upływem czasu trwania koncessyi na podstawie niniejszego kontraktu uzyskać się mającej i z dniem tym, a więc z upływem lat 45 od daty tej koncessyi, względnie pierwszej koncessyi, gdyby Towarzystwo z powodu budować się mających kilku linij, miało więcej koncessyj niż jedną, wchodzi gmina miasta Krakowa bezzwłocznie mocą niniejszego kontraktu bezpłatnie i bezpośrednio w wolną od ciężarów własność i w użytkowanie koncessyonowanej (przedmiotem niniejszej umowy będącej) kolei, to jest wszystkich linij i wszelkich tak ruchomych, jak i nieruchomych przynależności, włącznie z parkiem wozowym, centralną stacyą elektryczną, stacyami pomocniczemi, magazynami, remizami i budynkami technicznymi, oraz administracyjnymi, zasobem materyałów, szynami, słowem całem urządzeniem kolei i ze wszystkiem, co do utrzymania i ruchu przedsiębiorstwa tramwajowego w Krakowie jest potrzebne, w stanie zdolnym do prawidłowego użycia, a zarazem nabywa gmina wyłączną własność funduszu ruchu i funduszu rezerwowego *(Betriebs- und Reservefonde)*, o ile takowe powstały z kapitału zakładowego. Gmina będzie uprawnioną z nadejściem tego dnia wszystko to sama odebrać na własność i w posiadanie, a Towarzystwo zawiązać się mające „Krakowska Spółka tramwajowa“ zgadzając się na to, zobowiązuje się ze swej strony oddania tego dokonać i to w stanie dobrym, do prawidłowego użytku zdatnym, a zarazem zezwala, aby w stanie czynnym i biernym wszelkich tak na rzecz obecnego Towarzystwa zaintabulowanych, a na rzecz „Krakowskiej Spółki tramwajowej“ przepisać się mających nieruchomości, jakoteż w stanie czynnym i biernym wszelkich nieruchomości przez „Krakowską Spółkę tramwajową“ w czasie trwania niniejszego kontraktu kiedykolwiek nabyć i na jej imię zaintabulować się mających, tudzież w karcie własności i ciężarów księgi kolejowej założonej w myśl ustawy z dnia 19 maja 1874 Dz. u. p. Nr. 70, a przedtem jeszcze w takichże kartach tymczasowego wykazu księgi kolejowej, założyć się mającego według §§. 12 do 17 powołanej ustawy, na rzecz gminy miasta Krakowa wpisane, czyli zaintabulowane zostało, że z upływem czasu trwania koncessyi przez „Krakowską Spółkę tramwajową“ od c. k. Rządu tak na przekształcenie obecnie istniejącej linii kolei konnej „Most podgórski“ — „Dworzec kolei“ dla ruchu za pomocą elektryczności, jak i na budowę i prowadzenie ruchu sieci kolei za pomocą elektryczności w Krakowie na wszystkich w ustępie 3-cim wyszczególnionych liniach, t. j. z upływem lat 45 od daty tejże koncessyi, względnie od daty pierwszej koncessyi, gdyby Towarzystwo z powodu budować się mających kilku linij, posiadało więcej konoessyj, niż jedną, przechodzi na gminę miasta Krakowa z mocy kontraktu w myśl ustępu 2 zawrzeć się mającego bezzwłocznie, bezpośrednio i bezpłatnie wolna od wszelkich ciężarów własność i użytkowanie koncessyonowanej (przedmiotem niniejszej umowy będącej) kolei, t j. wszystkich linij i wszelkich tak ruchomych, jak i nieruchomych przynależności, włącznie z parkiem wozowym, centralną stacyą elektryczną, stacyami pomocniczemi, magazynami, remizami i budynkami technicznymi oraz administracyjnymi, zasobem materyałów, szynami, słowem z całem urządzeniem kolei i ze wszystkiem, co do utrzymania i ruchu przedsiębiorstwa tramwajowego w Krakowie jest potrzebne, w stanie zdolnym do prawidłowego użycia i wraz z funduszem ruchu i funduszem rezerwowym, o ile te fundusze powstały z kapitału zakładowego.

10. „Krakowska Spółka tramwajowa“ obowiązaną będzie budowę koncessyonowanej (przedmiotem niniejszej umowy będącej) kolei wykonać i urządzenia do prowadzenia ruchu na takowej potrzebne przez cały czas trwania koncessyi we wszystkich jej częściach utrzymywać odpowiednio celowi i starannie, a gmina miasta Krakowa uprawnioną jest o tem się przekonywać oraz zarządzić, aby usterki w tym względzie usunięte zostały.

W ostatnich 5-ciu latach przed upływem koncessyi przysługuje gminie m. Krakowa prawo wykonywania przez swoje ku temu celowi, według swego uznania wyznaczone organa stałej kontroli nad przedsiębiorstwem i przynależnościami, a w szczególności także nad torami, wozami, budynkami, zasobami, prowadzeniem centralnej i pomocniczych stacyj elektrycznych, słowem nad całem urządzeniem i prowadzeniem technicznem i ekonomicznem kolei, aby takowe aż do odebrania przez gminę w dobrym, do prawidłowego użytku zdatnym stanie przez „Krakowską Spółkę tramwajową“ było utrzymane, a „Krakowska Spółka tramwajowa“ obowiązaną będzie przedsiębrać bezzwłocznie potrzebne urządzenia *(erforderliche Herstellungen)*, do czego w razie potrzeby przedsiębiorstwo karami może być znaglone.

11. Stacya główna elektryczna, stacye pomocnicze, służące do popędu ruchu tramwajowego, magazyny, remizy i budynki administracyjne, wogóle wszystkie ruchomości i nieruchomości do prowadzenia przedsiębiorstwa tramwajowego w Krakowie przeznaczone i używane muszą się znajdować na terytoryum miasta Krakowa, oraz na imię „Krakowskiej Spółki tramwajowej“ mają być nabyte i zaintabulowane.

12. Bez wyraźnego pisemnego, prawomocnie udzielonego zezwolenia gminy miasta Krakowa, nie wolno „Krakowskiej Spółce tramwajowej“ budować przedłużeń tramwajowych (torów) po za granice terytoryum gminy m. Krakowa, popędzanych siłą elektryczną ze stacyj krakowskich.

13. Z upływem 25 lat trwania koncessyi, względnie z upływem 25 lat od daty pierwszej koncessyi, gdyby Towarzystwo z powodu budować się mających kilku linij posiadało więcej koncessyi niż jedną, zastrzega sobie gmina m. Krakowa prawo wykupu całej koncessyonowanej wykończonej i w ruch wprowadzonej kolei elektrycznej, wraz ze wszystkiemi prawami i przedmiotami w punkcie 9 wyszczególnionymi i wraz z koncessyą lub koncessyami przez Towarzystwo od c. k. Rządu uzyskanemi, pod poniżej wyszczególnionemi postanowieniami:

a) Z tego zastrzeżonego prawa wykupu gmina m. Krakowa korzystać może z początkiem 26-go, 31-go, 36-go i 41-go roku kalendarzowego od daty koncessyi na budowę, względnie od daty pierwszej koncessyi, gdyby Towarzystwo z powodu budować się mających kilku linij posiadało więcej koncessyj, niż jedną, za uwiadomieniem Towarzystwa do rąk zarządu w Krakowie o swem postanowieniu we formie deklaracyi na jeden rok naprzód przed którymkolwiek z powyższych terminów, przyczem w deklaracyi tej ma być podany czas, w którym nastąpi postanowione wykupno.

b) Za podstawę do oznaczenia ceny wykupna posłuży czysty dochód z przedsiębiorstwa z ostatnich 7 przed terminem wykupna zamkniętych lat obrotowych, z tego potrąci się czysty dochód z najkorzystniejszego i najniekorzystniejszego roku obrotowego, a z pozostałych 5 lat obliczy się przeciętny, roczny, czysty dochód.

c) Obliczony po myśli poprzedniego ustępu *b)* przeciętny, roczny, czysty dochód obowiązaną będzie gmina m. Krakowa wypłacać „Krakowskiej Spółce tramwajowej“ (przedsiębiorstwu) jako odpłatę za wykupno kolei przez czas aż do upływu koncessyi w półrocznych w dniu 30 czerwca i 31 grudnia każdego roku z dołu płatnych ratach.

d) Gmina m. Krakowa zastrzega sobie prawo każdego czasu zamiast niezapadłych jeszcze rocznych wypłat po myśli ustępu *c)* wypłacić przedsiębiorstwu kapitał, który się równa kwocie po 4% od sta na procent składany dyskontowanej wartości kapitałowej pomienionych wedle postanowienia objętego w ustępie *c)* półrocznie uiszczać się mających wypłat.

e) Jako czysty dochód po myśli pywyższych postanowień ma być uważana ta suma, która pozostaje po odciągnięciu od dochodu brutto:

α) kosztów ruchu i zarządu. Jeżeli wykupno nastąpi po upływie czasokresu, na który przedsiębiorstwu w koncessyi po myśli art. V. ustawy z dnia 31 grudnia 1894 Nr. 2 Dz. p. p. z r. 1895 czasowe uwolnienie od podatków udzielone lub przedłużone zostanie, mają podatki wraz z dodatkami i wszelkie inne publiczne opłaty, które przedsiębiorstwu tramwajowemu zostaną wymierzone, w koszta ruchu być wliczone. Jeżeliby obowiązek podatkowy nie istniał we wszystkich 5 latach, z których przeciętny czysty dochód ma być obliczony, należy również dla tych wolnych od podatku lat obliczyć podatki z dodatkami w stosunku procentowym pierwszego podatkowego roku i takowy od dochodu odtrącić;

β) rocznych odpisań na zużycie i zmniejszenie wartości przedsiębiorstwa tramwajowego i na dotowanie funduszu odnowienia;

γ) ustawowych wpłat do funduszu rezerwowego;

δ) kwoty ryczałtowej zł. w. a. 3.000, którą „Krakowska Spółka tramwajowa“ byłaby obowiązaną przez dalsze jeszcze lata aż do upływu koncessyi płacić gminie m. Krakowa w myśl ustępu 20-go niniejszego kontraktu.

f) Przez nastąpione wykupno przedsiębiorstwa tramwajowego i od dnia tego wykupna wchodzi gmina miasta Krakowa w nieobciążoną własność i w użytkowanie całego przedsiębiorstwa tramwajowego ze wszystkiemi w ustępie 9 wyszczególnionemi przynależnościami, obowiązana jest atoli ceną wykupna stósownie do postanowienia, lit. *c)* względnie *d)* objętego, Towarzystwu wypłacić, a nadto w ciągu dwóch miesięcy po nastąpionem ostatecznem ustaleniu renty wykupna, względnie sumy wykupna, wręczyć Towarzystwu deklaracyę, zezwalającą na wpis prawa zastawu dla tejże renty, względnie sumy wykupna jedynie tylko w stanie biernym wykupionej kolei na rzecz Towarzystwa.

14. „Krakowska Spółka tramwajowa“ zezwala, aby w stanie czynnym i biernym wszelkich tak na rzecz obecnego Towarzystwa zaintabulowanych, a na rzecz „Krakowskiej Spółki tramwajowej“ przepisać się mających nieruchomości, jakoteż w stanie czynnym i biernym wszelkich nieruchomości przez „Krakowską Spółkę tramwajową“ w czasie trwania niniejszego kontraktu kiedykol-

wiek nabyć i na jej imię zaintabulować się mających, tudzież w karcie własności i ciężarów księgi kolejowej, założonej w myśl ustawy z dnia 19 maja 1874 Dz. p. p. Nr. 70, a przedtem jeszcze w takichże kartach tymczasowego wykazu księgi kolejowej, założyć się mającego według §§ 12 do 17 powołanej ustawy, na rzecz gminy m. Krakowa wpisane czyli zaintabulowane zostało, że z upływem 25 lat trwania koncessyi względnie z upływem lat 25 od daty pierwszej koncessyi, gdyby Towarzystwo z powodu budować się mających kilku linij, posiadało więcej koncessyj niż jedną, służy gminie m. Krakowa każdego czasu prawo wykupu całej koncessyonowanej, wykończonej i w ruch wprowadzonej kolei elektrycznej, wraz ze wszystkiemi prawami i przedmiotami w punkcie 9 wyszczególnionymi i wraz z koncessyą przez Towarzystwo od c. k. Rządu uzyskaną pod warunkami i za odpłatą określonymi w ustępie 13, tudzież, że na wypadek korzystania z tego prawa wykupna od dnia tego wykupna przechodzi na gminę m. Krakowa z mocy kontraktu w myśl ustępu 2, zawrzeć się mającego bezzwłocznie i bezpośrednio, wolna od wszelkich ciężarów własność i użytkowanie koncessyonowanej (przedmiotem niniejszej umowy będącej) kolei, to jest wszystkich linij i wszelkich tak ruchomych jak i nieruchomych przynależności włącznie z parkiem wozowym, centralną stacyą elektryczną, stacyami pomocniczemi, magazynami, remizami i budynkami technicznymi oraz administracyjnymi, zasobem materyałów, szynami, słowem z całem urządzeniem kolei i ze wszystkiem, co do utrzymania i ruchu przedsiębiorstwa tramwajowego w Krakowie jest potrzebne, w stanie zdolnym do prawidłowego użycia i wraz z funduszem ruchu i funduszem rezerwowym, o ile te fundusze powstały z kapitału zakładowego, Gmina atoli obowiązaną jest stósownie do postanowienia, § 13 lit. *c)* względnie *d)* objętego, wypłacić Towarzystwu cenę wykupna.

15. *a)* Poczynając od zaczętego roku dziewiętnastego od trwania koncessyi, względnie od daty pierwszej koncessyi, gdyby Towarzystwo z powodu budować się mających kilku linij, posiadało więcej koncessyj niż jedną, gminie m. Krakowa służy prawo ustanowić komisarza lub komissyę, celem wykonywania, oprócz kontroli zastrzeżonej w punkcie 10, stałej także kontroli nad całą rachunkowością przedsiębiorstwa.

b) Od chwili doręczenia Towarzystwu deklaracyi wykupna (punkt 13 *a)* gmina m. Krakowa przez tegoż komisarza lub komissyę będzie miała prawo czuwać nad tem, iżby stan majątkowy przedsiębiorstws od tej chwili począwszy nie uległ zmianie na jej niekorzyść. Wszelkie zatem pozbycie części składowych majątku przedsiębiorstwa wymagać będzie od tej chwili przyzwolenia pomienionego komisarza względnie komissyi.

c) Towarzystwo jest obowiązane należycie wszystko przygotować do oddania gminie m. Krakowa na dniu dla wykupna deklaracyą oznaczonym wszystkich w punkcie 9 wyszczególnionych części majątku w fizyczne posiadanie. Gdyby Towarzystwo obowiązkowi temu zadość nie uczyniło, gmina m. Krakowa ma prawo objąć w fizyczne posiadanie całego przedsiębiorstwa tramwajowego wraz z wszystkiemi temi częściami majątku Towarzystwa nawet wbrew Towarzystwu w drodze administracyjnej.

d) Od chwili wykupna począwszy, eksploatacya wykupionego przedsiębiorstwa odbywa się na rachunek gminy m. Krakowa, wszelkie przeto przychody z przedsiębiorstwa idą na dobro, wszelkie wydatki eksploatacyi na ciężar gminy. Przychody, pochodzące z czasu poprzedzającego wykupno a pozostające w obrachunkach zlikwidować się dopiero mających, przypadają Towarzystwu, natomiast jedynie ono samo odpowiada za wszelkie z tegoż czasu pochodzące w obrachunkach pozostające dłużne zobowiązania i wogóle za wszelkie passywa.

e) Przejście prawa własności całej przedmiotem kontraktu będącej kolei elektrycznej ze wszystkiemi przynależnościami, prawami i przedmiotami, w punkcie 9-tym wyszczególnionymi, na rzecz gminy m. Krakowa skutkiem wykupna staje się dokonanem przez sam fakt wręczenia Towarzystwu przez gminę m. Krakowa odnośnej deklaracyi i z chwilą doręczenia tej deklaracyi staje się to prawo własności gminy m. Krakowa niezaczepialnem, a „Krakowska Spółka tramwajowa“ zezwala już obecnie, aby gmina m. Krakowa na podstawie pomienionej deklaracyi i niniejszego kontraktu uzyskała wpis w księgach gruntowych i kolejowych, że gmina m. Krakowa odnośnie do zastrzeżonego jej na podstawie punktu 14-go kontraktu prawa własności wymienionych wyżej przedmiotów stała się bezwarunkową i nieograniczoną tychże właścicielką.

16. We wszystkich wypadkach przejścia własności i użytkowania przedsiębiorstwa kolei elektrycznej na gminę m. Krakowa, pozostaje fundusz rezerwowy utworzony z zysków przedsiębiorstwa, oraz ewentualne wierzytelności „Krakowskiej Spółki tramwajowej“, nieograniczoną własnością Spółki.

II. Ruch.

17. Ruch na wszystkich liniach, dla których koncessya udzieloną zostanie, będzie utrzymywany za pomocą elektryczności z przewodem nadziemnym, a to z nadziemnym przewodem poruszającym, a podziemnym zasilającym. Ilość kursów stosuje się do istniejących umów, atoli Spółka ma prawo zaprowadzić częstszy ruch.

Szybkość biegu wozów oznacza Rząd.

Ruch na wszystkich liniach, z wyjątkiem linii do Parku Jordana, ma trwać przez cały rok bez przerwy. Na tej ostatniej linii ruch trwać będzie tylko od 1-go kwietnia do 31-go października.

Słupy mają być wykonane według wzoru, użytego w swoim czasie na t. zw. kolei transwersalnej w Wiedniu. Rozety mają być umieszczone tylko tam, gdzie to będzie możebne i konieczne. Wszystkie plany i szkice mają być przed wykonaniem gminie m. Krakowa do zatwierdzenia przedłożone. Rozkład jazdy i ceny jazdy mają być za zgodą gminy m. Krakowa ustalone. Przy układaniu taryf na wszystkich liniach mają za podstawę służyć zasady w dotychczasowych kontraktach przyjęte.

III. Budowa nowych linij.

18. W razie gdyby gmina m. Krakowa zażądała budowy jeszcze innych linij, jak wymienione pod I. linie, natenczas Spółka zobowiązuje się budowę tę wykonać i linie te w ruch wprowadzić; atoli tylko pod tym warunkiem, jeżeli gmina miasta zagwarantuje Spółce oprocentowanie po 5% dotyczącego kapitału zakładowego, do którego stosunkowy udział na stacyę centralną przypadający, ma być doliczony; dalej zwrot wszelkich kosztów zarządu i ruchu, obliczonych według ilości wozo-

kilometrów, przebieżonych na tych liniach w stosunku do ilości wozokilometrów, przebieżonych na wszystkich liniach Spółki, jak niemniej takie raty umorzenia, jakie przy powyższem oprocentowaniu kapitału po 5% rocznie z dołu będą potrzebne celem umorzenia odnośnego kapitału przez czas pozostający jeszcze do upływu koncessyi. Gminie m. Krakowa służy jednak każdego czasu prawo uwolnienia się od tej gwarancyi za zapłatą Towarzystwu nieumorzonego jeszcze kapitału zakładowego. Szczegółowe warunki gwarancyi określi kontrakt gwarancyjny.

Rozumie się samo przez się, że skoro tylko gmina m. Krakowa w wypełnieniu tego obowiązku gwarancyi wszystkie powyż wymienione kwoty Spółce wypłaci, wszystkie dochody z ruchu na dotyczących liniach wpływać mają na rzecz gminy m. Krakowa.

Zażądane ewentualnie w przyszłości przez gminę m. Krakowa nowe linie tramwajowe obowiązuje się „Krakowska Spółka tramwajowa“ wybudować w przeciągu roku od zawezwania (zażądania).

19. Postanowienia pod III. (ustępu 18) nie naruszają niczem prawa, gminie m. Krakowa w artykule II. kontraktu z dnia 25 listopada 1881 do L. R. 17.342 zastrzeżonego.

20. Zamiast obliczonych według kilometrów w ustępie V. kontraktu z dnia 25 listopada 1881 opłat na utrzymanie ulic zobowiązuje się „Krakowska Spółka tramwajowa“ płacić gminie m. Krakowa od dnia zaprowadzenia ruchu zapomocą siły elektrycznej na pierwszej linii rocznie ryczałtową kwotę 3 000, t. j. trzy tysiące złr. w. a. za porządne utrzymanie bruku na wszystkich dotąd istniejących, oraz po tym kontrakcie zaraz lub później wybudować się mających liniach.

21. W czynnej służbie zostającym urzędnikom budownictwa miejskiego, komisarzom obwodowym i ich zastępcom, oraz funkcyonaryuszom służby zdrowia przysługuje prawo wolnej jazdy przez cały czas trwania koncessyi na całej sieci kolei elektrycznej.

IV. Termin budowy.

22. Spółka jest obowiązaną istniejącą linię na elektryczną przekształcić, a linię do Parku krakowskiego wybudować jako elektryczną i na takowej ruch otworzyć w przeciągu półtora roku od daty koncessyi uzyskać się mającej na kolej elektryczną w Krakowie niniejszą sprawą objętą; inne zaś pod 3) wyszczególnione linie wybudować jako elektryczne i ruch na takowych otworzyć w przeciągu $2\frac{1}{2}$ lat, od daty tejże koncessyi licząc.

23. „Krakowska Spółka tramwajowa“ obowiązuje się najnowsze wynalazki i ulepszenia w dziedzinie kolei elektrycznych, o ileby się takowe pod względem technicznym jako dobre, a finansowym jako możliwe okazały, tak przy zaprowadzeniu ruchu elektrycznego, jak i w czasie wykonywania tego ruchu zastósować.

24. W razie rozwiązania „Krakowskiej Spółki tramwajowej“ lub otwarcia konkursu do jej majątku — przed objęciem przez gminę m. Krakowa rzeczonego przedsiębiorstwa tytułem wykupna lub przepadku, służy gminie m. Krakowa prawo z dniem rozwiązania Spółki, względnie otwarcia konkursu do jej majątku objąć przedsiębiorstwo kolei elektrycznej w zarząd sekwestracyjny na rachunek przedsiębiorstwa, celem utrzymania regularnego ruchu i strzeżenia praw gminie przysługujących.

Kaucya.

25. Na zabezpieczenie wszystkich zawrzeć się mającym kontraktem objętych zobowiązań, a w szczególności także na zabezpieczenie wykonania budowy względnie przekształcenia i otwarcia ruchu koncessyonowanej kolei w terminie niniejszą umową zakreślonym, ustanawia się dodatkowo do kaucyi po myśli art. XXII. umowy z dnia 25 listopada 1881 r. do L. R. 17,342 złożonej, kaucyę w kwocie 15.000 złr.

Dodatkową kaucyę tę w kwocie 15.000 złr. zobowiązuje się „Krakowska Spółka tramwajowa“ przed podpisaniem kontraktu złożyć do kasy miejskiej, bądź w gotówce, bądź w papierach wartościowych, na które austryacko-węgierski Bank pożyczkę udziela, wedle ostatniego na giełdzie wiedeńskiej notowanego kursu — jednak nie wyżej nominalnej wartości.

Jeżeli „Krakowska Spółka tramwajowa“ bez zajścia obcej, nieprzezwyciężonej przeszkody (*vis maior*) w umówionym terminie nie wykona budowy kolei elektrycznej w całości lub części, lub nie otworzy ruchu na takowej, zapłaci Spółka ta gminie m. Krakowa tytułem kary konwencyonalnej po 50 złr. w. a. za każdy dzień zwłoki i zrzekając się prawa robienia zarzutów przeciw wysokości tej kary konwencyonalnej oraz żądania redukcyi takowej zezwala już obecnie, aby gmina m. Krakowa pomienione kary konwencyonalne, w sposób, jaki sama za stósowny uzna, z kaucyi sobie ściągała, przyczem „Krakowska Spółka tramwajowa“ zobowiązuje się na każde wezwanie gminy m. Krakowa kaucyę tę do wysokości 25.000 złr. uzupełnić.

Kary te konwencyonalne jednak nie uwalniają Spółki od dalszych konsekwencyj, przewidzianych w artykule XXII. i XXIV. umowy z dnia 25 listopada 1881 do L. R. 17.342, ani też nie zmieniają postanowienia niniejszego kontraktu, wedle którego obowiązek wykonania budowy względnie przekształcenia istniejącej linii kolei konnej i otwarcia ruchu kolei elektrycznych w terminie umówionym jest warunkiem, pod którym gmina udziela Towarzystwu zezwolenia na używanie ulic i przelanie praw na nowe Towarzystwo.

Po zupełnem wykończeniu budowy sieci kolei elektrycznej i otwarciu ruchu na takowej w umówionym terminie, obowiązaną będzie gmina m. Krakowa część tej kaucyi w kwocie 5.000 złr. w dniach 14-tu zwrócić „Krakowskiej Spółce tramwajowej“, dalsza zaś kwota 10.000 złr., jako służąca do uzupełnienia kaucyi w ślad artykułu XXII. umowy z dnia 25 listopada 1881 L. R. 17.342 złożonej, ma z przeznaczeniem w artykule tym przewidzianem pozostać w przechowaniu gminy aż do objęcia przez gminę m. Krakowa przedsiębiorstwa na własność, czy to tytułem przepadku, czy też tytułem wykupna.

Nakładem gminy miasta Krakowa. — W Krakowie, czcionkami drukarni Związkowej pod zarządem A. Szyjewskiego.